اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

شنبه
• ۲۹ شهریور ۱۳۹۹
• اول صفر ۱۴۴۲
• ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۰

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۶۱۴ • پیاپی ۲۹۳۲ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

سرمقاله
دلالی خوب دلالی بد ۲

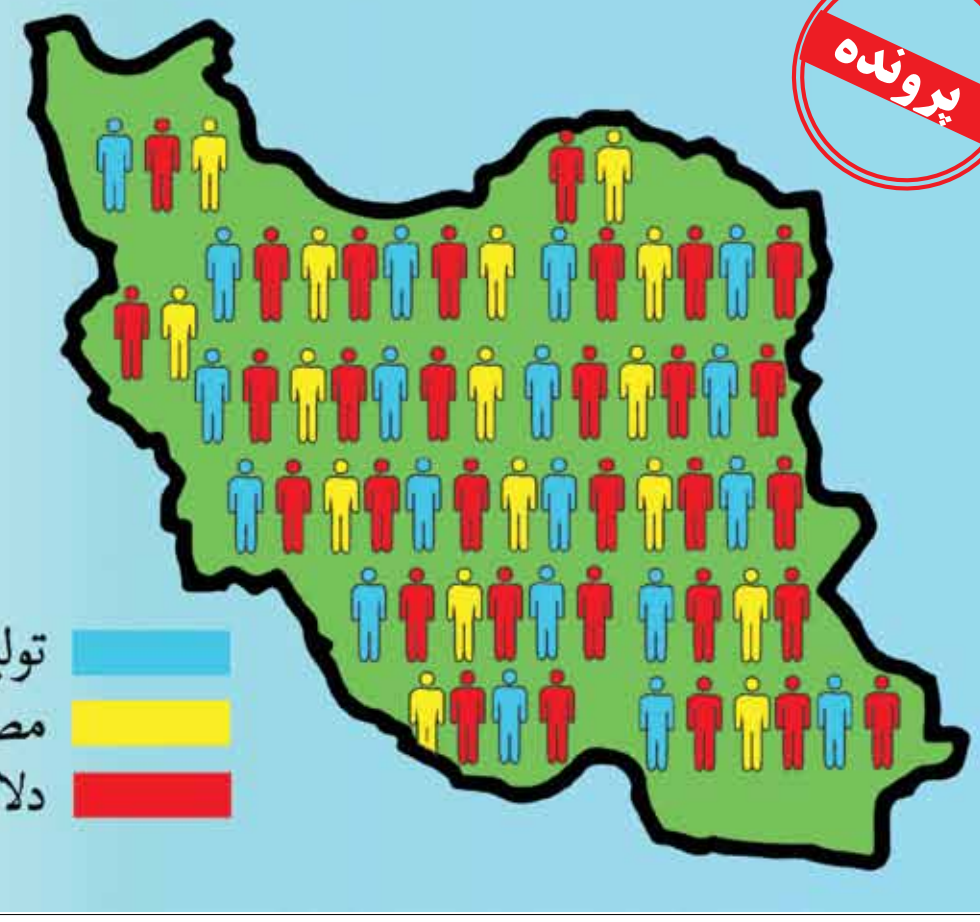
گفت وگو
دلالی باعث گرانی‌ها در بخش کشاورزی است ۸
واژه‌بازی با «دلالی» ۳

یادداشت‌های امروز
مقصران التهاب بازار ۴
حباب فولادین واسطه‌گری در بازار آهن ۱۱
ایجاد تفکر سرمایه‌گذاری مستقل ۱۵

پرونده

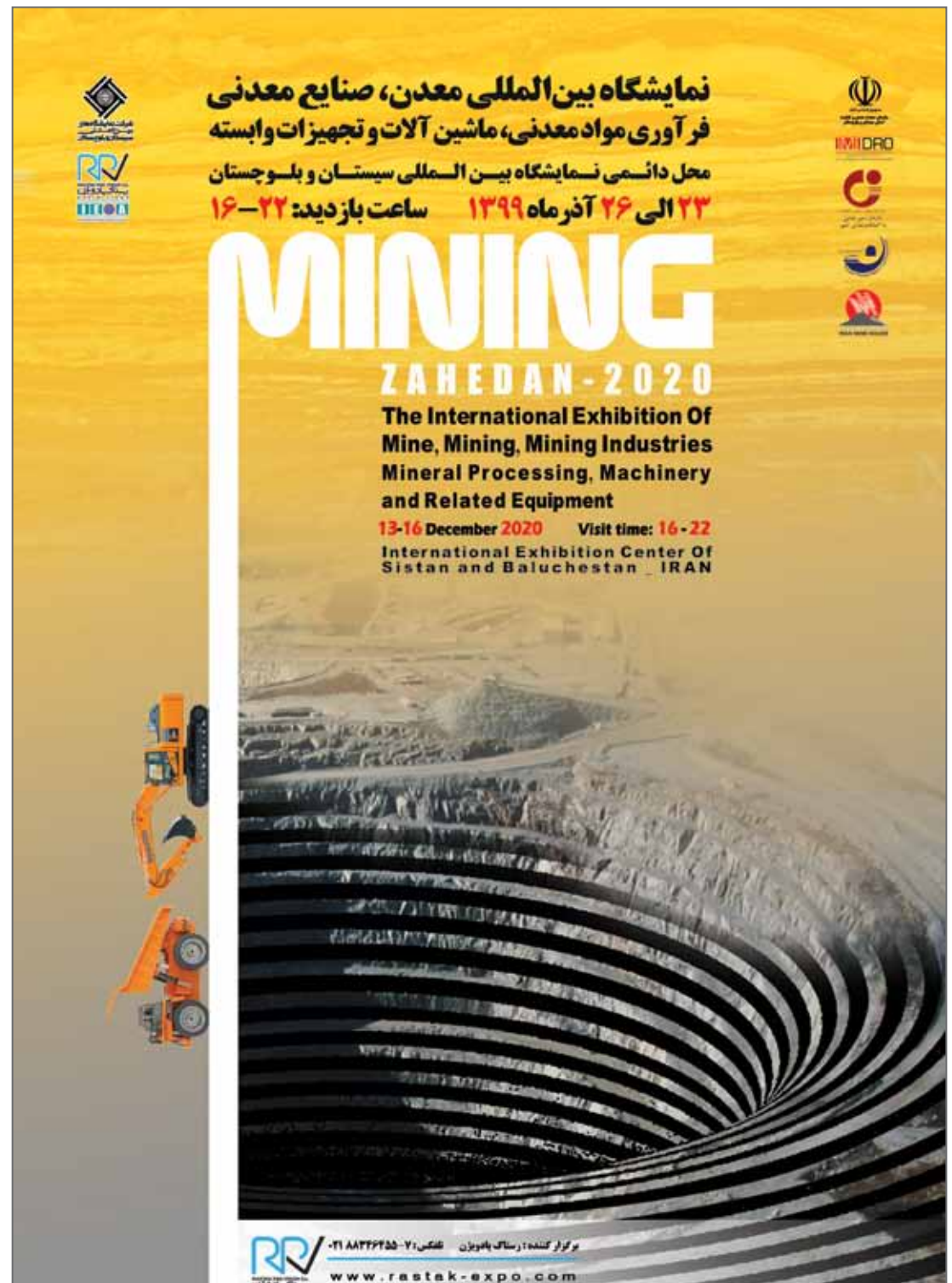
همه جا دلالی

دست‌های پنهان در افزایش قیمت خودرو ۳
دلالی زیرپوستی در بازار خودرو ۴
اهمیت حذف واسطه‌گری در فروش پروانه ۵
واسطه‌ها متهم ردیف اول کمبود ورق فولادی ۶
دلالی «کار چاق کنی» نیست ۷
بازار فولاد جولانگاه دلالان ۱۱
آسیب به بستر معدنکاری با دلالی ۱۲
«اجاره سند» از وام تا آزادی زندانی ۱۴
بازار داغ نوسان گیری در بورس ۱۵

طرح: حسین علیزاده

سر مقاله

دلالی خوب دلالی بد

ناصر بزرگمهر / مدیر مسئول
management@smtnews.ir
به‌نام او که هر چه به‌خواهد همان می‌شود

دلالی همه جا را فرا گرفته است. فرهنگ دلالی، جامعه را رنجور و بیمار کرده است. محدوده دلالی از یکی دو شغل و یکی دو سازمان دولتی و یکی دو نفر فرا رفته و خون جامعه را آلوده کرده است. همه می‌خواهند برای کسب درآمد یا حفظ سرمایه، دلال باشند.

در حال حاضر چند نگرش به موضوع دلالی وجود دارد؛ یک نگاه می‌گوید دلالی، موضوعی قانونی است و مواردی از آن در قوانین دنیا و ایران وجود دارد، نگاه دیگر، دلالی را مخرب و شغلی نامناسب می‌داند که در تورم و فساد نقشی تعیین‌کننده بازی می‌کند و سومین نگاه تلاش می‌کند در حد فاصل دو نگاه اول و دوم قرار بگیرد و شغل دلالی را یک نیاز همگانی جوامع مدرن اعلام کند و با ایجاد ابزارهای کنترلی آن را از مذموم بودن برهاند.

در لغتنامه دهخدا، دلالی یعنی میانجی‌گری میان خریدار و فروشنده و راهنمایی در دادوستد یا پیدا کردن طرف معامله، اما در دلالی، پولی که از بابت حق دلال به او می پردازند معنای خوبی ندارد.

از طرف دیگر، دلالی یکی از قدیمی‌ترین شغل‌های تجاری در تاریخ است. در قانون تجارت فرانسه انواع دلالی کالا، دلالی حمل‌ونقل خاکی، دلالی حمل‌ونقل آبی و مواردی دیگر ذکر شده و عرف تجارت نیز انواع خاص دیگری مانند دلالی بیمه، دلالی تبلیغات و دلالی ازدواج را به آنان افزوده است.

دلالی به هر نوع عملیات حق‌العمل‌کاری یا شغلی که صاحب آن با معرفی و نزدیک کردن طرفین یک معامله به همدیگر، سعی کند با تطبیق منافع طرفین، معامله را جوش دهد نامیده شده است.

شغل و وظیفه دلال صرفا انجام مذاکرات ابتدایی و فراهم آوردن زمینه توافق است و نقشی در انعقاد قرارداد ندارد، اما امروزه در ایران دلالان املاک و خودرو اقدام به تنظیم مبایعه‌نامه و قولنامه‌های عادی می کنند، درحالی که قوانین ایران تنها نقش مشورتی را برای این نهادها و افراد تعریف کرده و وظیفه آنها ارائه مشاوره به مردم است.

دلالی به‌موجب بند ۳ ماده ۲ قانون تجارت یک حرفه تجاری تلقی می‌شود، به همین جهت دلال تاجر به‌شمار می‌رود و باید از مقررات مربوط به تاجران پیروی کند. ماده ۳۳۵ این قانون نیز دلال را نوعی وکیل دانسته و قرارداد دلالی را تابع مقررات وکالت می‌داند.

طبق قانون مراجعه به دلال جز برای خرید و فروش سهام در بازار بورس اجباری نیست، اما باتوجه به اینکه در امور دیگر هم شناسایی طرف معامله کار آسانی نیست، خریدار ترجیح می‌دهد با پرداخت حق دلالی، کار خودش را سریع‌تر انجام دهد.

در گذشته تجار با مشکلاتی در عرضه کالا مواجه بودند و از سرعت، امنیت و تضمین کافی برخوردار نبودند و برای افزایش هر چه بیشتر فعالیت‌های تجاری خود به واسطه و دلال نیاز داشتند. البته امروزه سیستم‌های ارائه خدمات به مشتریان باتوجه به افزایش عرضه و تقاضا متحول شده و خیلی‌ها معتقدند فعالیت‌های استارت‌آپی و فروش‌های اینترنتی هم نوعی دلالی و واسطه‌گری بین تولیدکنندگان و خریداران تلقی می‌شوند.

در ایران، دلالی از ابتدا شغلی آزاد بود و اشخاص آزادانه در کنار مشاغل دیگر به دلالی می‌پرداختند و قانون‌گذار هیچ‌گونه شرطی برای احراز سمت دلالی قائل نشده بود که این امر موجب سوءاستفاده می‌شد، تا آنکه قانون‌گذار در سال ۱۳۱۷ با تصویب «قانون دلالی» شرایطی را برای احراز مشاغل دلالی پیش‌بینی کرد تا فعالیت‌های دلالی قانونمند شود. این قانون شامل ۱۳ ماده است که به بیان شرایط دلالی می‌پردازد. ماده ۷ این قانون ۳ نوع دلالی را بیان می کند که اولین نوع آن دلالی معاملات ملکی است.

در سال ۱۳۱۹ آیین‌نامه دلالان معاملات ملکی و ترتیب اجرای قانون نسبت به کسانی که به شغل دلالی اشتغال دارند تصویب شد و آیین‌نامه دلالی رسمی بیمه در ۱۳۵۲ به تصویب شورای عالی بیمه رسید. در سال ۱۳۴۵ نیز قانون تاسیس بورس اوراق بهادار به معرفی کارگزاران بورس پرداخت و اظهار کرد دلالان بورس انحصاری و اجباری هستند. طبق بند ۳ ماده ۲ قانون تجارت هر قسم عملیات دلالی، تجاری شمرده می‌شود و اگر شخصی حتی یک بار در معامله‌ای واسطه‌گری کند، عمل وی دلالی و معامله او تجاری است.

دلالی، ششمین باب قانون تجارت است. تا پیش از این قانون ، دلالی به‌صورت عرفی در ایران وجود داشت اما قرار گرفتن دلالی در چارچوب قانون زسویی و توسعه روابط تجاری و گسترش مناسبات اقتصادی از سوی دیگر، باعث شد نهاد دلالی به یک نهاد حقوقی پرکاربرد تبدیل شود.

امروزه اقسام دیگری از دلالان مانند دلالان ارز، سکه، خودرو، اتومبیل، دارو و کالاهای دیگر و حتی دلالان ورزشی، سیاسی، بانکی، اجتماعی، تبلیغاتی، اقتصادی و فرهنگی و انواع کارراه‌انداز پیدا شده‌اند که در انجام معاملات و مبادلات ایفای نقش می‌کنند؛ هر چند هیچ تعریف و جایگاه قانونی به این افراد غیررسمی اختصاص داده نشده اما به‌طور نهان یا آشکار در جامعه فعالیت دارند. امروزه همه ما با انواع دلالانی روبه‌رو هستیم که بدون داشتن مجوز قانونی و پرداخت مالیات، درآمد هنگفتی کسب می‌کنند که این امر به‌طور نهان و آشکار در جریان است.

اگر قرار است دلالی نیاز جامعه تلقی شود باید آن را قانونمند کرد. باید سیستم‌ها را به سمتی هدایت کرد که نیازی به واسطه در مراجعه به سازمان‌های دولتی و خصوصی نباشد تا بتوان دلال‌بازی را جمع کرد.

وجود برخی دلال‌بازی‌های غیرقانونی موجب اخلال در نظم و روند عادی کشور شده و مشکلات اقتصادی و اجتماعی فراوانی را به‌وجود آورده که برخی از آن را در همین دادگاه‌های مفسدین اقتصادی شاهدیم، در حالی که بدون دلال هیچ کاری در جامعه، به‌ویژه ادارات پیش نمی‌رود.

از طرف دیگر دلالی طبق قانون در مواردی یک شغل تعریف شده است؛ پس ماهیت حقوقی دا رد و قوانینی بر آن مترتب است و از طرف دیگر می گوییم دلالی کار بدی است؛ از همین رو نوعی بلاتکلیفی وجود دارد.

باید قانون یک بار دیگر در همه مشاغل بازنگری و فعالیت دلالی و حتی تفاوت آن با واسطه‌گری در امور بازاریابی را مشخص کند تا هرچه سریع‌تر دست دلال‌های سودجو و مخل اقتصاد سالم قطع شود.

توسعه دلالی و توصیه درمانی

وقتی از دلالی سخن می‌گوییم، شاید مفهوم آن با واسطه‌گری اقتصادی اشتباه گرفته شود. این دو، ماهیت متفاوتی از هم دارند. در علم بازاریابی، واسطه‌گری یکی از ۴ عامل اصلی بازاریابی است. به این معنا که حلقه اتصال میان تولید و مصرف‌کننده نهایی، واسطه است. واسطه‌گری نیاز بازار است، اما دلالی را شاید بتوان حالت حادی از واسطه‌گری قلمداد کرد؛ جایی که افرادی، ورای نیاز شبکه توزیع در بازار، می‌خواهند فاصله‌ای بین دو حلقه توزیع ایجاد و از این ایجاد فاصله کسب سود کنند. به این ترتیب نفع شخصی، نقش بسیار پررنگ‌تری نسبت به نفع اقتصادی جامعه ایفا خواهد کرد. با این توصیف، دلالان را می‌توان به دو طیف متفاوت تقسیم کرد؛ گروه اول آنهایی هستند که به‌طور حرفه‌ای در این عرصه فعالیت می‌کنند و مترصد سودجویی از نوسانات بازارها هستند، اما دسته دوم مردم عادی هستند که بروز شوک‌های قیمتی مانند نرخ ارز و طلا، آنان را مجبور می‌کند یا برای حفظ ارزش پس‌اندازهای نقدی خود یا برای کسب سود از فضای به‌وجود آمده وارد این فعالیت‌ها شوند.

چند سالی می‌شود که هر وقت بخشی از اقتصاد با نوسان بسیار مواجه شده و نرخ کالایی برای یک دوره زمانی روند صعودی غیرقابل‌کنترلی در پیش می‌گیرد، طناب مقصریابی به گردن «دلال» و سوداگران بازار می‌افتد. چند سالی هم هست که غائله با معرفی و مجازات سلطانی ختم به‌خیر می‌شود و مدتی بعد باز همان داستان برای کالایی دیگر و بخشی دیگر از اقتصاد تکرار می‌شود. دلالی، به یکی از بی‌درمان‌ترین دردهای اقتصاد ایران تبدیل شده است. تقریبا پدیده و بحرانی نیست که در بازارهای ایران رخ بدهد و اثری از نقش مخرب فعالیت‌های دلالی در آن وجود نداشته باشد. گاهی آنچه ابعاد این بحران‌ها را گسترده‌تر می‌کند، ورود مردم عادی به عرصه دلالی است. در ماه‌های اخیر نیز شاهد این بوده‌ایم که مسئولان در قبال این موج‌های مردمی مخرب، عمدتا رو به توصیه‌درمانی می‌آورند و مردم را از ورود به بازارهایی مثل ارز و طلا و سکه و... منع می‌کنند. البته مردم هم بعضا پویش‌های خودجوشی با عنوان نه به خرید... را تشکیل می‌دهند.

با مروری بر اتفاقات یکی دو سال اخیر اقتصاد کشور می‌توان از ۳ حوزه ارز، خودرو و مسکن برای دلالی در اقتصاد کشور نام برد. ویژگی بارز این حوزه‌ها، نبود نیاز به تخصص برای فعالیت، عمومی بودن آنها و نیز قابلیت معامله نسبتا آسان آنها نسبت به دیگر کالاهاست.

گروهی افت‌وخیزهای ناگهانی بازار ارز در ماه‌های اخیر را هم جزو این فهرست می‌دانند. به هر حال کارشناسان و تحلیلگران اقتصادی در بررسی دلایل بروز این پدیده، ریشه اصلی را در رشد نقدینگی و تورم‌های مزمن می‌دانند و گروهی دیگر معتقدند دلالان عمده در بازارهای ارز، سکه و... انجام داده‌اند که معلوم نیست چرا این اقدام برای شناسایی دیگر سطوح واسطه‌گری، پی‌ریزی یک سیستم شفاف برای شناسایی درآمد اشخاص و نیز پیگیری سیاست‌های حمایتی در کشور ابتر مانده است.

براساس برخی برآوردها، اقتصاد زیرزمینی هم‌اینک ۳۶ درصد اقتصاد کشور را به خود اختصاص داده است. از سوی دیگر آمارهای سازمان مالیاتی حاکی از این است که هم‌اینک ۴۰ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی در کشور وجود دارد.

این آمارها جدا از ضعف نظام مالیاتی برای تعریف و پیاده‌سازی پایه‌های مالیاتی جدید است؛ به‌طوری که مالیات بر مجموع درآمد و نیز مالیات بر عایدی سرمایه، دو ابزار مهم کنترلی هستند که تاکنون دولت باوجود منافع آشکار، از پیگیری و اجرای آنها استنکاف کرده است.

۲- ضعف سیستم دولت در برقراری امنیت سرمایه‌گذاری مفید:

به‌نظر می‌رسد در شرایطی که مطابق با گزارش‌های رسمی، فضای امنیت سرمایه‌گذاری مفید مطلوب نیست، مردم مجبور شده‌اند در سال‌های اخیر و برای حفظ ارزش دارایی‌های خود به میدان‌های سرمایه‌گذاری اعم از مفید و غیرمفید وارد شوند.

طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس امنیت سرمایه‌گذاری در تابستان ۹۷ نسبت به بهار سال گذشته، بدتر شده، این در حالی است که طبق نظر فعالان اقتصادی، نقش مستقیم دولت در بروز این وضعیت قابل‌توجه است.

در این گزارش، فعالان اقتصادی، عمل مسئولان به وعده‌ها، اعمال نفوذ و تبانی در معاملات ادارات حکومتی و نیز میزان شیوع رشوه در ادارات، در کنار میزان حمایت مسئولان استانی از داوطلبان سرمایه‌گذاری، از مهم‌ترین تهدیدکننده‌های امنیت سرمایه‌گذاری در کشور برشمرده شده‌اند.

۳- سیاست‌هایی که عملا مشوق دلالی می‌شوند:

جدا از دو عامل فوق، سیاست‌های دولت که به غلط برای حمایت از بازار انجام می‌شود، اما عملا دلالی را تقویت می‌کند، درد مضاعف این روزهای اقتصاد ماست.

سیاست ارز عمومی ۴۲۰۰ تومانی برای واردات که منجر به هجوم دلالان و واسطه‌ها برای بهره‌مندی از رانت آن شد، نمونه آن به‌شمار می‌رود.

در حالی دولت برای کنترل قیمت‌ها در کل اقتصاد ایران، اقدام به عرضه ارز ارزان کرد که سیستم‌های بازرگانی و بانکی، منافذ قابل‌توجهی را برای سوء استفاده در اختیار دلالان و سودجویان قرار می‌داد.

در نهایت نیز این سیاست در شکل ابتدایی خود، پس از خسارت‌های عظیم، سودجویی‌های گسترده و بروز دلالی‌های بزرگ در اقتصاد ایران کنار گذاشته شد.

موضوع، ابعاد عمیق‌تری دارد که باید آنها را در نوع مدیریت اقتصادی مسئولان جست‌وجو کرد؛ مدیریت‌هایی که در مواردی باعث کاهش اعتماد مردم به نظام تصمیم‌گیری شده و آنان را وادار به اقدام شخصی در برابر تلاطم‌های اقتصادی می‌کند. اما اگر از این سطح عبور کنیم و به لایه‌های زیرین اقتصاد وارد شویم، باید گفت عمده انگیزه افراد برای دلالی (از قبیل سودجویی یا حفظ ارزش دارایی و...) حول موضوع «سرمایه‌گذاری» می‌چرخد. مردم در جایی سرمایه‌های خود را وارد می‌کنند که احساس کنند امنیت آن بیشتر حفظ و به بازدهی بیشتری منتهی خواهد شد. حال اگر شرایط، تورم حاد باشد، این سرمایه‌گذاری به‌سوی دارایی‌های نقدتر و پراقبال‌تر کشیده خواهد شد.

در پرونده این هفته صمت به ابعاد مختلف دلالی در حوزه‌های مختلف اقتصاد ایران پرداخته و زمینه‌ها و دلایل دلال‌پروری اقتصاد ایران را بررسی کرده‌ایم. با ما همراه باشید.

دلایل بروز پدیده دلالی در اقتصاد

۱- ضعف مفرط ابزارهای کنترل اقتصادی برای ناامن کردن فضای دلالی:

وجه تمایز آنچه در اقتصاد ایران در زمینه دلالی رخ می‌دهد با کشورهای پیشرو، ضعف قابل‌توجه کنترل جریان درآمد اشخاص در اقتصاد به‌ویژه دلالی است.

در کشورهای پیشرو، نظام جامع مالیاتی به سهولت، ارتباط درآمدی اشخاص، سطح درآمد آنها، مشروعیت فعالیت اقتصادی فعالان اقتصاد و سهم مالیات و یارانه‌ای که آنها از اقتصاد می‌برند را مشخص می‌کند، در حالی که به‌نظر می‌رسد همین یک چالش اقتصادی که دستخوش سیاسی کاری دولت و مسئولان در سال‌های اخیر شده، فضای گسترده‌ای را برای ایجاد انواع ناترازی‌ها در اقتصاد کشور رقم زده است.

در حالی پس از بحران ارزی سال گذشته، بانک مرکزی و نظام مالیاتی همکاری‌هایی را برای شناسایی اقتصادی را فراهم می‌کند.

ایالات متحده امریکا

در ایالات متحده امریکا، واسطه‌گری و دلالی شغلی قانونی محسوب می‌شود. شاید به‌همین دلیل است که نه‌تنها شغل پرطرفدار و حتی می‌توان گفت شغل پردرآمدی هم هست که توانسته تا اندازه زیادی به رونق اقتصاد امریکا در بخش‌های مختلف کمک کند.

واسطه‌ها و دلال‌ها همه جا هستند اما در دو بازار مسکن و بورس بیش از همه حضورشان محسوس است. اگر شما بخواهید وارد بازار بورس شوید حتما باید در سایت‌های معتبری که توسط آژانس‌های واسطه‌گری راه‌اندازی و اداره می‌شوند، ثبت‌نام کرده و از این طریق با کارگزار بورس خود، خواه ناخواه آشنا می‌شوید.

این سایت اطلاعات شخصی شما را دریافت کرده و درصدد اطمینان از این موضوع است که در حساب شما پول برای ورود به بازار بورس وجود دارد.

پس از دریافت اطلاعات و اطمینان از حساب شخصی و عدم وجود سوءپیشینه، کارگزار یا همان واسطه (دلال) با شما تماس می‌گیرد و پس از ارائه اطلاعات درباره سازکار خرید و فروش سهام در بازار بورس، شما را با مراحل این فرآیند آشنا و در خرید و فروش سهام، فرآیندهای انتقال و گردش پول کمک‌تان می‌کند. در واقع کارگزاران بورس، پلی میان خریدار و فروشنده هستند.

آنها سیستم کامپیوتری و آنلاین برای ثبت و ذخیره اطلاعات شخصی مشتریان خود ایجاد می‌کنند، به آنها درباره چگونگی فرآیند خرید و فروش و عرضه‌های مختلف سهام مشاوره می‌دهند، فرآیند انتقال پول میان فروشنده و خریدار را تسهیل می‌کنند و در حقیقت پلی میان عرضه‌کننده و خریدار سهام هستند. نتیجه فعالیت آنها، رونق بازار بورس و در نهایت رونق اقتصاد کشور یعنی ایالات متحده امریکا است.

امارات متحده عربی (دوبی)

در امارات متحده عربی (دوبی) بازار معاملات ملکی بسیار داغ است. هرچند مطابق با قانون این کشور، همه معاملات ملکی باید دارای مجوز و تحت نظر قانون باشند، اما برخی از آنها هم بدون مجوز قانونی فعالیت می‌کنند؛ از این رو باید در انتخاب اینکه به

واسطه‌گری، شغل قانونی آن‌سوی آب

در اقتصادهای پیشرفته دلالی و واسطه‌گری شغلی قانونی و اثرگذار در بخش خدمات تعریف می‌شود؛ به‌گونه‌ای که علاوه بر تسهیل جریان اقتصاد و ایجاد ارتباط میان تولیدکننده و توزیع‌کننده، اعتمادساز و محل رجوع مشتریان هم هستند.

این یعنی دلالی حرفه‌ای پذیرفته شده و صاحب جایگاه در اقتصاد است. در اینجا به نقش واسطه‌ها و دلال‌ها و تاثیرات مثبت فعالیت‌های آنها در ایالات متحده امریکا، لندن و دوبی می‌پردازیم. بازار مسکن، بورس و بیمه ۳ حوزه‌ای است که کارکرد حضور این افراد را به‌خوبی نمایان می‌کند.

لندن

به گزارش اقتصادآنلاین واسطه‌گران EDGE در لندن، شاخه‌ای از واسطه‌گران و دلالان هستند که در سرتاسر اروپا خانواده‌ای بزرگ هستند. EDGE یک واسطه‌گر امور بیمه است. EDGE لندن نیز یک واسطه‌گر بیمه است و به‌طور تخصصی در امور بیمه تجارت دریایی فعالیت می‌کند و یک مجموعه بزرگ، شناخته شده و قانونی است. تمام فعالیت‌های این مجموعه از قوانین داخلی کشورهای اروپایی و قوانین بین‌الملل تبعیت می‌کند. کار اصلی EDGE حفظ و صیانت از اطلاعات شخصی مشتریان و ارائه مشاوره به آنها است؛ یعنی اینکه اطلاعات مشتریان هرگز در اختیار فرد (مجموعه) سوم قرار نمی‌گیرد. سیستم کسب و ذخیره اطلاعات مشتریان در این مجموعه هم به‌صورت دستی و هم به‌صورت آنلاین طراحی شده است.

پس از کسب این اطلاعات، واسطه‌گران EDGE به مشتریان خود در زمینه انواع بیمه و شرکت‌های مختلف مشاوره داده و آنها را در این زمینه راهنمایی می‌کنند و بدین‌ترتیب میان مشتریان و ارائه‌دهندگان بیمه ارتباط برقرار می‌کنند.

این اقدام آنها نه‌تنها موجب رونق کسب‌وکار شرکت‌های بیمه می‌شود، بلکه در نهایت فعالیت‌های این مجموعه زمینه گردش پول در کشور و رونق سرمایه‌گذاری در کشور برشمرده شده‌اند.

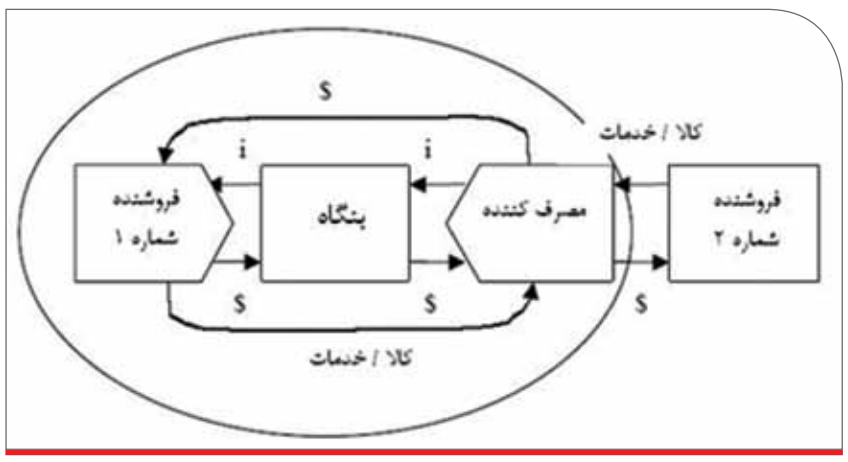
۳- سیاست‌هایی که عملا مشوق دلالی می‌شوند:

جدا از دو عامل فوق، سیاست‌های دولت که به غلط برای حمایت از بازار انجام می‌شود، اما عملا دلالی را تقویت می‌کند، درد مضاعف این روزهای اقتصاد ماست.

سیاست ارز عمومی ۴۲۰۰ تومانی برای واردات که منجر به هجوم دلالان و واسطه‌ها برای بهره‌مندی از رانت آن شد، نمونه آن به‌شمار می‌رود.

در حالی دولت برای کنترل قیمت‌ها در کل اقتصاد ایران، اقدام به عرضه ارز ارزان کرد که سیستم‌های بازرگانی و بانکی، منافذ قابل‌توجهی را برای سوء استفاده در اختیار دلالان و سودجویان قرار می‌داد.

در نهایت نیز این سیاست در شکل ابتدایی خود، پس از خسارت‌های عظیم، سودجویی‌های گسترده و بروز دلالی‌های بزرگ در اقتصاد ایران کنار گذاشته شد.

سراغ کدام یک از آنها برویم، دقت بسیار کرده و از کارشناسان و صاحب‌نظران این حوزه کمک بگیریم.

البته باید به این نکته هم اشاره کرد که یافتن بنگاه معاملات ملکی معتبر در دوبی کار چندان سختی نیست زیرا برخی از آنها چنان به شهرت رسیده و خوش‌نام هستند که یافتن و اعتماد به آنها بسیار ساده به‌نظر می‌رسد؛ به‌ویژه که در دوبی بازار خرید و فروش املاک در عرصه بین‌الملل بسیار داغ است.

رابطه میان خرید و فروش ملک و جذب و تشویق سرمایه‌گذاران و خریداران خارجی به ساخت یا خرید ملک در امارات متحده عربی رابطه‌ای کاملا دوسویه و حتی می‌توان گفت پیچیده است.

نقش اصلی در جذب سرمایه‌گذار و خریدار ملک بر عهده سیاست‌گذاران است اما نمی‌توان نقش دلالان و واسطه‌گران را در این فرآیند دست‌کم گرفت. نحوه برقراری ارتباط این دلالان با مشتریان خود، چگونگی اقناع آنها به خرید ملک، ایجاد ارتباط میان آنها و خریدار، توانایی چانه‌زنی برای برقراری معامله به‌صورت قانونی، ایجاد اطمینان و اعتماد در خریداران و ارائه سناریوی آینده برای آنها، از جمله عواملی است که نقش این دلالان و واسطه‌گران را در بازار مسکن امارات متحده عربی بسیار پررنگ می‌کند.

این موضوع زمانی دارای اهمیت دوچندان می‌شود که بدانیم بازار مسکن باتوجه به شرایط اقلیمی، جمعیتی و آب و هوایی امارات متحده عربی، از مهم‌ترین بازارها است و نقش کلیدی در اقتصاد این کشور دارد.

هرچند سازکارهای قانونی و سیاست‌گذاری در چگونگی عمل و نقش دلالان و واسطه‌گران مسکن بسیار مهم است اما در مجموع باید دانست که بدون وجود این دلالان، امارات متحده عربی شاهد رشد و رونق اینچنینی در بازار مسکن به‌ویژه در سطح بین‌المللی نمی‌بود. پرواضح است که فعالیت واسطه‌گران در جذب سرمایه‌گذار، خریدار خارجی و در نهایت رشد اقتصادی این کشور موثر بوده است.

از فضای مجازی

رابطه مسئولان و دلالان در اقتصاد ایران

مرتضی یوسفی طهارم، تحلیلگر اقتصادی در یادداشتی در کانال شخصی خود نوشت: به‌نظر می‌رسد بین دلالان و مسئولان اقتصادی که نمی‌خواهند ساختارها را اصلاح و آنها را به فعالان اقتصادی ارزش‌آفرین تبدیل کنند رابطه‌ای محکم و استوار برقرار است. مرتضی یوسفی طهارم در این یادداشت نوشت در مصاحبه‌های مسئولان که درباره شرایط اقتصادی صورت می‌گیرد، نقش دلالان در آشفتگی بازارها و ضرورت برخورد با آنها نقش پررنگی دارد و این نقش و ضرورت برخورد در همه ادوار خصوصا پس از آشفتگی‌ها صرف‌نظر از اینکه مسئول و مصاحبه‌کننده چه کسی است، وجود دارد و دارای سابقه تاریخی است.

دلالی از بین هزاران شغل موجود در جامعه جزو مشاغلی است که قانون‌گذار آن را به‌رسمیت شناخته و آن را تعریف کرده و شغلی قانونی و تعریف شده است.

به‌نظر می‌رسد بین دلالان و مسئولان اقتصادی که ناتوان هستند یا نمی‌خواهند ساختارها را اصلاح و آنها را به فعالان اقتصادی ارزش‌آفرین تبدیل کنند، رابطه‌ای محکم و استوار برقرار است.

دلالان در شرایط آشفتگی بیشترین نقش را در کمک به مسئولان در توجیه عملکرد آنها داشته و تقصیرها را در قبال منافع کسب‌شده به کمک دولتیان به گردن می‌گیرند؛ به‌شرطی که همواره ناشناس باقی بمانند و مسئولان محترم نیز تلاش کرده‌اند در راستای این رابطه تعداد آنها را روز به روز زیاد کرده و دامنه فعالیت آنها را به همه بخش‌ها گسترش دهند؛ به‌شرطی که به کمک‌شان شتافته و آنها را از پذیرش مسئولیت مشکلات و آشفتگی‌ها تبرئه کنند. مهم‌ترین کار مسئولان در این مدت تحکیم این رابطه و همچنین ترغیب و آموزش دلالی و پرورش دلال به‌جای ترغیب ارزش‌آفرینی و پرورش کارآفرین بوده و بی‌شک در این زمینه موفق عمل کرده‌اند.

گسترش صنعت
صمت
شنبه
۲۹ شهریور ۱۳۹۹
اول صفر۱۴۴۲
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۱۴
پیاپی ۲۹۳۲

دلالی زیرپوستی در بازار خودرو

تقاضای جهانی نفت بالاتر نمی‌رود

«اجاره سند»؛ از دلالی وام تا آزادی زندانی

دست‌های پنهان در افزایش قیمت خودرو

تردیدی نیست صنعت خودرو دارای ضعف‌هایی بوده و چالش‌های اساسی در مسائلی مانند کیفیت، استاندارد، رقابت و... دارد.
طرح تحقیق و تفحص از این صنعت که چند سالی است در دوره‌های گوناگون مجلس شورای اسلامی پیگیری می‌شود، هنوز وارد مرحله اجرایی نشده است.
در بخشی از گزارش تکمیلی مجلس دهم از این طرح آمده است «در پایان سال ۹۷ شرکت ایران‌خودرو در مجموع دارای ۱۰۷ شرکت و تعاونی‌های خاص و اعتبار کارکنان نیز دارای ۱۲ شرکت فعال است. شرکت سایپا هم کنترل ۶۴ شرکت فعال و ۱۲ شرکت غیرفعال را در اختیار دارد. نبود همراستایی در وظایف، راهبردهای نامتناسب و رویکردهای به‌طور عمده رانتی به این شرکت‌ها باعث افزایش هزینه شرکت‌داری آنها شده است. وضعیت بنگاهداری شرکت‌های خودروساز باعث شده اطلاعات برخی شرکت‌ها حتی در اختیار خودروسازان نباشد».

عکس: آیدا فریدی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

در بخشی دیگر از این طرح تحقیق و تفحص از صنعت خودرو آمده که «مشکل عمده‌ای که در قراردادهای تامین قطعات با فناوری بالا مانند ECU، ACU و... وجود دارد، برنامه‌ریزی درست نداشتن خودروساز برای تامین و سطح مناسب داخلی‌سازی آن است. این امر باعث می‌شود قراردادهای تامین این‌گونه قطعات در فضایی غیرشفاف و با سازکارهایی غیرقابل اعتماد (از نظر آلودگی به مفاسد مالی) منعقد و اجرایی شود. یکی از بحث‌برانگیزترین شکل تامین این قطعات، واردات این قطعات به‌طور نیمه‌ساخته یا کامل از منابع خارجی از سوی خودروساز و تحویل آن به قطعه‌ساز داخلی است که عمده فرآیند انجام‌شده از سوی قطعه‌ساز، برچسب‌گذاری و بسته‌بندی دوباره در قبال دریافت کارمزد مشخص است. نقطه آسیب‌پذیر اصلی در این‌گونه قراردادها، خرید خودروساز از منابع خارجی معرفی‌شده از سوی قطعه‌ساز است که این امر علاوه‌بر گران‌تر بودن به میزان حدود ۲۵ درصد، احتمال تبانی قطعه‌ساز ایرانی با این واسطه‌ها را به‌شدت افزایش می‌دهد. این امر در حالی است که وابستگی حداقل برخی شرکت‌های تجاری چینی به قطعه‌ساز داخلی قریب به قطعیت است. بخش دیگری از قطعات تکمیل تامین شده، دارای آنالیز قیمتی و میزان ارزبری نیست و این نبود شفافیت با توجه به‌مکانیسم‌های موجود خودروسازان امری غیرقابل‌قبول است. این معضل باعث‌شده خودروساز نتواند راهنمایی مناسبی به تولیدکنندگان بالقوه این قطعات داشته باشد و قطعه‌سازان فعلی به ادامه رفتار انحصاری خویش مطمئن باشد. این دسته از تامین‌کنندگان حتی در مواردی، قطعات را با نشان تجاری و بسته‌بندی ثبت‌شده خود در خارج تولید می‌کنند». همچنین در بخش تامین قطعات عنوان شده که تامین از طریق شبکه‌های شرکتی تو در تو و پیچیده که به‌نحو ماهرانه‌ای بهم تنیده شده‌اند، افزایش شدید قیمت قطعات را به همراه داشته و به‌طور طبیعی قیمت تمام‌شده محصولات تولیدی شرکت را به‌طور فزاینده افزایش داده است. با بررسی روند عملکرد صنعت خودرو کشور در زمینه تامین قطعات مورد نیاز مشاهده می‌شود انگیزه تولید قطعات در داخل کشور به‌شدت کاهش یافته و گرایش به واردات قطعات بی‌کیفیت از خارج از سوی قطعه‌سازنماها و واردات قطعات بی‌کیفیت چینی با برچسب ایرانی افزایش داشته است.... در برخی موارد مشاهده شده خودروسازان راسا اقدام به واردات قطعات از خارج از کشور کرده است. با آغاز نهضت داخلی‌سازی و ممنوعیت واردات بخش زیادی از این مسائل دیگر وجود خارجی ندارد اما مشکلاتی هم هستند که هنوز رفع نشده و قرار است با اجرای طرح تحقیق و تفحص از صنعت خودرو به آنها رسیدگی شود. اما پرسش این است که شرکت‌های تو در تو یا واسط چقدر در صنعت قطعه گسترده شده و چه میزان در قیمت تمام‌شده محصول نهایی تاثیرگذار هستند؟

تعدد دست‌ها

محسن رزم‌خواه، عضو انجمن قطعه‌سازان استان تهران درباره این شرکت‌های تو در تو و واسط از قطعه‌سازی تا خودروسازی به صمت گفت: آگاهی کامل از جزئیات ندارم اما به‌طور کلی متاسفانه عمده‌ترین مشکل اقتصاد ایران و عامل گران شدن کالاها، واسطه‌ها و دلالان است. در این میان، نه‌تنها در صنعت که در سایر بخش‌ها مانند کشاورزی، خدماتی و... نیز شاهد تعدد دست‌هایی هستیم که به‌عنوان واسطه، کالا را دست‌به‌دست می‌چرخانند و سبب افزایش قیمت‌ها از تولید به مصرف شده‌اند.

وی افزود: در قطعه‌سازی شنیده‌ام که چنین شرکتی‌هایی پیدا شده‌اند که با توجه به مشکل نقدینگی خودروسازان و قطعه‌سازان قطعات را خریداری کرده و انبار می‌کنند. در ادامه هنگام نیاز مبرم این شرکت‌ها با قیمت بالا از طریق عناصری که در این کارخانه‌ها دارند بخش‌های بازرگانی را آگاه کرده و قطعات به فروش می‌رسد.

او گفت: خط تولید چون معطل قطعه است مدیر مربوط در لحظه تصمیم می‌گیرد که خرید انجام شود. این معضل بزرگی است که در تمام بخش‌های اقتصاد کشور دیده می‌شود.

کمبود نقدینگی و فعال شدن واسطه‌ها

این عضو هیات‌مدیره انجمن قطعه‌سازان استان تهران در ادامه برای برون‌رفت از این وضعیت گفت: باید ریشه‌یابی شود که عامل پیدا شدن واسطه‌ها چیست؟ نخستین عامل شکل‌گیری این واسطه‌ها مشکل نقدینگی شرکت‌هاست که عده‌ای پیش‌خرید می‌کنند و از این فرصتی که خودروساز پول قطعه‌ساز را به‌موقع نمی‌پردازد، استفاده می‌کنند و تولیدکننده قطعه هم ممکن است به این دلیل که خط تولیدش تعطیل نشود و تولیدش را از دست ندهد، کالا را به آنها بفروشد و پولش را نقد دریافت کند زیرا خودروساز دیر پول را پرداخت می‌کند و واسطه با قیمت بالاتر محصولات را در اختیار خودروساز قرار می‌دهد.

رزم‌خواه با بیان اینکه این یک بیماری رایج در بخش قطعه‌سازی است، گفت: راهکار حل این مشکل هم رفع مشکلات منابع مالی است. البته واسطه‌ها هم شیطنت‌هایی می‌کنند از جمله خرید مواد اولیه مورد نیاز قطعه‌سازان و خودروسازان و انبار کردن آن و در هنگام نیاز با قیمت چند برابر به این صنعتگران عرضه کردن. تمام این مسائل به مشکلات نقدینگی تولیدکنندگان برمی‌گردد که ناگزیرند به چنین امری تن دهند. این فعال صنعت قطعه ادامه داد: نقشی که واسطه‌گری در اقتصاد ایران دارد، بسیار گسترده‌تر از صنعت خودرو و قطعه است.

نقش تولیدکنندگان

رزم‌خواه در پاسخ به این پرسش که نقش خودروسازان در این امر چیست، گفت: خودروساز شرکت دولتی است و اگر شرکت‌های واسطه‌ای راه‌اندازی کند، جنایت بزرگی مرتکب شده، زیرا قیمت قطعات را بین ۲۰ تا ۳۰ درصد افزایش می‌دهد.

او یادآور شد: بعید است چنین شرکت‌هایی از سوی خودروساز برای قطعات داخلی تاسیس شوند، مگر اینکه خرید برای قطعات خارجی باشد. این روند رواج داشته که شرکت‌هایی محصول را از خارج وارد و با قیمت بالاتر به‌فروش رسانده‌اند. این موضوع گرفتاری کلی اقتصادی کشور است که باید راه‌چاره اساسی برای آن یافت.

رزم‌خواه در پایان گفت: اقتصاد ایران در دوره بیماری خود بسر می‌برد. کمبود نقدینگی، سیاست‌های غلط مالی و ارزی، سیاست‌های با توجیه نامناسب سرمایه‌ای، عدم همکاری بانک‌ها و... همه باعث می‌شود کالا با قیمت گران‌تر به‌دست مصرف‌کننده میانی و نهایی برسد.

محسن رزم‌خواه

شاهد تعدد دست‌هایی هستیم که به‌عنوان واسطه، کالا را دست‌به‌دست می‌چرخانند و سبب افزایش قیمت آن از تولید به مصرف شده‌اند

نقش ارتباط در تامین محصولات

در ادامه سیامک مقتدری، عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور در چرایی وجود این شرکت‌ها و حجم گسترده فعالیت این شرکت‌های واسط در صنعت قطعه به صمت گفت: درباره گستردگی این شرکت‌ها نمی‌توانم پاسخ قطعی بدهم اما نمایندگان مجلس شورای اسلامی با توجه به مسئولیتی که دارند، می‌توانند ورود کنند و اطلاعات کافی در این زمینه داشته باشند.

او عنوان کرد: با توجه به اینکه شرکت‌های تامین‌کننده قطعات خودروسازان مانند ساپکو، سازه‌گستر و مگاموتور مجوز این را ندارند که از یک شرکت دلال، قطعه‌ای را تامین کنند، علاوه‌بر اینکه بازرسان خودروساز باید در فرآیند تولید قطعه باشد و کیفیت محصولات را کنترل کند و سپس با شرکت‌ها قرارداد منعقد شود و با این ساختار بعید است اجازه فعالیت به شرکت‌های واسط بدهد. به‌هر حال روابط همه‌جا وجود دارد و نمی‌توان منکر آن شد. البته با توجه به شناختی که از این صنعت دارم بعید می‌دانم خیلی گسترده باشد.

این فعال صنعت قطعه ادامه داد: پیش‌تر یک سلسله خریدهایی از خارج انجام می‌شد، زیرا قطعات ارزان‌تر نسبت به تولید داخل بودند و برای تولید به سرمایه‌گذاری سنگینی نیاز بود که مسئله‌ای دیگر است. او گفت: اینکه شرکتی صرفا دلال باشد و با خودروساز قرارداد بسته باشد، نمی‌گویم نمی‌تواند وجود داشته باشد اما خیلی پررنگ نیست حداقل در شرایط فعلی که واردات ممنوع است.

نقش واسطه‌ها در قطعات وارداتی

مقتدری درباره نقش شرکت‌های واسط در قطعات وارداتی گفت: ممکن است در گذشته به‌دلیل به‌صرفه نبودن تولید برخی قطعات حساسیت زیادی به خرج داده نشده و روابط ناسالمی برای تامین قطعات شکل گرفته باشد اما تاکید می‌کنم این مسئله گسترده و عاملی ضربه‌زننده که صنعت قطعه را آسیب‌پذیر کند، نیست. او ادامه داد: شرکت‌های بزرگی بوده‌اند که واردات داشته‌اند اما کار تولیدی هم می‌کردند؛ حالا یا به‌نام تولید خودشان یا به‌نام قطعه‌ای خارجی قطعات را وارد می‌کردند که اطلاع دقیقی از آنها ندارم. هجمه‌ای وجود دارد که با آغاز نهضت داخلی‌سازی، فراگیری آن کم شده است.

سیامک مقتدری

روابط همه‌جا وجود دارد و نمی‌توان منکر آن شد

سخن پایانی

بنا بر این گزارش، نقش شرکت‌های واسط در تامین قطعات خارجی پررنگ‌تر بوده و در حوزه قطعات داخل آن را کمرنگ‌تر می‌دانند. ابتدای هفته گذشته الهوردی دهقانی یکی از اعضای کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با صمت عنوان کرده بود یکی از دلایل مهم در افزایش قیمت تمام‌شده خودرو، شرکت‌های تو در تو و واسطی هستند که بدون انجام هیچ فرآیند تولیدی، قطعه را از قطعه‌سازی گرفته و در اختیار خودروساز قرار می‌دهند. در واقع قطعه از چندین شرکت و گذرگاه عبور می‌کند تا وارد خط تولید شود. که این امر نرخ آن و در نتیجه نرخ خودرو را افزایش می‌دهد. در ساماندهی بازار خودرو و نیز طرح تحقیق و تفحص به این موضوع با جدیت رسیدگی می‌شود.

بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی اولویت نخست

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت، احیا، بازسازی و نوسازی واحدهای صنعتی را یکی از سیاست‌های اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد و خواستار طراحی مدلی از سوی سازمان مدیریت صنعتی برای توانمندسازی بنگاه‌ها شد.

به‌گزارش شاتا، مهدی صادقی‌نیارکی در جلسه شورای مدیران معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت که میزبان مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی بود، تصریح کرد: سازمان مدیریت صنعتی می‌تواند با ایجاد بسترهای لازم برای بکارگیری مشاوران خبره، این امکان را برای صنعتگران در سطح کشور فراهم آورد. معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید کرد: احیا و نوسازی صنایع با بهره‌مندی از مشاوره‌های صنعتی بسیار راهگشا بوده و می‌تواند سریع‌تر به‌ثمر بنشیند.

صادقی‌نیارکی بازنگری در ساختار بنگاه‌های صنعتی، بازتعریف منابع، اصلاح نظام مدیریتی و ساختار حاکمیتی، منابع انسانی و... را از جمله موضوعاتی برشمرد که سازمان مدیریت صنعتی با بهره‌گیری از توان مشاوران صنعتی می‌تواند در توانمندسازی بنگاه‌ها به‌کار گیرد.

معاون امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر ایجاد شاخص‌هایی برای آسیب‌شناسی وضعیت بنگاه‌های اقتصادی افزود: در مراحل ابتدایی عارضه‌یابی می‌توان شاخصی با محوریت روند کاهش فروش بنگاه طی ۳ سال در نظر گرفت و پروژه‌ای برای صنایع تعریف‌کرد که در مرحله ابتدایی با همین سطح فناوری و ساختار احیا و بازسازی انجام شود.

وی در ادامه افزود: می‌توان با بکارگیری ظرفیت‌های موجود در استان‌ها عارضه‌یابی واحدهای صنعتی در سراسر کشور را به تفکیک مشکلات ساختاری، مالکیتی، کمبود نقدینگی و... پیگیری کرده و متناسب با مشکلات بنگاه‌ها، پروژه‌های متعددی برای احیای واحدهای صنعتی تعریف کرد. صادقی‌نیارکی همچنین درباره بهبود عملکرد بهره‌وری بنگاه‌ها نیز مواردی را مطرح کرد و خواستار برگزاری دوره‌های آموزشی در معاونت امور صنایع با محوریت توسعه مهارت مدیران شد. گفتنی است اصلاح و بازنگری تعرفه‌های وارداتی اجزا و قطعات خارجی و بررسی روند تخصیص ارز به واحدهای صنعتی از جمله موضوعاتی بود که در این نشست مورد بررسی قرار گرفت.

قیمت دیسک و صفحه ۲ برابر شد

سخنگوی اتحادیه لوازم یدکی گفت: در هفته‌های گذشته قطعات وارداتی خودرو به‌شدت گران شده است. مهدی کاظمی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان، با تاکید بر اینکه قیمت لوازم یدکی به‌شدت افزایش داشته است، گفت: به‌دلیل افزایش نرخ ارز، قطعات خودروهای خارجی بیشتر افزایش قیمت را داشته است.

سخنگوی اتحادیه لوازم یدکی با بیان اینکه قیمت برخی از لوازم یدکی هفتگی افزایش پیدا می‌کند، تشریح کرد: در چند هفته گذشته شاهد افزایش ۲ برابری قطعات مهم خودرو هستیم. دیسک و صفحه بیشترین افزایش قیمت را داشته است، چراکه بیشتر این قطعات وارداتی هستند. کاظمی با بیان اینکه بیشترین قطعات وارداتی فرانسوی، آلمانی و ژاپنی هستند، بیان کرد: واردات قطعات خودرو آزاد است و با نرخ ارز آزاد آنها را خریداری می‌کنیم. در گذشته ارز نیمایی به واردات قطعات خودرو اختصاص پیدا می‌کرد که خذف شده است. او ادامه داد: مشکلی در تامین قطعات مورد نیاز خودروهای داخلی وجود ندارد، همچنین این مشکلات برای خودروهای چینی به‌دلیل تداوم مراودات با تجار و تولیدکنندگان این کشور کمتر است، اما عمده مشکلات مربوط به دیگر خودروهای خارجی است. سخنگوی اتحادیه لوازم یدکی با بیان اینکه تحریم‌های اقتصادی در قیمت لوازم یدکی خودرو موثر است، گفت: محدودیت فروش تولیدات صنعتی یا محدودیت در تبادلات مالی منجر می‌شود قیمت تمام‌شده یک کالا وارد شده برای واردکنندگان و فروشندگان بیشتر شود. به‌گفته کاظمی تحریم باعث می‌شود واردکنندگان نتوانند قطعات یدکی خودرو را مستقیم از تولیدکنندگان خارجی خریداری کنند، بنابراین پای واسطه‌ها و دلال‌ها وسط می‌آید و هر یک از این مراحل به معنی گران‌تر شدن قیمت تمام شده کالای وارداتی است.

سخنگوی اتحادیه لوازم یدکی با تاکید بر اینکه مشکلات موجود در روند اداری ترخیص کالا از گمرک و بروکراسی اداری موجب می‌شود لوازم یدکی گران‌تر به‌دست مصرف‌کننده برسد، گفت: نهادهای بالادستی باید فکری به حال این رویه کنند.

یادداشت

واژه‌بازی با «دلالی»

فاطمه امیراحمدی
روزنامه‌نگار

واژه‌ها و معانی آنها اعتباری هستند و ممکن است با گذشت زمان با توجه به شرایط جامعه در معنای متضاد خود به‌کار گرفته شوند. واژه‌ها وابسته به فرهنگ‌ها هم هستند و در هر فرهنگی با توجه به رویکردهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی معانی متفاوتی را القا می‌کنند. یکی از این نوع کلمات، کلمه «دلال» است. درست برعکس کشور ما، این واژه در کشورهای آسیای‌شرقی نه‌تنها معنای منفی ندارد، بلکه اتفاقا یکی از حرفه‌های ضروری و پرمشغله این کشورها به‌شمار می‌رود. این افراد با رعایت انصاف و اخلاقیات به‌عنوان واسطه، کالایی را از تولیدکننده خریداری کرده و به‌دست مصرف‌کننده می‌رسانند.

یکی از دلایل تغییر معنای این کلمه ساده، در فرهنگ اقتصادی کشور به اقتصاد بیمار ما برمی‌گردد. زمانی گوشی تلفن همراه به‌عنوان کالایی مصرفی، محلی برای کسب سودهای آنچنانی شده بود و امروز خودرو، ارز و... به چنین سرنوشتی دچار شده‌اند. جامعه، بازار و به‌طور کلی اقتصاد باید راهبر داشته باشد و وقتی راهبر خود به خطا برود طبیعی است که رهروان هم مسیر را اشتباه می‌روند. در سطح کلان، وقتی فلان وزارتخانه و نهاد مربوط درست مدیریت نمی‌شود، در ادامه تمام نهادها، افراد، بازارها و... که به آنها وابسته هستند نیز دچار مشکل می‌شوند.

درحال‌حاضر، بیشتر کارشناسان حوزه صنعت این‌گونه عنوان می‌کنند که دخالت دولت به‌عنوان مدیر و صاحب صنعت، منجر به زایش مشکلات شده و مدیریت نکردن درآمدهای نفتی در راستای تحقق توسعه اقتصادی کشور، سبب شده تا درآمدهای حاصل از این ثروت خدادادی به هرز برود.

بخش خصوصی عنوان می‌کند که صنایع وابسته به دولت از جمله خودرو تسهیلات زیادی دریافت می‌کنند، درحالی‌که به عنوان نمونه، صنعت موتورسیکلت به حال خود رها شده است. حال پرسش این است که خروجی این تسهیلات دولتی چیست؟ پاسخ در ظاهر، زیان‌های انباشته‌ای است که خودروسازان بارها به آن اشاره کرده‌اند. خودروساز مدعی است سود تولید در این صنعت با روندی که دولت برای آن تعریف کرده و در پیش گرفته، به جیب دلالان و سوداگران بازار می‌رود، درحالی‌که این دلال و سوداگر کسی نیست به‌جز مردم عادی که به‌دلیل کاهش ارزش پول ملی به‌دنبال حفظ سرمایه‌های خود از این بازار به آن بازار می‌روند. در واقع، واژه دلال در جامعه ما از اصالت معنایی خود دورافتاده و به‌معنای ضدخودش تبدیل شده است.

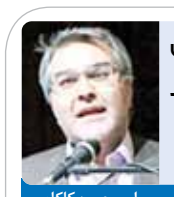
از سوی دیگر، اگر چند سال قبل دلال در بازاری مانند خودرو محدود به چند سرمایه‌دار می‌شد، امروز با بهم ریختگی‌های بازار، خانواده‌هایی را مشاهده می‌کنید که در سال‌های قبل از ممنوعیت واردات، منزل مسکونی خود را معامله می‌کردند که صاحب یک خودرو خارجی شوند و به‌قولی می‌شود داستان معروف «درویش خیالباف» و تبدیل پول روغنی که در کوزه‌ای برای فروش دارد به یک گوسفند و دو گوسفند و سه گوسفند و... که ناگاه چوبدستی به کوزه روغن می‌خورد و تمام رویاهای مرد نقش بر زمین می‌شود. آنهایی که با پیش‌خرید خودرو خارجی در یکی از شرکت‌های نمایندگی کشور، خود را صاحب خودرویی می‌دانستند و احتمالا در رویا با سود احتمالی خودرو، ملک‌هایی خریداری کرده بودند، با ابلاغ ممنوعیت واردات، رویاهایشان بر باد رفت، زیرا یا صاحبان این نمایندگی‌ها به‌دلیل تامین نکردن خودرو به زندان افتاده بودند یا خودروها مدت‌ها در گمرکات کشور دپو و پس از گذشت بیش از ۲ سال، تعدادی از آنها با هزینه‌های مازاد ترخیص شدند و تعدادی هم مشخص نیست چه سرنوشتی پیدا کنند.

ممنوعیت واردات و پیشی گرفتن تقاضا از عرضه، حالا بازار خودرو را آشفته‌تر کرده است.

در این بهم‌ریختگی و افزایش قیمت‌های افسارگسیخته، خانواده‌هایی با حداقل سرمایه به‌دنبال سود و حفظ ارزش پول خود، دلخوش به خرید پراید، پژو ۴۰۵ و... با نام دلال نه برای رساندن خودرو به‌دست مصرف‌کننده که به‌عنوان انداختن سکه‌ای در قلک خود و دپوی خودرویی در پارکینگ‌هایشان هستند. نگرانی از آینده، دغدغه معاش، دندان‌گردی برای فضایی آشفته و... به همین راحتی معنای یک واژه را تغییر می‌دهند و به‌طور قطع این تغییرات ناخوشایند، فقط محدود به معانی این واژه نشده و اخلاقیات هم کم‌کم تغییر مسیر می‌دهد و این‌گونه می‌شود که باید منتظر پوستین وارونه بود.

یادداشت

مقصران التهاب بازار

امیرحسن کاکایی
عضو هیات‌علمی دانشگاه علم و صنعت

این روزها اظهارنظرهای بسیاری درباره نقش دلالان در بازار می‌شنویم. بسیاری از مسئولان هر مشکلی در بازار محصول یا خدماتی پیش می‌آید، این گروه را مقصر می‌دانند. بعضا هم نام یک سلطان را می‌شنویم و این‌طور القا می‌شود که اگر فلان سلطان اعدام شود، مشکلات فلان بازار حل می‌شود. به‌تازگی هم که سایت‌های فروش اینترنتی و فضای مجازی را مقصر می‌دانند. اما واقعا سوال من این است که دلال کیست؟ فرق دلال، بازرگان و کاسب چیست؟ همه آنها کارشان این است که کالایی را از جایی می‌خرند و در جایی دیگر می‌فروشند. در طول تاریخ بازرگانان افراد شجاعی محسوب می‌شده‌اند و خود این کار یک افتخار بود. کاسب چه کسی است؟ کسی که کالایی را از یک تاجر یا بازرگان به‌طور عمده می‌خرد و به مردم در یک فضای فیزیکی می‌فروشد. دلال هم ظاهرا کسی است که لزوما جای فیزیکی ندارد. مثلا محصول کشاورزی را قبل از اینکه تولید شود، پیش‌خرید می‌کند و در زمان تحویل آن را به یک بازرگان یا کاسب می‌فروشد. البته اینها تعاریف خیلی مهم و دقیقی نیستند. در قرن بیست و یکم باوجود فروش اینترنتی، جهانی‌شدن تجارت، سرعت بالای حرکت کالا و تبادل شفاف و همگانی اطلاعات و همچنین وجود نظام‌های بانکی، دیگر در جهان خیلی این شغل‌ها با هم فرقی نمی‌کنند و به‌تدریج می‌رویم که خیلی از مجموعه شغل‌ها را از دست بدهیم.

من شخصا تفاوتی بین این کلمات نمی‌بینم. اصولا در قرنی که با یک کلیک می‌توانیم قیمت هر کالایی را در ایران و جهان بدانیم، دیگر ارکان تجارت به آن صورت قبلی معنی ندارد. سلف‌خری و دلالی هم در فضای قانونی و بانکداری درست و سالم، دیگر معنی ندارد. کشاورز می‌تواند از بانک وام بگیرد. برای فروش هم نیازمند دلال نیستیم. در فضای شفاف و درست، یک تولیدکننده به‌راحتی می‌تواند به یکی از شبکه‌های فروش مراجعه کند و کالای خود را در اختیار مردم قرار دهد. اگر ما هنوز در انتهای نیمه دوم قرن بیست‌ویکم، اندرخم تاریخ مانده‌ایم و دلالان تعیین‌کننده نرخ بازار هستند و التهاباتی را ایجاد می‌کنند، مشکل آنها نیستند. مشکل جای دیگری است. وقتی که مدت‌هاست که قیمت‌ها را از سایت‌ها حذف کرده‌ایم، معلوم است که دلالان یکه‌تازی می‌کنند. اگر بخواهیم مشکل را حل کنیم، باید ببینیم چه ساختار قانونی و اقتصادی اجازه می‌دهد دلالی با این شدت و حدت ادامه یابد.

داستان را کوتاه و سریع مرور کنیم: از ۱۵ مرداد ۹۶، بدون اطلاع قبلی واردات خودرو ممنوع شد. یک عده بازرگان شریف و اصیل را هم به بهانه‌های گوناگون متهم کردند و بعضا زندانی و در نهایت کل نظم موجود واردات را بهم ریختند. انتهای سال ۹۶ تنش‌های شدید ارزی و به‌تبع آن، تنش‌های بزرگ اقتصادی در کشور آغاز شد. سال ۹۷ هنوز تحریم‌ها شروع نشده بود، مشکلات متعددی ارزی ایجاد کردند و گمرکات موانع زیادی در مسیر فعالیت تولیدکنندگان قرار داد و آنها را در برنامه‌ریزی‌های لازم برای مقابله با تحریم‌های پیش‌رو، کُند و بعضا متوقف کرد. این وسط پای شورای رقابت را وسط کشیدند و یک قفل بزرگ هم به پای کل صنعت زدند و تولید قبل از اینکه تحریم‌ها عملا شروع شود، کاهش پیدا کرد و التهاب بعدی در بازار رقم خورد. بعد هم که تحریم‌ها در مرداد ۹۷ شروع شد. به‌جای اینکه بروند و مشکلات تولید را حل و سرمایه‌گذاری در تعمیق داخلی‌سازی را تشویق کنند، کاری کردند که با پیش‌فروش‌های بدون قاعده اقتصادی، خودروساز را بدهکارتر و زمینگیر کنند. در طول کل سال ۹۷ حسابی با افکار عمومی بازی کرده و از این طریق، هزاران میلیارد تومان زیان به خودروسازان وارد کردند و بیش از دو برابر آن را به خریداران خودرو رانت دادند. خوب چرا در چنین شرایطی مردم نباید دلالی کنند؟

در ادامه، باز تولید ناقص و زیانده را دستوری جلو بردند و در نهایت رسیدیم به ۲۰۰ هزار خودرو کف پارکینگ‌ها در تابستان ۹۸. مردم هم بیشتر و بیشتر تشویق شدند که به این بازار ملتهب رانتی وارد شود. سال ۹۸ هم با هزاران میلیارد تومان زیان دیگر برای خودروسازی‌ها و چند برابر رانت و سود برای خریداران به‌پایان رسید.

سال ۹۹ آغاز شد. گفتیم که مسئولان به اندازه کافی تجربه کرده و دیگر مسیر درست را می‌یابند. اما در کمال ناباوری دیدیم که مردم بیش از پیش مشغول طرح‌های فروش و پیش‌فروش شدند. در مقطعی وزیر عوض شد. خوشحال شدیم که شاید قرار است جلوی حرکت‌های اشتباه گرفته شود، غافل از اینکه در این فضای پرالتهاب، ۴ ماه بی‌وزیر می‌مانیم. مثل این است که کشتی در توفان بزرگ و سهمگین، کاپیتان نداشته باشد.

چرا ما این دلال‌ها را که همان مردم هستند، مقصر این آشفته‌بازار می‌دانیم؟ مردمی که روزبه‌روز سرمایه زندگی‌شان در این ابرتورم، مانند یخی در آفتاب تموز، در حال آب شدن است، چرا نباید به‌دلالی و بورس‌بازی روی بیاورند؟ بعد هر اتفاقی هم می‌افتد ما همین مردم را مقصر می‌دانیم. تشویق می‌کنیم که آرام باشند و خودرو نخرند تا قیمت آن پایین بیاید. تشویق می‌کنیم ساختمان نخرند. تشویق می‌کنیم طلا، ارز، سکه و حتی کره و روغن نخرند تا قیمت‌ها پایین بیاید. آخر این چه نوع استدلالی و چه سیاستی است؟ چرا باور نمی‌کنند با قیمت‌گذاری دستوری و بگیروببند، نمی‌توان مشکل کمبود کالا و ابرتورم را حل کرد. تنها راه نجات توجه به تولید و رفع موانع آن است. سیاست‌گذاران عزیز، باور کنید ادامه این مسیر خیلی خطرناک است. بیایید تا دیر نشده، تولید را به‌جای بازار در اولویت قرار دهید و گام‌های واقعی نه‌نمایشی برای افزایش تولید بردارید.

دلالی زیرپوستی در بازار خودرو

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

بازار تب‌دار خودرو معضلی برای تولیدکننده و مصرف‌کننده شده است. نوسانات لحظه‌ای قیمت‌ها صدای همه، حتی رئیس‌جمهوری را درآورده است! دولت به‌عنوان صاحب صنعت خودرو خود از وضعیت فروش و قیمت خودروها و دلالی در این بازار گلایه‌مند است. کارشناسان و فعالان بازار هر یک دلایلی را برای این امر عنوان می‌کنند؛ کمبود عرضه، انحصار بازار خودرو، نوسانات نرخ ارز و... که همه ریشه در وضعیت اقتصادی کشور دارد. مشکلات اقتصادی منجر به آشفتگی بازار شده است و به طبع، ثبات در این بخش، معضلات سایر بخش‌ها را نیز برطرف می‌کند.

دلالی پنهانی

برخی فعالان بازار یکی از عوامل آشفتگی را دلالی شرکت‌های تولیدکننده دانسته و عنوان می‌کنند فروش‌های کارتکسی و ویرایشی، نظم بازار را از بین برده است. فریدون عطارد یکی از فعالان بازار خودرو با اشاره به خودروهای ویرایشی به صمت گفت: قیمت این خودروها بین ۱۰ تا ۲۰ میلیون تومان ارزان‌تر از قیمت بازار بوده که البته بالاتر از نرخ کارخانه است و در مدت بین ۱۵ تا ۲۰ روز تحویل مشتری می‌شود. به نظر می‌رسد عرضه خودروهای ویرایشی از سوی شرکت‌ها مدیریت می‌شود.

گفتنی است پیش‌تر خرید و فروش کارتکسی انجام می‌شد که با کاهش تیراژ و به‌تعویق افتادن تعهدات خودروسازان این امر ممنوع شد. البته برخی نمایشگاه‌داران از خرید و فروش ویرایشی خودرو می‌گویند و اینکه با واسطه این خودرو ارزان‌تر از بازار و البته بالاتر از قیمت کارخانه در مدت کوتاهی تحویل مشتریان می‌شود. به‌این ترتیب، تولیدکننده هم به بخشی از این سود دست می‌یابد.

عطارد در توضیح فروش‌های ویرایشی گفت: نمی‌دانم از چه کانالی این خودروها عرضه می‌شود، اما به خودروهای ویرایشی معروف هستند. به‌نظر می‌رسد واسطه‌ها با شرکت‌ها در ارتباط بوده و همچنان این نوع خرید و فروش انجام می‌شود. این واسطه‌ها می‌توانند نمایندگی‌ها باشند یا حتی غیرنمایندگی. او گفت: مشخصات مشتریان به یکی از نمایندگی‌ها داده شده و خودرو به‌نام مشتری در نهایت اطلاعات خریدار «ویرایش» می‌شود، چون خودرو بدون پلاک نمی‌تواند از در کارخانه خارج شود. عطارد با بیان اینکه این نوع خرید و فروش زیاد است، گفت: خرید و فروش ویرایش هم در تهران و هم برخی از استان‌ها مانند قم در حال انجام است. این فعال بازار خودرو استان قم یادآور شد: درحال‌حاضر بیشتر خودروهای موجود در نمایشگاه‌های قم از سوی ساکنان تهران خریداری می‌شود، زیرا متقاضی در تهران زیاد است؛ از این‌رو بخشی از تقاضا به‌وسیله خودروهای موجود در سایر استان‌ها تامین می‌شود.

فریدون عطارد

صادق بشیری

علی خسروانی

سعید موتمنی

> بازار تب‌دار خودرو معضلی برای تولیدکننده و مصرف‌کننده شده است. نوسانات لحظه‌ای قیمت‌ها، صدای همه حتی رئیس‌جمهوری را درآورده است! دولت به‌عنوان صاحب صنعت خودرو، خود از وضعیت فروش و قیمت خودروها و دلالی در این بازار گلایه‌مند است. کارشناسان و فعالان بازار هر یک دلایلی را برای این امر عنوان می‌کنند؛ کمبود عرضه، انحصار بازار خودرو، نوسانات نرخ ارز و...

رفتار خودروساز و تغییر رویه

صادق بشیری، کارشناس حوزه خودرو با بیان اینکه هیچ تناسبی بین عرضه و تقاضا خودرو وجود ندارد به صمت گفت: رفتارهای گذشته خودروسازان سبب‌شده این محصول از کالایی مصرفی به کالایی سرمایه تبدیل شود. این امر به سیاست‌های غلط وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارتخانه‌های مرتبط با این موضوع برمی‌گردد. از آنجاکه مدیریت لازم برای هدایت نقدینگی به سمت تولید وجود ندارد، پول در دست مردم به‌جای تولید به سمت سوداگری و دلالی سوق پیدا کرده است؛ از این‌رو مردم به‌دنبال این هستند تا خودرو بخرند و با فروش آن سودی کسب کنند. او اظهارکرد: رفتار گذشته خودروسازان و سیاست‌گذاران این صنعت باعث‌شده فعالان این حوزه نتوانند آینده را به‌درستی پیش‌بینی کنند و عرضه متناسب با تقاضا داشته باشند. وقتی از این امر مهم غفلت کردند از تقاضا عقب ماندند و سپس این فرصت‌های اقتصادی به‌جای اینکه در تولید صنعت خودرو سرمایه‌گذاری شود محصول را تبدیل به کالایی سرمایه‌ای و دلالی در بازار کرد.

بشیری در ادامه سخنان خود با اشاره به فصول گوناگون تقاضا برای خودرو گفت: در هر فصلی، آمار تقاضا تغییر می‌کند. به‌عنوان مثال، نزدیک عید با افزایش تقاضا روبه‌رو هستیم. در این‌باره هنوز وزارتخانه برنامه‌ای مشخص برای این حجم تقاضا ندارد تا مانع سوءاستفاده سوداگران در این بازار شود. نیازها را پوشش دهند تا مردم به‌دنبال سود، سرمایه خود را در این بخش هزینه نکنند.

قرعه‌کشی و سر سوداگری

در ادامه علی خسروانی از فعالان بازار خودرو درباره تاثیر پیش‌فروش‌ها و حذف تقاضاهای کاذب به صمت گفت: آیا قرار است دلال‌های خودرو با قرعه‌کشی از بازار حذف شوند؟ ابتدای سال ۲۵ هزار خودرو عرضه شد درحالی‌که بیش از ۶ میلیون نفر ثبت‌نام کردند. از سوی دیگر، تولید سالانه خودروسازان بین یک میلیون و ۲۰۰ تا یک میلیون و ۵۰۰ هزار خودرو است. با این شرایط، چگونه می‌توانیم از التهاب بازار کم کنیم؛ البته شاید همین پیش‌فروش‌ها هم در افزایش قیمت خودرو بی‌تاثیر نیست.

خسروانی در پاسخ به چرایی این مسئله گفت: پیش‌فروش فوق‌العاده بخشی از نیاز خفته را بیدار کرد. به‌عنوان مثال، برخی ازخریدارانی که پیش از این، به‌دنبال خودرو صفر نبودند، حالا با انجام این پیش‌فروش‌ها و ورود خودرو صفر به بازار با قیمت پایین‌تر از نرخ بازار، در قرعه‌کشی شرکت کرد. اما به هر حال قرار نیست همه ۶ میلیون نفر جزو برندگان قرعه‌کشی باشند. این موضوع نیز به نوعی نشان از کمبود خودرو و زمینه برای سوداگری دارد. او گفت: پس از انجام قرعه‌کشی، برخی از برندگان، امتیاز و حواله خودرو خود را برای فروش در برخی سایت‌ها آگهی می‌کنند یا به شیوه‌های دیگر، خودرو ثبت‌نامی خود را به قیمت بازار آزاد به‌فروش می‌رسانند.

خسروانی در ادامه با اشاره به ظرفیت تولید و نیاز بازار خودرو گفت: تنها راه برای ساماندهی بازار خودرو این است که ظرفیت تولید کارخانجات کشور بررسی و با تقاضای موجود سنجیده شده و تولید مازاد با واردات تامین شود.

تولیدکننده در دام نرخ‌های کاذب

برای اردیبهشت، خودرو به‌طور ناگهانی افزایش نرخ زیادی داشت. فعالان بازار، این امر را ناشی از فروش‌های پنهانی از سوی شرکت‌ها دانستند. سعید موتمنی، رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو در این زمینه به صمت اظهارکرد: در این زمان، فعالیت عمده‌فروشان با فروش کارتکسی از سوی خودروسازان و مدیریت بازار را داشتیم.

وی در تشریح روند بازار خودرو گفت: تغییرات قیمتی در بازار خودرو از دی سال گذشته رقم خورد و ۲۰ اسفند شاهد اوج قیمت‌ها در بازار خودرو بودیم. از ۲۵ اسفند تا ۱۸ فروردین بازار به‌نسبت آرامش داشت اما دوباره از ۲۵ همین ماه قیمت‌ها بین ۷۰ تا ۸۰ درصد افزایش یافت. نرخ‌های کاذب سوداگری را در بازار بیشتر کرده و آن را ملتهب‌تر می‌کند.

رئیس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو درباره فروش‌های کارتکسی و ویرایشی افزود: برخی دفاتر از ابتدای سال این شیوه فروش را در بازار داشتند. در واقع از اردیبهشت این خودروها در بازار موجود بود. این واقعیتی است که نمی‌توان منکر آن شد. موتمنی ادامه داد: درباره خودروهای ویرایشی که برخی به آن اشاره می‌کنند پول از سوی خریدار پرداخت شده و بین ۳ روز تا یک ماه خودرو به‌نام فرد خریدار تحویل می‌شود.

او اظهارکرد: این موضوع مربوط به امسال نیست و از آذر سال گذشته این نوع خودروها در بازار معامله می‌شده‌اند چه خودروساز کتمان کند و چه نکند. به هر حال، این خودروها از کارخانه خارج می‌شود. فروش‌های ویرایشی و کارتکسی مطرح‌شده جزو طرح‌های فروش خودروسازی‌های بزرگ کشور بوده که گفته می‌شود دیگر وجود خارجی ندارد.

سخن پایانی

دلالی یا به‌عبارتی سوداگری در بازار خودرو وقتی همه‌گیر می‌شود؛ از مردم عادی گرفته تا سرمایه‌دار و تولیدکننده را درگیر می‌کند. طبیعی است این شرایط در بازار بلبشویی را رقم می‌زند که مدیران بالادست را هم شاکی می‌کند یا شاکی نشان می‌دهد. گاهی قانونی وضع می‌شود و در ادامه برای جلوگیری از ضرر ناشی از اجرای آن قانون، تبصره‌هایی لفظی برای دور زدن همان قانون از سوی طراح و تصویب‌کنندگان وضع می‌شود.

نظر کارشناسان

پیامدهای همخوانی نداشتن عرضه و تقاضا

نعمت‌اله کاشانی‌نسب، بازرس اتحادیه نمایشگاه‌داران و فروشندگان خودرو تهران: برای تعادل بازار خودرو و حذف دلالی از این بازار، عرضه باید افزایش پیدا کند. در حال حاضر، عرضه قطره‌چکانی متناسب با تقاضای بازار نیست.

براساس نیاز بازار وقتی تقاضا ۱۰۰۰ خودرو باشد و عرضه ۱۰۰ دستگاه، خروجی آن نمی‌تواند آشفتگی و دلالی در این بازار باشد. همه در رقابت برای رسیدن به آن ۱۰۰ خودرو بوده تا بتوانند امتیاز کسب سود را از بازار برای خود به‌دست بیاورند. تغییر لحظه‌ای قیمت‌ها عطش و رقابت را در این بازار آشفته بیشتر می‌کند.

بازارها در ادامه روی هم تاثیر گذاشته و خودروهای وارداتی هم محلی برای کسب سود و رقابت می‌شود. خودروهایی با نرخ ۳۰۰ میلیون تومان، در این رقابت سوداگران به بالاتر از یک میلیارد رسیده‌اند. هرقدر قیمت‌ها بالاتر می‌رود، عطش برای رقابت در خرید بیشتر می‌شود. پیامدهای همخوانی نداشتن عرضه و تقاضا، وضعیت موجود بازار خودرو است.

چنین روندی آینده بازار را مبهم کرده و قدرت پیش‌بینی را حتی از فعال بازار که سال‌هاست در این بازار فعالیت دارد، می‌گیرد. به‌عنوان مثال، روزی که قرار بر این شد با افزایش قیمت‌ها، میزان تولید هم افزایش یابد، پیش‌بینی فعالان بازار این بود که اگر قیمت‌ها کاهش نیابد از این حد هم بالاتر نخواهد رفت اما جریان برعکس شد.

برای آرامش بازار ضرورت دارد نهادهای نظارتی آن را با حساسیت بیشتری رصد و کنترل کنند، زیرا وضعیت آشفته بازارها علاوه‌بر آسیب زدن به اقتصاد کشور در شکل کلان، صنعت و تولید را با تهدید روبه‌رو کرده و سرمایه‌ها را به جای بخش تولید به سوی بخش‌های غیرمولد و کاذب مانند دلالی و سوداگری هدایت می‌کند.

دستوری کار پیش نمی‌رود

آرش محبی‌نژاد، دبیر انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان کشور: زمان و انرژی از نهادهای گوناگون برای یک صنعت گرفته می‌شود اما عملکردها منجر به زیان هنگفت‌ترشده و دود آن به چشم مردم می‌رود. درحال‌حاضر، مردم که موفق به خرید خودرو کارخانه نمی‌شوند با صفی که هنگام پیش‌فروش تشکیل می‌شود، ناگزیر به بازار آزاد مراجعه کرده و خودرو را با قیمت بالاتری خریداری می‌کنند. با دستوری عمل کردن تنها زمینه بروز التهاب در بازار خودرو را فراهم می‌کنیم و اینکه تولید و تولیدکننده با ضرر ادامه فعالیت دهند. در کشور ما بهره بانکی ۲۴ تا ۲۵ درصد است، مقایسه کنیم هزینه‌ها را با یک کشور اروپایی یا آسیای شرقی مانند ژاپن که هزینه‌های بهره آن کمتر از یک درصد در سال است. اگر با مقوله اقتصاد که ذاتا یک مقوله آزاد است به شکل دستوری رفتار شود، باید برای تمام بخش‌های اقتصاد این‌گونه باشد وگرنه منجر به آشفتگی می‌شود شبیه آنچه در صنعت خودرو و بازار آن شاهد هستیم. بنابراین اگر قیمت خودرو تعیین می‌شود باید نرخ مواد اولیه و سایر نهاده‌های تولید و قیمت ارز هم دستوری باشد تا قیمت تمام‌شده کاهش پیدا کند و خودرو هم ارزان‌تر به‌دست مردم برسد و بساط دلالی برچیده شود. یکی از راهکارها برای برون‌رفت از این وضعیت، عرضه خودرو در بورس است یا اینکه قیمت‌گذاری برای مواد معدنی و مواد پتروشیمی‌ها هم به شیوه خودروسازان باشد.

برای ساماندهی بازار نخست باید چالش‌های بخش تولید را رفع کنیم و رسیدگی به تولید زنجیره‌وار سایر مشکلات را در ادامه این زنجیره حل می‌کند. بها دادن به تولید زمینه فراهم شدن آرامش را در بازار است. گاهی ریشه مشکلات در جاهایی دیگر غیر از بخش مورد بررسی است که نیاز به مطالعه بیشتر دارد.

بساط قرعه‌کشی، زمینه‌ای جدید برای دلالی

چند ماهی است شیوه فروش خودرو به صورت قرعه‌کشی در کشور جریان دارد. این قرعه‌کشی‌ها روی کاغذ برای کنترل و عرضه خودرو به خریداران واقعی است اما با توجه به اینکه تعداد خودروهای عرضه‌شده در مقایسه با تعداد افراد ثبت‌نام‌کننده، بسیار کم است، تاثیری در شرایط بازار ندارد و این روند بیشتر شبیه به شرکت در بنگاه‌های بخت‌آزمایی‌است.

ناکارآمدی روش قرعه‌کشی خودرو از جهات گوناگون قابل بررسی است. یکی از مشکلاتی که اغلب در روند قرعه‌کشی‌ها دیده می‌شود، بحث خرید و فروش کدملی افراد برای ثبت‌نام از سوی دلالان خودرو است. با توجه به اینکه بسیاری از مردم عادی به‌دلیل شرایط نامطلوب اقتصادی کشور، توانایی پرداخت هزینه خودرو در صورت برنده شدن در قرعه‌کشی را ندارند، از فرصت پیش‌آمده برای اینکه صاحب خودرو شوند نیز باز می‌مانند.

در این میان، دلالان حوزه خودرو با استفاده از این فرصت، اقدام به خرید و فروش کدملی افراد بی‌بضاعت کرده و در قبال هر کدملی، مبلغی ناچیز به این افراد پرداخت می‌کنند که این اقدام سبب ایجاد فساد گسترده و محقق نشدن عدالت برای دهک‌های پایین جامعه می‌شود. با خرید و فروش کدملی، بازار واسطه‌گری رونق گرفته و امکان رسیدن خودرو با قیمت مناسب به خریداران به حداقل می‌رسد. در صورتی‌که در قرعه‌کشی، نام یکی از افرادی که اقدام به فروش کدملی خود کرده، به‌عنوان برنده اعلام شود، وی امتیاز خرید مجدد خودرو را تا چند سال از دست داده و ممکن است به همین دلیل تا سال‌ها صاحب یک خودرو صفر نشود.

با توجه به اینکه فروش خودروهایی که در قرعه‌کشی به‌نام برندگان درآمده نیز تا یک سال امکان‌پذیر نیست، دلال مجبور است خودرو این افراد بی‌بضاعت را به صورت وکالتی به فروش برساند، این امر سبب می‌شود اگر تخلفی در آن یک سال با خودرو مربوط انجام شود، مرجع قضایی، شخصی را که خودرو به‌نام و کدملی وی ثبت‌شده را مسئول بداند، این اتفاق می‌تواند مشکلات زیادی را برای قوه قضاییه و مردم ایجاد کرده و بستری برای کلاهبرداری شیادان ایجاد کند. در شرایط فعلی تعداد زیادی خودرو صفر در پارکینگ‌های عمومی کشور احتکار می‌شود که عمده این خودروها ازسوی دلالان خریداری شده و برای فروش به بازار عرضه نمی‌شود، همین امر سبب التهاب بازار خودرو شده و عدم‌کارآمدی فروش از طریق قرعه‌کشی را نشان می‌دهد. این قضایا باعث‌شده بسیاری از افرادی که واقعا به خودرو نیاز دارند، مجبور به پرداخت اعداد نجومی برای این کالا شوند.

با این وضعیت، وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان مسئول باید به‌دنبال راهی جایگزین روش قرعه‌کشی بوده و خود را با این روش‌های به اصطلاح مسکن، سرگرم نکند. نقش مجلس شورای اسلامی نیز در این برهه زمانی بسیار با اهمیت بوده و نمایندگان مردم می‌توانند با بررسی تخصصی بازار خودرو، مشکلات این حوزه را رفع کرده و بتوانند با مدیریت وضعیت، عرضه و تقاضا را به تعادل رسانده و دست دلالان را از این بازار قطع کنند.

منبع: مهر

واسطه‌ها متهم ردیف اول کمبود ورق فولادی

بازار فولاد جولانگاه دلالان

آسیب به بستر معدنکاری با دلالی

خبر

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد

۴۰ هزار میلیارد تومان پروژه شرکت‌های معدنی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: شرکت‌های بخش معدن و صنایع معدنی از محل سود عملکرد سال گذشته ۴۰ هزار میلیارد تومان پروژه‌های توسعه‌ای تعریف کردند که این امر بی‌سابقه است.

به گزارش ایرنا، خداداد غریب‌پور در نشست هم‌اندیشی ایمیدرو، شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی و رئیس سازمان بورس به‌منظور حمایت از سهامداران و سرمایه‌گذاران بازار سرمایه افزود: امروز ۸۵ شرکت صنعتی و معدنی ۶۵ میلیارد دلار از مجموع ارزش بازار سرمایه را دارند و در فرابورس نیز حدود ۴۸ میلیارد دلار را از آن خود کرده‌اند.

غریب‌پور تصریح کرد: سهم شرکت‌های ما در بورس ۱۴ درصد است، اما ۲۲ درصد سهم سود بورس را به خود اختصاص داده‌ایم.

رئیس هیات عامل ایمیدرو تصریح کرد: صنایع معدنی با توجه به شرایط بازار امکان رشد دارند و تقسیم سود توسط شرکت با هدف توسعه فعالیت‌ها به اجرا درآمده است.

وی پیرامون برگزاری این نشست توضیح داد: تقویت بازار سرمایه و دفاع از سهامداران خرد علت اصلی برپایی این نشست است.

انتظار بورس تهران این است که شرکت‌های بزرگ بخش معدن و صنایع معدنی در بورس حضور فعال داشته باشند تا از سهامداران خرد دفاع کنند.

غریب‌پور اضافه کرد: گسترش بازار سبب اطمینان خاطر سهامداران می‌شود و درواقع آنها با ریسک کمتری وارد بازار می‌شوند و این امر استقبال خوبی را به‌دنبال خواهد داشت.

شرط اهلیت برای متقاضیان پروانه بهره‌برداری از معدن

اهمیت حذف واسطه‌گری در فروش پروانه

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

عکس: آبا فریدی

چند وقت پیش در وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح شد اهلیت متقاضیان، ملاک اصلی وزارتخانه در صدور پروانه‌های معدنی است که این اهلیت با شاخص‌هایی چون توانمندی مالی، فنی و تخصصی، اقتصادی و اجتماعی تعیین می‌شود. اعلام شد فرآیند واگذاری معادن و واحدهای صنعتی در وزارتخانه تغییرات چشمگیری داشته است؛ به‌طوری که به‌جای اصل معدن یا صنعت، مدیریت این واحدها با در نظر گرفتن اهلیت افراد به بخش خصوصی واگذار می‌شود. در همین رابطه چندی پیش استاندار چهارمحال‌وبختیاری در گفت‌وگو با فارس با انتقاد از شیوه نظارت بر فعال بودن یا نبودن معادن استان گفت: باید جلوی دلال‌بازی‌ها برای واگذاری معادن ازسوی شخصی که مجوز بهره‌برداری کسب کرده گرفته شود.

اقبال عباسی با انتقاد از شیوه نظارت بر فعال بودن یا نبودن معادن تصریح کرد: طبق گفته رئیس‌جمهوری باید پروانه بهره‌برداری افرادی که معادن را غیرفعال رها کرده‌اند، گرفته و به اشخاص دارای صلاحیت و توان بهره‌برداری داده شود. عباسی تاکید کرد: هدف ما فعال شدن و بازگشت معادن به چرخه تولید است و باید برای آن از طریق حمایت شخصی که مجوز بهره‌برداری را گرفته، اقدامی عاجل صورت گیرد.فعال‌سازی معادن کوچک و غیرفعال یکی از سیاست‌های اصلی وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه صنایع معدنی است. در این بین اگر معادن راکد فعال نشوند باید پروانه آنها را باطل کرد. به باور کارشناسان اینکه معدنکاران دارای تخصص لازم بوده و از دانش کافی برخوردار باشند در گرو آن است که کسانی که پروانه بهره‌برداری دارند از دلالی دوری کنند. این مهم بر کارکرد بیشتر بخش معدن، فعال‌سازی معادن غیرفعال و راکد نقش موثری دارد. صمت درباره اهمیت اهلیت متقاضیان برای صدور پروانه معدن و دوری از دلالی با کارشناسان گفت‌وگو کرده که در زیر می‌خوانید.

اهمیت اهلیت بخش خصوصی

مجید وفایی‌فرد، مدیر مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران درباره لزوم رعایت شرط اهلیت به صمت گفت: یکی از چالش‌های نبود اهلیت در بخش معدن این است که بسیاری از پروانه‌های معدنی صادر شده اما هیچ اقدامی برای فعالیت معدن انجام نمی‌شود. این موضوع می‌تواند به ایجاد فضای دلالی و رانت کمک کند؛ ضمن اینکه هیچ اقدامی برای اکتشاف و فرآوری معادن نیز انجام نمی‌شود.مدیر مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران با اشاره به اهمیت وجود تخصص در بخش خصوصی برای فعالیت معدنکاری خاطرنشان کرد: وقتی مجموعه‌ها و شخصیت‌های حقیقی و حقوقی متخصص در بخش معدن و صنایع معدنی حضور داشته باشند، احتمال اینکه یک پهنه اکتشافی به نتیجه و به استخراج و بهره‌برداری و فرآوری برسد، بیشتر است.

وفایی‌فرد تاکید کرد: باید فضا برای بخش خصوصی حقوقی و حقیقی متخصص فراهم باشد تا اگر می‌خواهیم کاری را در بخش معدن انجام دهیم، توانایی این مهم را داشته باشیم. او با اشاره به اهمیت ورود شرکت‌ها به بورس نیز گفت: از طرف دولت پیشنهادی مطرح شد که واگذاری‌ها در محدوده‌های اکتشافی و پروانه‌ها از طریق بورس انجام شود. همانطور که در دیگر کشورها هم این روند حاکم است، می‌توانیم از طریق بورس سرمایه‌گذاران را به بخش معدن جذب کنیم. در این بین باید شرکت‌هایی تشکیل شوند که بتوانند سرمایه‌های خود را به سمت معدن هدایت کنند و در یک برنامه زمانی مشخصی دست به اکتشاف و آماده‌سازی و بازگشایی معدن بزنند.مدیر مرکز تحقیقات فرآوری مواد معدنی ایران در ادامه با اشاره به اولویت‌های این مرکز در سال جهش تولید بیان کرد: توسعه خدمات تخصصی و آزمایشگاهی در حوزه فرآوری مواد معدنی شامل آنالیز، تست‌های فرآوری و پایلوت، توسعه پایدار در بخش معدن و فعالیت‌های زیست‌محیطی و توسعه پژوهش‌های کاربردی و فناوری در بخش معدن ازجمله اولویت‌های ما است.

محدوده‌های رها شده

صدیقه حقیقی، کارشناس اکتشاف معدن درباره اینکه تاکنون هر کسی در ایران می‌توانسته معدنی را ثبت کند، به صمت گفت: در گذشته کسی که معدنی را ثبت می‌کرده، به‌طور حتم نباید تخصص کافی نسبت به این موضوع داشت. در واقع از چوپان و روستایی گرفته تا کارشناس پی‌جویی همه می‌توانستند در بخش معدن ورود کنند. این موضوع عامل مهمی برای رشد دلال‌بازی در بخش معدن بود.

حقیقی با اشاره به تغییر سیاست‌ها در دهه ۹۰ ادامه داد: از دهه ۹۰ وزارتخانه بر توان مالی معدنکار تاکید کرد. این مهم باعث شد مقداری جلوی ضعف تخصص و دلال‌بازی‌ها گرفته شود، چراکه هر فردی که توانایی سپرده با مبلغ ۵۰ تا ۱۰۰ میلیون تومان در بخش معدن را نداشت، نمی‌توانست در آن ورود کند؛ به‌طور مثال معدل حساب ۳ ماه آخر یک معدن درجه ۴ حداقل ۵۰ میلیون تومان، معدن درجه ۳ حدود ۷۵ میلیون تومان و معدن درجه ۲ حدود ۱۲۵ میلیون تومان بود که باید معدنکار توانایی ارائه آن را داشته باشد. این شرط باعث شد هر کسی با هر صلاحیتی دست به ثبت محدوده نزند. این کارشناس اکتشاف معدن تاکید کرد: البته باز این شرط پاسخگو نبود، چراکه بسیاری پول دارند اما کارشناس معدن نیستند و هیچ سررشته‌ای از معدنکاری ندارند. به این ترتیب فضا برای دلالان و سودجویان همچنان فراهم بود.او تاکید کرد: شرط اهلیت، مسئله مهمی است که امیدوارم عملیاتی شود. حقیقی در پاسخ به این سوال که نداشتن اهلیت چقدر می‌تواند به کار معدنکاری ضربه بزند، گفت: کسی که تخصص لازم را ندارد و تنها شنیده که در کار معدنکاری پول است، به این دلیل که کار خود را به‌خوبی بلد نبوده، حرفه‌ای وارد نمی‌شود؛ ضمن اینکه تا اصول کار را یاد بگیرد، زمان زیادی را از دست می‌دهد.

این کارشناس اکتشاف معدن ادامه داد: بسیاری از معادنی که رها شده‌اند، نشان می‌دهند معدنکار نتوانسته از مهلت قانونی خود برای ادامه کار استفاده کند. او ادامه داد: بعد از اینکه معدن باطل اعلام شد، برای آزادسازی آن باید ۲ بار به مزایده برود و پس از ۶ ماه آزاد اعلام می‌شود. ثبت محدوده هم فرآیند دشواری است که هر کسی نمی‌تواند آن را انجام دهد. او تصریح کرد: کسی که از ابتدا با کار معدن آشنا نباشد و معدنی را ثبت کند، با اینکه مبالغ زیادی هم هزینه کرده، نمی‌تواند مطالعات درستی داشته باشد.

کلام آخر...

کارشناسان باور دارند هنوز بخش خصوصی حضور جدی در حوزه معدن ندارد و همچنان دلال‌بازی در معدن بسیار است. یکی از مواردی که در زمینه معدن و دلال‌بازی می‌توان به آن اشاره کرد بحث پروانه‌های اکتشاف و محدوده‌ها است که به طرق مختلف ازسوی افراد نااهل و غیرمتخصص فروخته می‌شود. گفتنی است این موضوع امکان توسعه معدن را از بین می‌برد و آمار معادن راکد را افزایش می‌دهد.

مجید وفایی‌فرد

صدیقه حقیقی

سایپا
مناقصه عمومی (الکترونیکی)
* تامین ۶۷۰ عدد پالت فلزی
جهت دریافت مشخصات فنی و پیمان، لطفا به سایت اینترنتی www.saipacorp.com، بخش مناقصه‌ها و مزایده‌ها (مناقصه الکترونیکی) و یا سایت اینترنتی https://pur.saipacorp.com مراجعه فرمائید.
همچنین ما را در سایت اینترنتی https://auc.saipacorp.com دنبال کنید.
معاونت بازرگانی گروه- مدیریت خرید ماشین آلات، ابزار و قالب

آگهی فراخوان مناقصه عمومی
نوبت دوم
شماره مجوز: ۱۳۹۹.۳۱۹۸
شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل از طریق مناقصه عمومی تامین نماید:

شماره تقاضا و مناقصه	مناقصه شماره ۹۹/۰۰۵
شرح مختصر اقلام درخواستی	STEEL BELT «SANDVIK»
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	پس از اتمام مرحله ارزیابی صلاحیت، مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار به میزان ۵۴۶،۵۴۸،۵۰۰ ریال می‌باشد.
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۲۰۲ت ۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد. تبصره: در صورت ارائه تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت وجه نقد، مبلغ نقدی می‌بایست به شماره حساب ۰۱۱۱۱۱۲۵۲۵۰۰۸ به نام پالایشگاه پنجم شرکت مجتمع گاز پارس‌جنوبی بانک ملی ایران شعبه عسلویه واریز و فیش واریزی ارائه گردد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۱۰،۹۳۰،۹۷۰،۰۰۰ ریال
تاریخ گشایش پاکت‌های فنی	۹۹/۰۸/۲۶ — تاریخ تحویل اسناد به واجدین شرایط — ۹۹/۰۷/۲۳
آخرین مهلت ارائه پیشنهادات	۹۹/۰۸/۱۷ — تاریخ گشایش پاکات مالی — ۹۹/۰۹/۱۷
آدرس و تلفن مناقصه‌گزار	استان بوشهر، شهرستان عسلویه، منطقه ویژه انرژی پارس، مجتمع گاز پارس جنوبی، پالایشگاه پنجم (فازهای ۹ و ۱۰)

مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.IETS.MPORG.IR - WWW.TENDER.BAZRASI.IR مراجعه و یا با شماره تلفن ۰۷۷۳۱۳۱۷۲۴۱ و ۰۷۷۳۱۳۱۷۲۴۳ تماس حاصل فرمایند.
WWW.SPGC.IR
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۶/۲۴ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۶/۲۹
روابط عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

«آگهی فراخوان»
شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان
نوبت اول
با اطمینان بسازید

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد	مهلت ارائه پیشنهاد
۱	مناقصه	۹۹۰۰۳۸۷R۲	طراحی، ساخت و اجرای غرفه‌های نمایشگاهی و تامین اقلام و خدمات مورد نیاز شرکت سهامی ذوب‌آهن اصفهان	۹۹/۰۷/۰۱	۹۹/۰۷/۱۴
۲	مناقصه	۹۸۰۱۷۵۳	بارابان جرثقیل و چرخدنده بارابان	۹۹/۰۷/۰۴	۹۹/۰۷/۱۴
۳	مناقصه	۹۹۰۰۴	بیمه مسئولیت مدنی کارفرما در پروژه‌های ساختمانی	۹۹/۰۷/۰۲	۹۹/۰۷/۰۲

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:
۱- زمان دریافت اسناد: از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)
۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.
۳- جهت دریافت اسناد ردیف سوم به سایت اینترنتی تعاونی مسکن کارکنان ذوب‌آهن اصفهان به آدرس www.TMKZ.ir مراجعه فرمایید.
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۶/۲۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۶/۳۱
روابط عمومی ذوب‌آهن اصفهان

آگهی فراخوان عمومی ارزیابی کیفی مناقصه‌گران
نوبت دوم
شماره مجوز
۱۳۹۹.۳۱۳۵
شرکت پالایش گاز پارسیان در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (BODY KV) به شماره (M-۹۹۰۰۰۱۶) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از دریافت و تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال دعوتنامه جهت سایر مراحل مناقصه، از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.
لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه تاریخ ۹۹/۰۶/۲۴ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرآیند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.
مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی: ۸:۰۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۹۹/۰۶/۲۵
مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی: ۱۶:۳۰ روز دوشنبه تاریخ ۹۹/۰۷/۱۴
اطلاعات تماس دستگاه مناقصه‌گزار: آدرس استان فارس- شهرستان مهر- شرکت پالایش گاز پارسیان صندوق پستی: ۱۱۵-۷۴۴۵۱ و تلفن ۳۶ الی ۰۷۱-۵۲۷۲۴۱۳۴
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:
مرکز تماس: ۰۲۱-۴۱۹۳۴
دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۶/۲۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۶/۲۹
روابط عمومی شرکت دولتی پالایش گاز پارسیان

« آگهی مناقصه عمومی
یک مرحله‌ای شماره: ۵۲۴۲۲۱۷۹»
نوبت دوم
شرکت فولاد خوزستان «سهامی عام»
مناقصه‌گذار: شرکت فولاد خوزستان
شرح مناقصه: صدور بیمه‌نامه شامل نیروی انسانی، کالاهای وارداتی و محصولات صادراتی، شخص ثالث و بدنه وسایط نقلیه سبک و سنگین و لوکوموتیوهای ملکی، آتش‌سوزی دارایی‌های شرکت فولاد خوزستان
نوع مناقصه: عمومی یک‌مرحله‌ای
مدت زمان: ۳ سال
مهلت اعلام آمادگی: تا پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۰ (با ارسال ایمیل به نشانی زیر)
داوطلبان شرکت در مناقصه با مراجعه به وبسایت WWW.KSC.IR منوی مدیریت خرید و تامین‌کنندگان، ضمن ثبت‌نام و درج کلیه اطلاعات عمومی و تکمیلی خود، مستندات و مدارک لازم را پیوست نمایند.
دریافت اسناد مناقصه (پس از ارائه گواهی صلاحیت ایمنی اداره کار و تائید واحد ارزیابی تامین‌کنندگان) از تاریخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۲ به مدت دو روز در قبال ارائه اصل رسید واریز مبلغ ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) در وجه شرکت فولاد خوزستان
تاریخ تحویل پیشنهادات: روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۴
تاریخ گشایش پاکات پیشنهاد قیمت / فنی: روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۱۵
مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۱۵،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین:
۱) ضمانتنامه معتبر بانکی
۲) چک تضمینی و یا واریز مبلغ در وجه شرکت فولاد خوزستان
۳) انجام بلوکه مالی از مطالبات شرکت‌کننده نزد فولاد خوزستان
شماره حساب واریز وجه:
الف) حساب سپهر ۰۱۰۰۳۰۴۴۵۳۰۰۱ بانک صادرات شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۳۸۸۲
ب) حساب سیبا ۰۱۰۲۵۱۳۱۸۶۰۰۲ بانک ملی شعبه مجتمع فولاد اهواز کد ۶۵۳۲
نشانی شرکت: اهواز - کیلومتر ۱۰ جاده اهواز بندر امام، شرکت فولاد خوزستان، مدیریت: خرید خدمات و قراردادها
تلفن: ۰۶۱-۳۲۱۳-۶۴۳۲
ایمیل: N.MOSAVIFARJAM@KSC.IR
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۶/۲۶ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۶/۲۹
روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان

خبر

فولاد خراسان بار دیگر واحد نمونه سال شد

شرکت مجتمع فولاد خراسان با ثبت عملکرد سال ۱۳۹۸، عنوان واحد نمونه تولیدی سال ۱۳۹۹ استان خراسان رضوی را به خود اختصاص داد. به‌گزارش روابط‌عمومی، مجتمع فولاد خراسان، این مجتمع که در سال گذشته موفق به ثبت ۱۸ درصد رشد در جمع تولیدات، ۴۹ درصد رشد ارزش فروش و ۷۹ درصد رشد ارزش صادرات شده است. در آیین تقدیر از واحدهای نمونه سال ۱۳۹۹ با حضور معاون استاندار خراسان رضوی و تعدادی از مقامات اجرایی، سیاسی و نمایندگان بخش خصوصی، لوح تقدیر و تندیس واحد نمونه تولیدی سال را دریافت کرد. به‌گفته کسری غفوری، مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان، رشد ۷۰ درصدی سود عملیاتی، ۱۵ درصد کاهش موجودی انبارها نسبت به سال قبل به همراه سایر دستاوردهای حوزه های تولیدی (از جمله ثبت رکوردهای گوناگون در نواحی تولید) از مهم‌ترین توفیقات این شرکت در سال گذشته بوده که عنوان واحد نمونه را برای این شرکت رقم زده است. غفوری خاطرنشان کرد: کسب رکوردهای فروش و صادرات و فعالیت‌های حوزه استانداردها و نظام‌های مدیریتی به‌عنوان بخشی دیگر از فعالیت‌های ارزنده همکاران شرکت بوده و نتیجه تلاش همه کارکنان و دست‌اندرکاران شرکت باعث احراز این موفقیت جمعی شده است. گفتنی است در آیین قدردانی از واحدهای نمونه تولیدی استان، رئیس خانه صنعت معدن و تجارت کشور، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران، معاون اقتصادی استاندار، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان، نمایندگان مردم مشهد و گناباد در مجلس و رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت حضور داشتند.

در این آیین سالانه که به علت محدودیت‌های ناشی از شیوع کووید۱۹ با محدودیت در تعداد نفرات دعوت شده به مراسم برگزار شد، علی رسولیان، معاون استاندار خراسان رضوی، لوح تقدیر و تمبر یادبود واحد نمونه تولیدی سال را به مدیرعامل شرکت مجتمع فولاد خراسان اهدا کرد.

شفافیت در خرید و فروش راه‌حل مشکلات است

واسطه‌ها متهم ردیف اول کمبود ورق فولادی

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

مهدی ملک‌ثابت

این روزها به هر حوزه‌ای که نگاهی بیندازیم، رد پای دلالان به چشم می‌خورد. تا جایی که دلالی و چالش‌هایی که برای اقتصاد به‌دنبال دارد به بحث روز کشور ما تبدیل شده است. این واسطه‌های پرقدرت با بهره‌گیری از انواع رانت‌های اطلاعاتی سود کلانی را از آن خود می‌کنند. تولید محصولات لوله و پروفیل فولادی یکی از مواردی است که طی سال‌های گذشته دستاویز عملکرد دلالان شده است. تا جایی که این تولیدکنندگان با انواع چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌اند. کمبود مواد اولیه یکی از مهم‌ترین گلایه‌های تولیدکنندگان لوله و پروفیل کشور است. بخشی از این کمبود را باید ناشی از ظرفیت بالای احداث شده در این صنایع نسبت به ظرفیت تولید مواد اولیه مورد نیاز برای تولید این محصولات (یعنی ورق گرم فولادی) دانست. با این وجود، همه مشکلات به همین ناهمگونی در زنجیره فولاد بر نمی‌گردد و در مواردی شاهد حضور دلالان و واسطه‌ها در این بازار هستیم. این واسطه‌ها از یک‌سو زمینه کمبود مواد اولیه را فراهم می‌کنند و از سوی دیگر، در سایه همین کمبود موجب رشد قیمت ورق فولادی می‌شوند.

درواقع بخشی از خریداران ورق فولادی از بورس کالا مصرف‌کننده واقعی نیستند و این محصول را با هدف فروش در بازار آزاد و کسب سود از واسطه‌گری خریداری می‌کنند. در چنین شرایطی، از متولیان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود شیوه عرضه محصولات را تغییر دهند یا با نظارت کافی مانع این دست واسطه‌گری‌ها شوند.در طول سال‌های گذشته، ظرفیت قابل‌توجهی از صنایع لوله و پروفیل فولادی در کشور احداث شده است. چنانچه مواد اولیه مورد نیاز این واحدها در اختیار این تولیدکنندگان قرار گیرد، می‌توان از ظرفیت یادشده برای رونق تولید و ارزش‌آفرینی هرچه بیشتر بهره گرفت. در ادامه، موقعیت‌های شغلی متعددی در کشور ایجاد می‌شود و رونق اقتصادی را به‌دنبال دارد.

شفافیت در عرضه افزایش یابد

مهدی ملک‌ثابت، نایب رئیس سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در گفت‌وگو با صنعت کمبود مواد اولیه را از چالش‌های اصلی تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی عنوان کرد و افزود: چنانچه شفافیت در عرضه مواد اولیه افزایش یابد، برخی کمبودها برطرف می‌شود.

عکس: صمت

> بخشی از خریداران ورق فولادی از بورس کالا، مصرف‌کننده واقعی نیستند و این محصول را با هدف فروش در بازار آزاد و کسب سود از واسطه‌گری خریداری می‌کنند؛ بنابراین از متولیان امر انتظار می‌رود شیوه عرضه محصولات را تغییر دهند یا با نظارت کافی مانع این دست واسطه‌گری‌ها شوند

درحال‌حاضر، بخشی از ورق گرم تولیدشده در کشور در قالب معاملات مچینگ در اختیار خریداران قرار می‌گیرد و قسمتی نیز در بورس عرضه می‌شود. برای بازگشت ثبات به این بازار باید در گام نخست طرف‌های قرارداد مچینگ مشخص شوند. ملک‌ثابت در ادامه تاکید کرد: درحال‌حاضر، سهمیه عرضه ورق فولادی به شرکت‌های تولیدکننده لوله و پروفیل به‌شدت کاهش یافته است. حال این سوال مطرح می‌شود که ورق گرم فولادی تولیدشده در کشور دقیقا به چه مصرفی می‌رسد که تولیدکنندگان با این چالش‌های جدی روبه‌رو شده‌اند. بدون تردید در چنین موقعیتی نمی‌توان منکر حضور واسطه‌ها در این بازار شد.

تولید در محدودیت

نایب رئیس سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی افزود: سهم تولیدکنندگان از مواد اولیه در ماه‌های اخیر به‌شدت کاهش یافته تا جایی که این مواد اولیه تنها کفاف ۵ روز کاری آنها را می‌دهد. در چنین شرایطی، واردات ورق فولادی نیز به‌دلیل تشدید تحریم‌ها، رشد قابل‌توجه نرخ ارز و محدودیت منابع ارزی کشور عملا متوقف شده است. کما اینکه واردات ورق با چنین قیمت ارزی برای تولیدکنندگان با صرفه اقتصادی همراه نیست. نایب رئیس سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی در ادامه افزود: چنانچه واحدهای تولیدکننده ورق فولادی، محصولات نهایی خود را به‌طور منظم در اختیار تولیدکنندگان واقعی این صنعت قرار دهند، برخی چالش‌های تولید برطرف می‌شود. به‌علاوه آنکه می‌توان محصول نهایی را با قیمت مناسب در اختیار مصرف‌کننده نهایی قرار داد. تولیدکنندگان نیز از پس تامین نیاز خود بر خواهند آمد.

امکان صادرات داریم

وی گفت: ظرفیت تولید لوله و پروفیل در کشور از ظرفیت تولید ورق فولادی پیشی گرفته است. ظرفیت اسمی واحدهای تولیدکننده لوله و پروفیل فولاد کشور ۱۸.۵ میلیون تن برآورد می‌شود. البته ظرفیتی که امکان تولید واقعی دارد ۴.۵ تا ۵ میلیون تن گزارش شده، با این وجود، ظرفیت تولید ورق فولادی به مراتب کمتر است. به‌ویژه که صنایع دیگری مانند خودروسازی و لوازم خانگی نیز از این ورق برای تولید محصول نهایی استفاده می‌کنند. درواقع برای تامین نیاز کامل این صنایع به مواد اولیه، واردات ضروری است و چنانچه واردات با ارز مناسب باشد، می‌تواند تاثیر بسزایی در رفع چالش‌های این صنعت داشته باشد. ملک‌ثابت افزود: چنانچه زمینه رشد تولید در صنعت ساخت لوله و پروفیل فولادی فراهم شود، می‌توان زمینه توسعه صادرات آن را فراهم کرد. کشورهای همسایه ایران از ظرفیت بالایی برای مصرف این محصولات برخوردارند و می‌توان از این ظرفیت برای توسعه تولید در صنعت لوله و پروفیل بهره گرفت.

سخن پایانی

از مجموع موارد یادشده این‌گونه برداشت می‌شود که صنایع لوله و پروفیل با چالش‌های اساسی روبه‌رو هستند. سهم قابل‌توجهی از این چالش‌ها در سایه کمبود مواد اولیه ایجاد شده‌اند. اما بخشی از این کمبودها هم به‌دلیل حضور واسطه‌ها ایجاد می‌شود. واسطه‌هایی که مواد اولیه را به‌نام تولید از بورس کالا خریداری می‌کنند و آن را با قیمت بالاتر در بازار آزاد به فروش می‌رسانند. برای رفع چالش یادشده انتظار می‌رود شفافیت در خرید و فروش‌های ورق فولادی افزایش یابد. خریدار و فروشنده مشخص باشند. میزان تولید محصول نهایی ازسوی خریداران مشخص شود. تا بدین‌ترتیب زمینه سودجویی از میان برود و بازار به سمت تعادل گام بردارد.

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده

کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژایران به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۵۳۸۳۷۲ و شماره ثبت وزارت کشور ۱۴۳۶۹

به‌اطلاع می‌رساند که جلسه **مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده** کانون در روز سه‌شنبه مورخ **۹۹/۰۷/۲۲** راس ساعت **۱۶** در تهران- خیابان احمدقصیر (بخارست) کوچه ششم پلاک ۱۱ (محل شرکت تأسیسات صنعتی ایران) برگزار می‌گردد لذا تقاضا می‌شود اعضای دارای عضویت معتبر درجلسه فوق حضور یابند.

دستور جلسات به شرح ذیل خواهد بود:

۱) استماع گزارش هیأت‌مدیره و خزانه‌دار درخصوص عملکرد سال ۱۳۹۸
۲) استماع گزارش بازرس قانونی و اتخاذ تصمیم درخصوص تصویب حساب‌ها و عملکرد جاری و آینده
۳) ترمیم اعضای هیأت‌مدیره از بین داوطلبانی که در جلسه کاندید می‌شوند
۴) انتخاب بازرسین کانون
۵) انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۶) سایر دستوراتی که در صلاحدید مجمع باشد و مقرر به طرح آنها درجلسه گردد.

هیأت‌مدیره کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده

کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژایران به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۵۳۸۳۷۲ و شماره ثبت وزارت کشور ۱۴۳۶۹

به اطلاع می‌رساند که جلسه **مجمع عمومی فوق‌العاده** کانون در روز سه‌شنبه **۹۹/۰۷/۲۲** راس ساعت **۱۷** در تهران- خیابان احمدقصیر (بخارست) کوچه ششم پلاک ۱۱ (محل شرکت تأسیسات صنعتی ایران) برگزار می‌گردد لذا تقاضا می‌شود اعضای دارای عضویت معتبر در جلسه فوق حضور یابند.

دستورات جلسه به‌شرح ذیل می‌باشند:

۱) تغییر آدرس محل قانونی
۲) اتخاذ تصمیم درخصوص ثبت کانون به‌صورت سهامی خاص در اداره ثبت شرکت‌ها به‌صورت انتقال قهری سهام سهامداران هر دوره هیأت‌مدیره به هیأت‌مدیره دوره بعدی به‌طوری‌که با خروج هر عضو هیأت‌مدیره، سهام وی به جایگزین بعدی انتقال یابد.
۳) سایر مواردی که تصمیمات آن در صلاحیت مجمع باشد.

هیأت‌مدیره کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران

«آگهی ارزیابی کیفی تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان»

نوبت دوم شماره مجوز ۱۲۹۹.۲۱۹۰

شرکت پالایش نفت امام خمینی(ره) شازند در نظر دارد کالاهای موضوع بند «یک» آگهی حاضر را از طریق برگزاری مناقصه عمومی دومرحله‌ای از تولیدکننده/ تامین‌کنندگان واجد شرایط خریداری و تامین نماید.

۱) موضوع مناقصه:

الف) شرح مختصر کالا:

ردیف	شماره مناقصه	شرح مختصر کالا	مقدار / تعداد	برآورد هزینه انجام موضوع مناقصه (ریال)	مبلغ تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (ریال)
۱	RNP-9905125--TC	CONTROL VALVE - POSITIONER-AIRSET	۶عدد	۱۲/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰	۶۰۰/۰۰۰/۰۰۰

ب) شرایط متقاضی:

۱- داشتن شخصیت حقوقی، شماره اقتصادی، توانایی مالی، سابقه کار مفید و مرتبط با موضوع مناقصه.
۲- داشتن کدملی/ شناسه ملی جهت شرکت در مناقصه الزامی است.
۳- داشتن حسن سابقه و ارائه گواهینامه‌های مورد نظر از خریداران قبلی و اعلام اسامی خریداران قبلی در صورت لزوم.
۴- توانایی ارائه تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار (در صورت تایید در ارزیابی کیفی مناقصه‌گران) و همچنین تضمین انجام تعهدات (در صورت برنده شدن در مناقصه) مطابق آیین‌نامه تضمین برای معاملات دولتی موضوع تصویب‌نامه هیات وزیران به شماره ۱۲۳۴۰۲ / ت مورخ ۱۳۹۴/۰۹/۲۳.

۲) نام و نشانی دستگاه مناقصه‌گزار: شرکت پالایش نفت امام‌خمینی(ره) شازند واقع در استان مرکزی اراک - کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد

۳) مهلت و محل دریافت فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی: متقاضیانی که دارای شرایط اولیه (بند ب) بوده و آمادگی لازم جهت انجام مناقصه مذکور را دارند می‌توانند پس از انتشار آگهی نوبت دوم (۳ روز پس از انتشار آگهی نوبت اول) به مدت ۵ روز کاری ضمن ارسال تقاضای شرکت در مناقصه مورد نظر از طریق نمابر ۳۳۶۷۲۰۱۳-۰۸۶ فرم‌های استعلام ارزیابی کیفی را از پایگاه اینترنتی این شرکت به آدرس WWW.IKORC.ir دریافت و براساس آن مدارک لازمه را تکمیل و صرفا بر روی لوح فشرده (CD) به این شرکت تحویل یا ارسال نمایند.

۴) زمان‌ومحل تحویل‌اسناد ارزیابی‌کیفی (تکمیل‌شده توسط متقاضیان)

زمان تحویل اسناد ارزیابی کیفی توسط مناقصه‌گران، ۲ هفته پس از آخرین مهلت ارسال تقاضای شرکت در مناقصه می‌باشد. ضمنا محل تحویل یا ارسال لوح فشرده (CD) حاوی فرم‌ها و مدارک تکمیل‌شده، به نشانی اراک - کیلومتر ۲۰ جاده بروجرد - سه‌راهی شازند - شرکت پالایش نفت امام‌خمینی(ره) شازند- اداره تدارکات و امور کالا - واحد تحقیق و ساخت اتاق ۱۰۶ کدپستی ۳۸۶۷۱-۴۱۱۱۱ - تلفن: ۳۳۴۹۱۸۳۲-۰۸۶ می‌باشد. بدیهی است به مدارک ارسالی بعد از مهلت مقرر ترتیب اثر داده نخواهد شد. ضمنا دادن پیشنهاد و ارائه اسناد و مدارک هیچگونه حقی برای متقاضی ایجاد نمی‌کند. لازم به ذکر است دستگاه مناقصه‌گزار پس از وصول لوح فشرده حاوی اسناد ارزیابی کیفی ظرف مدت ۱ ماه نسبت به اعلام اسامی واجدین شرایط اقدام خواهد نمود.

توجه: مناقصه‌گران تحت با مراجعه به سایت این‌شرکت (همزمان با انتشار آگهی نوبت دوم) می‌بایست ۲ برگ فرم ارزیابی کیفی را اخذ و پس از تکمیل به همراه مدارک مربوطه، صرفا بر روی لوح فشرده (CD) درج و در موعد مقرر به آدرس این شرکت ارسال یا تحویل نمایند، این شرکت نیز پس از ارزیابی کیفی متقاضیان، از شرکت‌هایی که حداقل امتیاز قابل قبول را کسب نموده باشند، جهت دریافت اسناد مناقصه دعوت به عمل خواهد آورد. آدرس اینترنتی: WWW.IKORC.ir

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۹/۰۶/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۹/۰۶/۲۹

روابط عمومی شرکت پالایش نفت امام‌خمینی(ره) شازند

آگهی مناقصه عمومی تک مرحله‌ای

شرکت سپهرنت ایرانیان در نظر دارد **خرید لایسنس فایروال** مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای مطابق با قانون برگزاری مناقصات عمومی به یک شرکت مجرب و واجد صلاحیت واگذار نماید.

شرکت‌هایی که دارای سوابق تجربی مفید و کافی در زمینه موضوع استعلام مذکور را دارند، می‌توانند به‌منظور دریافت اسناد مناقصه طی مدت **۳ روز** کاری از تاریخ انتشار این آگهی در روزنامه در طی ساعات اداری (۱۴-۸) با در دست داشتن معرفی‌نامه به آدرس **تهران، خیابان ملاصدرا، ضلع جنوب‌غربی زیر پل کردستان، نبش بن‌بست توفیق، پلاک ۱/۱** مراجعه نمایند (قبل ازمراجعه حضوری با شماره تلفن **۴۲۹۳۱۵۱۶** هماهنگی قبلی بعمل آید.).

مدت تکمیل و تحویل اسناد ارزیابی حداکثر ۵ روز کاری پس از دریافت اسناد مناقصه و زمان بررسی و اعلام اسامی واجدین شرایط، حداکثر یک هفته از آخرین مهلت وصول اسناد ارزیابی می‌باشد.

هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.

آگهی مزایده

آگهی مزایده مال منقول پرونده اجرایی کلاسه ۹۸۰۶۰۷۵ (اسناد ذمه) به موجب پورنده اجرائی کلاسه فوق ششدانگ یک دستگاه خودرو سواری رنو لوگان ال۹۰ مدل۸۸ موتور۴ سیلندر به شماره شاسی VAPLSRALD91042475 و شماره موتور K4MA690D078075 و به شماره انتظامی ۲۵ج۹۹۳-۱۱ متعلق به آقای کمال اشرفی (مدیون پرونده فوق) که برابر نامه شماره۱۴۶۱ - ۹۸/۹/۲۳ مرکز شماره گذاری پلیس راهور ناجا شهرستان ملارد خودروی مذکور بازداشت و به موجب قبض پارکینگ به شماره۱۴۸۸۹۱ ۶ خودروی مذکور در پارکینگ ۵۲ مخصوص به آدرس جاده مخصوص خیابان۵۲ توقیف گردیده است طبق نظر کارشناس رسمی وارده به ۳۴۷۰۰- ۹۸/۱۱/۶ توصیف خودرو عبارت است از: کارکرد:۲۱۵۸۵۵ دور تا دور خوردگی دارد تزیینات داخلی در حد متوسط و لاستیکها ۳۰ درصد وضعیت موتور و دستگاه انتقال نیرو متوسط می باشد و ارزش خودروی مورد نظر با توجه به نوع، مدل، کارکرد و تعداد اندک این خودرو و سایر عوامل جنبی و شرح وضعیت، وضعیت ظاهری و کیفیت فنی و سایر مشخصات و قیمت روز در بازار که طبق نظر کارشناس رسمی به مبلغ ۴۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال (چهل و هشت میلیون تومان) ارزیابی شده و برابر درخواست بستانکار وارده به ۹۹/۵/۸ - ۱۲۸۰۹ خودروی مذکور دارای بیمه است و از ساعت۹ الی۱۲ روز شنبه مورخ ۹۹/۷/۱۲ در محل پارکینگ ۵۲ مخصوص واقع در جاده مخصوص خ۵۲ از طریق مزایده به فروش می رسد و مزایده از مبلغ ۴۸۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال شروع و به بالاترین قیمت پیشنهادی فروخته می شود و مزایده حضوری است و شرکت در جلسه مزایده برای عموم آزاد است و شرکت در مزایده منوط به پرداخت ده درصد از مبلغ پایه کارشناسی به حساب سپرده ثبت و حضور خریدار یا نماینده قانونی او در جلسه مزایده است برنده مزایده مکلف است مابه التفاوت مبلغ فروش را ظرف مدت پنج روز از تاریخ مزایده به حساب صندوق ثبت تودیع نماید و در صورتی که ظرف مهلت مقرر، مانده فروش را به حساب سپرده ثبت واریز نکند، مبلغ مذکور قابل استرداد نبوده و به حساب خزانه واریز خواهد شد، در این صورت عملیات فروش از درجه اعتبار ساقط و مزایده تجدید می گردد و نیم عشر و حق مزایده نقداً وصول می‌گردد و درج آگهی در سایت آگهی‌های سازمان به منزله انتشار آگهی در روزنامه کثیرالانتشار محلی است. تاریخ انتشار آگهی: ۹۹/۶/۲۹ (شناسه آگهی۹۸۵۰۹۴) ۴

رئیس اداره اول اجرای اسناد رسمی- احمدیان

۱۴۱۶۲/م الف

گسترش
تجارت
روزنامه صبح ایران
شنبه
۲۹ شهریور ۱۳۹۹
اول صفر ۱۴۴۲
۱۹ سپتامبر ۲۰۲۰
شماره ۱۶۱۴
پیاپی ۲۹۳۲

دلالی باعث گرانی‌ها در بخش کشاورزی است

صنعت نمایشگاهی نیازمند نگرش اکوسیستمی

استارت‌آپ‌ها دلالان کشاورزی را از میدان به در می‌کنند

براساس قانون تجارت

دلالی «کار چاق‌کنی» نیست

گرچه دلالی در اصطلاح عام، امری چندان پسندیده نیست اما این عبارت در قوانین تجارت جایگاه و تعاریف و قوانین خاص خود را دارد. دلال در لغتنامه‌ها به‌معنای میانجی بین فروشنده و خریدار و کسی که با دریافت حقی معین، واسطه میان خریدار و فروشنده می‌شود، آمده است. برمبنای حقوق تجارت نیز دلال کسی است که در مقابل دریافت اجرت، واسطه انجام معاملاتی شده یا برای کسی که می‌خواهد معاملاتی انجام دهد، طرف معامله پیدا می‌کند. در دلالی، مقررات وکالت اجرا می‌شود، همچنین همه اقسام عملیات دلالی، تجاری محسوب می‌شوند. مراجعه به دلال برای انجام معامله جز در زمینه معاملات بورس اجباری نیست و طرفین آزادند به واسطه‌ها مراجعه کرده و با پرداخت مبلغ مختصری حق دلالی، مشتریان معتبر پیدا کنند. از نظر حقوقی نیز دلال شخصی است که در مقابل اجرت واسطه انجام معاملات می‌شود و طرفین معامله را بهم رسانده و همچنین ممکن است آنها را به انجام معامله تشویق کند. دلال می‌تواند در رشته‌های مختلف دلالی کند و هیچ منعی از این جهت برای وی وجود ندارد، اما برای هر یک باید پروانه یا مجوز جداگانه اخذ کند، وگرنه مرتکب تخلف شده است.

▣ تجارت بدون دلال ناقص است

اما آنچه باعث می‌شود دلالی وجهه بدی در فرهنگ عامه پیدا کند، اختلاط این شغل با تخلفاتی است که با آن آمیخته شده است.

مسعود دانشمند، کارشناس و فعال اقتصادی در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: دلالی یکی از اجزای فعالیت‌های تجاری است که امری قانونی محسوب می‌شود و شرح آن در قانون تجارت نیز ذکر شده است. دلالی دارای نظامات و قوانین خاص خود است و اشکالی نیز بر وجود آن در ساختار تجارت وارد نیست. در کشورهای دیگر نیز این کار به رسمیت شناخته می‌شود و عده زیادی در این حرفه مشغول فعالیت هستند.

وی در این باره افزود: بسیاری از مبادلات در تجارت امروز به‌ویژه درباره تولیدکنندگان کوچک و متوسط نمی‌تواند توسط خود تولیدکننده انجام شود و حتما باید افرادی که با راهکارهای تجاری آشنا هستند، انجام آن را برعهده بگیرند.

دانشمند در این باره تصریح کرد: دلال یا کارگزار می‌تواند با استفاده از دانش و تجربه خود فعالیت‌های تجاری را تا حصول نتیجه دنبال کند و باعث ایجاد شبکه فروشنده و خریدار در نظام اقتصادی شود که نه‌تنها بد نیست، که حتی می‌تواند باعث شکوفایی اقتصادی نیز شود. وی در این باره تصریح کرد: البته این موضوع تا زمانی موجه است که این فرآیند با مسائلی مانند رانت و انحصار و استفاده از روابط و امضاها، رنگ تخلف به خود نگیرد که در این صورت مباحث دیگری غیر از دلالی در تجارت در آن مطرح خواهد بود. این فعال اقتصادی درباره لزوم وجود دلالان در نظام تجاری اظهار کرد: این موضوع مختص قوانین تجارت در کشور ما نیست و در تمام دنیا چنین ساختارهایی وجود دارد که البته از نظر نظام‌یافتگی بسیار پیشرفته‌تر از کشور ما هستند. دانشمند با اشاره به تخلفاتی که در این حوزه در تجارت کشور انجام می‌شود، گفت: متاسفانه می‌بینیم که چه در بحث واردات و چه در موضوع صادرات در کشور ما، دلالی در کنار تخلفاتی مثل زیرمیزی، کارچاق‌کنی، ایجاد انحصار در بازار و رانت دیده می‌شود و این مسئله باعث شده وجهه چندان مناسبی برای آن در نظر گرفته نشود. واردکننده‌ای که با استفاده از روابط خود انحصار واردات یک محصول خاص را در اختیار می‌گیرد و اجازه فعالیت سایر واردکنندگان در این حوزه را نمی‌دهد را نمی‌توان دلال نامید.

▣ قانون ششم تجارت

فاطمه نوبخت، وکیل پایه یک دادگستری در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: دلالی، ششمین باب قانون تجارت است که قانون‌گذار در ۳ فصل کلیات، اجرت دلالی و مخارج و دفتر به بیان قوانین و مقررات آن پرداخته است. تا پیش از تصویب قانون تجارت، دلالی و واسطه‌گری به‌صورت عرفی در ایران وجود داشت اما تصویب قانون تجارت و قرار گرفتن دلالی در چارچوب قانون از سویی و توسعه روابط تجاری و گسترش مناسبات اقتصادی از سوی دیگر، باعث شد نهاد دلالی به یک نهاد حقوقی پرکاربرد و رایج تبدیل شود.

وی گفت: به‌دنبال جواز ماده ۳۳۶ قانون تجارت مبنی بر اینکه دلال می‌تواند در رشته‌های مختلف دلالی کند، قانون‌گذار قانون مربوط به دلالان را در ۱۶ اسفند ۱۳۱۷ تصویب کرد. این قانون شامل ۱۳ ماده است که به بیان شرایط دلالی، جبران خسارات ناشی از عملیات دلال و برخی موارد دیگر می‌پردازد. ماده ۷ این قانون ۳ نوع دلالی را بیان می‌کرد که نخستین نوع آن دلالی معاملات ملکی است. هیات وزیران ۲۳ مرداد ۱۳۱۹ آیین‌نامه دلالان معاملات ملکی و ترتیب اجرای قانون نسبت به کسانی که به شغل دلالی اشتغال دارند را تصویب کرد. پیرو بند ۷ ماده ۵ قانون تاسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری مصوب ۳۰ خرداد ۱۳۵۰ که در آن قانون‌گذار برای نخستین بار به بیان دلالی رسمی بیمه پرداخت، آیین‌نامه دلالی رسمی بیمه در ۲۴ اردیبهشت ۱۳۵۲ به تصویب شورای‌عالی بیمه رسید. در تاریخ ۱۵ خرداد ۱۳۴۵ نیز قانون تاسیس بورس اوراق بهادار در بند ۳ ماده یک به معرفی کارگزاران بورس پرداخت و اظهار کرد دلالان انحصاری و اجباری هستند.

▣ دلالی عمل تجاری مستقل

نوبخت درباره نظر قانون در زمینه دلال گفت: طبق بند ۳ ماده ۲ قانون تجارت هر قسم عملیات دلالی، تجاری شمرده می‌شود؛ بنابراین چون هر قسم عملیات دلالی جزو معاملات تجاری اصلی است و معاملات تجاری اصلی با یک مرتبه انجام گرفتن نیز مصداق پیدا می‌کند، اگر شخصی حتی یک بار در معامله‌ای واسطه‌گری کند، عمل وی دلالی و معامله او تجاری است اما تاجر شناخته نمی‌شود، زیرا در عمل تجاری دلالی، استمرار و ادامه، شرط لازم این شغل است و با وصف استمرار، وساطت چه در معاملات منقول و چه در معاملات غیرمنقول به‌عنوان شغل تجاری محسوب می‌شود. ماده ۳۳۵ قانون تجارت دلال را این گونه معرفی می‌کند: «دلال کسی است که در مقابل اجرت، واسطه انجام معاملاتی شده یا برای کسی که می‌خواهد معاملاتی انجام دهد، طرف معامله پیدا می‌کند.»

این وکیل دادگستری عنوان کرد: باتوجه به این تعریف دلال کسی است که طرفین معامله را به یکدیگر نزدیک و معرفی کرده، شرایط و خصوصیات معامله را برای طرفین تشریح و سعی می‌کند با تطبیق منافع طرفین، معامله را به‌اصطلاح جوش بدهد و بعضی اوقات در تنظیم سند معامله نیز همکاری می‌کند. تعریف مندرج در ماده ۳۳۵ قانون تجارت کاملا با تعریفی که در ماده ۴۱۲ قانون تعهدات سوئیس آمده، منطبق است. باتوجه به تعریف فوق، دلال واسطه‌ای است که سعی و عمل وی ابرام عقدی است که دو طرف تمایل به انعقاد آن پیدا می‌کنند. بر این مبنا می‌توان گفت عمل دلال نمایندگی در مجرد عمل مادی است نه عمل قانونی؛ که چنانچه تلاش وی منجر به انعقاد عقد شود، مستحق اجرت می‌شود.

وی گفت: ماده ۳۳۵ قانون تجارت در ادامه بیان می‌دارد: «قرارداد دلالی تابع مقررات راجع به وکالت است.» از این قسمت نباید تصور کرد که دلال مانند هر وکیل، نایب و نماینده آمر است. وظیفه دلال این است که دو طرف معامله را به یکدیگر نزدیک و معرفی کند و معامله میان آمر و طرف معامله معرفی‌شده توسط دلال، به‌وسیله خودشان انجام می‌شود؛ به‌عبارتی دلال، وکیلی است که دو طرف را به هم نزدیک یا برای آمر خود طرف معامله پیدا کند.

▣ سخن آخر

دلال، کارگزار، واسطه یا هر نام دیگری که بر این حرفه بگذاریم در حوزه تجارت یک شغل تعریف‌شده با اختیارات و مسئولیت‌های معین است که به خودی خود نه خوب است و نه بد. در واقع اگر ما امروز در فرهنگ عامه، دلالی را با بسیاری از عبارات دارای بار منفی همردیف قرار می‌دهیم، به‌دلیل استفاده‌های غلطی است که با دید منفعت‌طلبی، آن را آغشته به بسیاری از تخلف‌ها کرده است؛ بنابراین وقتی از دلالی یا دلال‌بازی صحبت به‌میان می‌آید، موضوع تاثیر این حرفه و عملکرد فعالان آن در ناحق کردن حقوق یکی از طرف‌های معامله است و چیزی نیست که بتوان ماهیت آن را با تغییر نام به واسطه یا کارگزار تغییر داد. اگر امروز با دید منفی نسبت به این نام مواجهیم، همه تقصیر بر عهده خود ما و عملکرد ماست.

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

اگر امروز با دید منفی نسبت به دلالی مواجهیم، همه تقصیر برعهده خود ما و عملکرد ماست

یادداشت

دلالی ما نیاز به اصلاح دارد

داود چراغی/استادیار موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

از مهم‌ترین وجوه تمایز اقتصاد ایران و کشورهای دیگر، به‌ویژه کشورهای توسعه‌یافته، ساختار و عملکرد ناکارآمد نظام توزیع کالا و خدمات است. در بیشتر کشورها، محصولات در حداقل زمان و با کمترین هزینه ممکن از تامین‌کنندگان به مصرف‌کنندگان انتقال می‌یابند. باید توجه داشت کاهش هزینه و فرآیند دلالی محصولات، نقش و اهمیت زیادی در تحریک بخش‌های تولیدی کشورها برای رشد کمی و کیفی محصولات تولیدی دارد و در نهایت هرچه فرآیند دلالی (بازرگانی) کارآتر باشد، موجب رشد و توسعه اقتصادی کشورها می‌شود. همچنین اتخاذ اقدامات مناسب برای گسترش رقابت در فعالیت‌های عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، موجب تلاش بیشتر فعالان اقتصادی در کاهش هزینه و زمان انتقال کالا از تولید به مصرف می‌شود. به این ترتیب ساختار و عملکرد فرآیند دلالی کالا و خدمات در کشورها وقتی کارآتر است که با رشد دلالی در اقتصاد کشور، روند سهم ارزش افزوده بازرگانی (بازرگانی داخلی و بازرگانی خارجی) از تولید ناخالص داخلی کشور نزولی باشد. برعکس آن اگر روند سهم ارزش افزوده بازرگانی (دلالی) از تولید ناخالص داخلی صعودی باشد، آنگاه می‌توان نتیجه گرفت گردش چرخه اقتصادی در زنجیره تامین و عرضه محصولات با سود بیشتر دلالی یا گردش بیشتر کالاها توسط دلالان غیرضروری و بی‌فایده انجام شده است. کاهش تعداد واسطه‌ها و دلالان و هزینه دلالی در شبکه توزیع، مزایای بسیاری از جمله کم شدن صدمات احتمالی در نگهداری و عرضه محصولات به‌ویژه محصولات کشاورزی دارد. پس دلالی زمانی کارآتر است که تفاوت قیمت خرده‌فروش و تولیدکنندگان حداقل باشد و برعکس، اگر فاصله قیمت خرده‌فروش و تولیدکننده روزبه‌روز بیشتر باشد، آنگاه دلالی ناکارآمد در آن اقتصاد سیاست‌گذاری شده است. اما فرآیند بازرگانی (دلالی) محصولات در ایران به شکلی است که نه‌تنها توزیع محصولات با کمترین هزینه و زمان صورت نمی‌گیرد، بلکه استانداردهای لازم در نگهداری، انتقال و توزیع کالاها رعایت نمی‌شود. در این شرایط شبکه دلالی کشور حتی باوجود سرمایه‌گذاری گسترده در کشاورزی، صنایع بزرگ و متوسط در جهت افزایش تولید محصولات مختلف در کشور، به‌دلیل سیاست‌گذاری غیراصولی در زنجیره تامین و عرضه محصولات به‌ویژه بی‌توجهی به گسترش رقابت در بازرگانی، با مشکلات گسترده‌ای روبه‌روست. متاسفانه در بسیاری از زمینه‌ها، از جمله موضوع مهم و حیاتی بازنگری و اصلاح مداوم «قانون حمایت از حقوق مصرف‌کنندگان» در جهت توجه به استانداردهای لازم و اصولی در همه فرآیندهای زنجیره تامین و عرضه محصولات اقدامات مناسبی صورت نگرفته است. آنچه مسلم است، در زنجیره تامین و عرضه محصولات مختلف، باید طوری سیاست‌گذاری شود که فعالان بخش‌های مختلف اقتصادی، از جمله فعالان دلالی، برای ماندگاری در بازار و کسب سود و درآمد بیشتر، به کاهش هزینه و زمان انتقال و عرضه محصولات به مصرف‌کنندگان اقدام کنند. در این بین الزامی شدن رعایت استانداردهای مختلف مرتبط با حقوق مصرف‌کنندگان، زمینه گسترش رقابت بیشتر بین فعالان تولید و تجارت خارجی و بازرگانی داخلی را در جهت افزایش کیفیت و کاهش قیمت محصولات در کشور فراهم می‌کند. بدون اصلاح سیاست‌گذاری در گسترش رقابت و توجه به حقوق مصرف‌کنندگان، اقتصاد کشور روزبه‌روز با مشکلات بیشتری روبه‌رو خواهد شد. در بیان نمونه این مسئله می‌توان به سرمایه‌گذاری گسترده در خودروسازی ایران اشاره کرد. آنچه مسلم است شبکه دلالی محصولات در ایران، رفاه مصرف‌کنندگان را به‌دلایل متعددی از جمله افزایش غیرواقعی و کاذب قیمت محصولات یا افزایش زمان توزیع و کیفیت پایین محصولات، کاهش می‌دهد و تولیدکنندگان نیز به دلایل زیادی از وضعیت شبکه توزیع زیان می‌بینند. در کل بخش بازرگانی داخلی یا دلالی، نقش و اهمیت زیادی در اقتصاد کشور دارد که به‌دلیل برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری غیراصولی دولت در همه فرآیندهای زنجیره تامین و عرضه محصولات به‌ویژه شبکه دلالی، ساختار و عملکرد کارآیی ندارد. براین اساس لازم است نگاه اشتباه چند سال گذشته دولت به این بخش که عمدتا مورد فراموشی قرار گرفته و در اولویت آخر بسیاری از برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت اقتصادی بوده، اصلاح و بازنگری شود؛ به‌گونه‌ای که گسترش رقابت در دلالی با توجه ویژه در تدوین حقوق مصرف‌کنندگان کارآ از یک طرف، به همراه توجه به پیش‌فرض‌های رقابت در رویه شکل‌گیری و فعالیت بنگاه‌ها در همه بخش‌های اقتصادی کشور از طرف دیگر اصلاح و بهبود یابد.

واسطه‌گری در تجارت الکترونیک

واسطه‌ها نقش مهمی در تجارت ایفا می‌کنند. آنها با دریافت مبلغی فعالیت‌ها و خدماتی را به خریداران و فروشندگان ارائه می‌دهند. انواع مختلفی از واسطه‌گری وجود دارد؛ رایج‌ترین نوع واسطه‌گری در دنیای واقعی مثال عمده‌فروشی و خرده‌فروشی است. در دنیای مجازی، واسطه‌ها علاوه بر این روند اطلاعات را نیز کنترل می‌کنند. این واسطه‌های الکترونیکی با نام دلالان اطلاعات نیز شناخته می‌شوند. تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان در بازارهای الکترونیکی مستقیما با هم ارتباط برقرار می‌کنند. تولیدکنندگان اطلاعاتی را در اختیار مصرف‌کنندگان قرار می‌دهند، سپس آنها از میان محصولات موجود انتخاب می‌کنند. به‌طور کلی تولیدکنندگان هستند که قیمت‌ها را مشخص می‌کنند؛ اینجاست که واسطه‌ها وارد عمل می‌شوند. واسطه‌ها چه انسانی و چه الکترونیکی، می‌توانند ۴ محدودیت مهم را در برقراری ارتباط مستقیم از بین ببرند.

۱- هزینه‌های جست‌وجو: پیدا کردن تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان ممکن است هزینه‌بر باشد. در بازار الکترونیکی، هزاران محصول در میان هزاران فروشنده و میلیون‌ها مصرف‌کننده مبادله می‌شود. ممکن است تولیدکنندگان در ارزیابی دقیق تقاضای مصرف‌کنندگان برای محصولی جدید با مشکل روبه‌رو شوند. اقلام جدید ممکن است هرگز تولید نشوند، فقط به این دلیل که هیچ کس نمی‌داند تقاضا برای آنها وجود دارد.

۲- اطلاعات ناقص: ممکن است خریدار به اطلاعات بیشتری نسبت به آنچه فروشنده قادر یا مایل به اعلام آن است نیاز داشته باشد. مثلا بخواهد اطلاعاتی درباره کیفیت محصول، محصولات رقابتی یا آماری از میزان رضایت مصرف‌کنندگان در اختیار داشته باشد. واسطه می‌تواند اطلاعات مربوط به محصول را از منابعی جز تولیدکننده آن مثلا از ارزیاب‌های مستقل و مصرف‌کنندگان دیگر دریافت کند.

۳- ریسک قرارداد: ممکن است مصرف‌کننده پس از دریافت محصول بهای آن را نپردازد یا تولیدکننده ممکن است محصولی با کیفیت پایین‌تر از محصول درخواست شده را ارسال کند یا ارسال کالا به نحو مطلوب نباشد. واسطه‌ها ابزارهایی دارند که چنین ریسک‌هایی را کاهش می‌دهند؛ اولاً دلالان می‌توانند اطلاعات مربوط به روابط تولیدکننده و مشتری را اشاعه دهند. خطر انتشار رفتار نادرست یا تایید نشدن عمومی هم تولیدکننده و هم مشتری را تهدید می‌کند و این افراد سعی خواهند کرد از استاندارد واسطه تبعیت کنند تا قراردادی منصفانه بین آنها بسته شود.

۴- نرخ‌گذاری‌های نامناسب: تولیدکننده و مشتری ممکن است با هم بر سر نرخ محصول به توافق برسند و به این ترتیب فرصت معاملات بهتر را از دست بدهند. این وضعیت معمولا در پی مذاکره برای تعیین نرخ محصولاتی منحصر به‌فرد یا سفارشی مانند املاک به‌وجود می‌آید. واسطه‌ها می‌توانند با استفاده از مکانیسم‌های قیمت‌گذاری معاملات منصفانه‌ای را رقم بزنند.

آگهی فراخوان

«شناسایی پیمانکاران حفاری مغزه‌گیری»

شرکت اکتشاف معادن و صنایع غدیر در نظر دارد با هدف شناسایی پیمانکاران حفاری مغزه‌گیری واجد شرایط جهت انجام عملیات حفاری اکتشافی مغزه‌گیری به میزان ۳۰۰۰متر با قطر حداکثر ۶۳/۵ میلیمتر و حداقل ۴۷/۶ میلیمتر با دستگاه نیمه هیدرولیک تا هیدرولیک و سیستم وایرلاین (حداقل وجود ۲ دستگاه حفاری مغزه‌گیری اورهال شده و آماده به کار نیمه‌هیدرولیک تا هیدرولیک و وایرلاین الزامی می‌باشد) در محدوده‌های تحت تملک خود در استان مازندران اقدام نماید.

لذا بدینوسیله از کلیه شرکت‌های واجد شرایط دراین زمینه دعوت می‌گردد تا نامه اعلام آمادگی به همراه رزومه تخصصی مشتمل بر مشخصات فنی دستگاه‌های حفاری خود را حداکثر ظرف مدت ۱ هفته پس از انتشار آگهی به نشانی info@gmei.ir ارسال نمایند. شایان ذکر است شرکت در این فراخوان صرفا جهت شناسایی پیمانکار می‌باشد و هیچگونه تعهدی جهت عقد قرارداد برای این شرکت ایجاد نخواهد کرد.

گفت‌وگو

گفت‌وگوی اختصاصی صمت با محمد رشیدی، نماینده مجلس شورای اسلامی

دلالی باعث گرانی‌ها در بخش کشاورزی است

عکس: آیدا فریدی

ما در این سال‌ها با سیاست‌گذاری‌های اشتباه، تعاونی‌ها را مورد حمایت قرار نداده‌ایم و با این کار به‌جای گسترش تولید در حوزه کشاورزی، موجب گسترش نظام واسطه‌گری و دلالی شده‌ایم

پیمان صفردوست: افزایش نرخ کالاها امروز دیگر به‌بهانه متداولی برای باز کردن سر صحبت‌های روزمره تبدیل شده و دیگر خریداران از افزایش نرخ روزمره و مشاهده قیمت‌های جدید تعجب نمی‌کنند.

البته اگر کسی هم پیدا شود که از فروشنده به دلیل این قیمت‌ها گلایه کند، پاسخ فروشندگان معمولا یک چیز است: «دلار گران شده است» و ما در طول روز آنقدر این جمله را در ذهن خود مرور می‌کنیم که خواه‌ناخواه به‌صورت یک موضوع پذیرفته شده درمی‌آید.

اما آیا واقعا تمام افزایش قیمت‌ها در بازار مصرف کشور وابسته به افزایش نرخ ارز است؛ یعنی مثلا چند برابر شدن نرخ یک محصول کشاورزی که حتی به واردات کود و سم هم احتیاج ندارد و از کود و سم داخلی استفاده می‌کند را باید از چشم دلار و افزایش نرخ ارز دید یا این فقط دستاویزی برای سودجویان و واسطه‌ها برای رسیدن به سود بیشتر است؟!

اگر این‌طور باشد آیا راهکار عملی مناسبی برای رفع این مشکل وجود ندارد؟!

در پرونده این هفته صمت به موضوع دلالی در بخش‌های مختلف اقتصاد ایران پرداخته‌ایم.

محمد رشیدی، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی چند روز پیش مهمان صمت بود تا به سوالات ما در حوزه‌های مختلف کشاورزی پاسخ گوید. بخشی از گفت‌وگوی صمت با این نماینده دوره یازدهم مجلس شورای اسلامی که به نمایندگی از مردم کرمانشاه در خانه ملت حضور یافته مرتبط با موضوع پرونده این شماره صمت بود.

◉ شاید بهتر باشد پرسش‌ها را این‌گونه آغاز کنیم که چرا در بازار داخلی کشور شاهد افزایش مداوم قیمت‌ها هستیم؟

کشور ما در این مقطع زمانی در شرایط بسیار سخت اقتصادی قرار گرفته و در نگاه کلی باید گفت بسیاری از محصولات ما در بازارهای داخلی، در بخشی از مواد اولیه مورد نیاز خود وابسته به واردات هستند که این مورد در محصولات کشاورزی بیشتر شامل سموم و کود است.

این نیاز وارداتی طبیعتا باتوجه به افزایش نرخ ارز، در نرخ تمام شده محصولات نیز تاثیر می‌گذارد که البته در مواردی با منفعت‌طلبی‌هایی، این افزایش قیمت‌ها بیش از حد انتظار است.

◉ ولی این افزایش نرخ در زمینه کالاهایی مثل ماهی یا برخی از محصولات کشاورزی که ارتباطی با واردات، ارز و افزایش نرخ دلار ندارند هم دیده می‌شود!

بله؛ همان‌طور که گفتم متاسفانه در مواردی منفعت‌طلبی باعث بروز چنین پدیده‌هایی می‌شود که باید درباره آنها بر بحث نظارت توجه بیشتری داشت. باتوجه به این موضوع ما در مجلس و کمیسیون کشاورزی در کنار توجه به اصلاح ساختارها و مواردی مثل خرید تضمینی محصولات بر نقش نظارتی برای حفظ آرامش بازار نیز تاکید داریم. البته باید این نکته را نیز مورد توجه قرار داد که سود این افزایش نرخ و بیشتر این موارد به‌ویژه در بخش کشاورزی نصیب، تولیدکننده نمی‌شود. در واقع وضعیت حاشیه سود تولیدکنندگان محصولات کشاورزی امروز آنقدر خراب است که حتی برخی از کشاورزان از برداشت محصول خود منصرف شده‌اند و این کار را موجب زیان مالی بیشتر می‌دانند.

◉ پس منفعت این افزایش نرخ متوجه چه کسی است؟

اگر بخواهیم در این باره بی‌پرده سخن بگوییم، دلیل اصلی گرانی این کالاها دلالی و واسطه‌گری محصولات است که در اقتصاد امروز کشور ما شیوع بسیار زیادی پیدا کرده است. در واقع در حال حاضر به دلیل نبود نظارت‌های صحیح، شکاف‌هایی در زنجیره مصرف به وجود آمده که باعث افزایش نرخ این کالاها می‌شود. همین موضوع نیز باعث شده در طول این سال‌ها مدام از میزان تولید کاسته شود و پدیده‌ای به نام مهاجرت معکوس و آمدن روستاییان به شهرها شکل بگیرد.

◉ این واسطه‌گری تنها محدود به کشور ما نمی‌شود و در بیشتر نظام‌های اقتصادی وجود دارد؛ پس چرا در کشور ما این موضوع با چالش‌های اینچنینی همراه است؟

دلایل مختلفی برای این موضوع وجود دارد اما یکی از مهم‌ترین آنها نبود یک نظارت منسجم و کارآ بر واسطه‌گری است. ما نمی‌گوییم بازرگانان و کاسب‌های فعال در بازار سود نکنند اما این سود باید منطقی و باتوجه به میزان کار در نظر گرفته شود، این در حالی است که در کشور ما این اتفاق هرگز نمی‌افتد. تولیدکننده محصول خود را با پایین‌ترین نرخ در اختیار واسطه‌ها قرار می‌دهد اما محصول در این چرخه در مسیر واسطه‌گری به بالاترین نرخ در اختیار مصرف‌کننده نهایی قرار می‌گیرد.

◉ آیا راه‌حلی برای رفع این مشکل وجود دارد؟

قطعا؛ ما در طول این سال‌ها می‌توانستیم با طرح‌هایی مثل تشکیل تعاونی‌ها از تولیدکننده و کشاورز خود به‌ویژه در مناطق روستایی حمایت کنیم تا علاوه بر اینکه سهم سود او از تولید افزایش می‌یابد، مهاجرت معکوس، کاهش تولید و مشکلات مربوط به شهرنشینی هم به وجود نیاید. ما در این سال‌ها تعاونی‌ها را مورد حمایت قرار نداده‌ایم و با این کار به‌جای گسترش تولید در حوزه کشاورزی، موجب گسترش نظام واسطه‌گری و دلالی شده‌ایم. در این نظام تولیدکننده که باید بیش از همه مورد حمایت قرار گیرد، حائز کمترین سود است و در مقابل سود سرشاری نصیب واسطه‌های در چرخه مصرف می‌شود.

◉ تعاونی‌ها چطور می‌توانند به نظام اقتصادی ما در حوزه تولید کمک کنند؟

در روستاها تولیدکنندگان محصولات کشاورزی اکثرا خرده‌مالک هستند که طبیعتا به‌تنهایی نمی‌توانند فرآیند فروش و عرضه محصولات خود را سازماندهی کنند. اما اگر این نظام خرده‌مالکی در قالب تعاونی درآید، قادر خواهد بود محصول تولید کند، صنایع تبدیلی ایجاد کند، بازار فروش را به‌دست بگیرد و با حذف واسطه و دلال از این چرخه، اجناس خود را با نرخ کمتری به‌دست مصرف‌کننده برساند؛ ضمن اینکه خود نیز سود بیشتری به‌دست خواهد آورد. به این ترتیب تولید جهش پیدا می‌کند و مهاجرت روستاییان به شهرها نیز کنترل می‌شود. عمده تعاونی‌ها می‌توانند در صنایع روستایی شکل بگیرند و موجب گشایش اقتصادی در این مناطق شوند، در حالی که ما هرگز نقش تعاونی‌ها را جدی نگرفته‌ایم.

◉ اما تعاونی‌ها که همین الان هم در کشور فعال هستند!

بله؛ براساس آمار این واحدها وجود دارند اما اگر آمار تعاونی‌هایی که به‌طور واقعی فعالیت می‌کنند، مورد استناد قرار گیرد و تنها به گزارش‌ها اکتفا نشود، می‌بینیم که در هر بخش در استان‌ها اولا تعداد تعاونی‌ها به تعداد انگشتان یک دست هم نمی‌رسد و ثانیا بسیاری از این تعاونی‌ها ورشکسته هستند. ما در بسیاری از موارد می‌بینیم که ذیل هر تعاونی، ۳، ۲ و حتی یک نفر مشغول فعالیت هستند که با ارائه یک سری نام و مشخصات صوری، فقط از تسهیلات آن استفاده می‌کنند.

◉ مقصر در این زمینه کیست؟!

حقیقت این است که نهادهای زیرمجموعه دولت و در راس آنها وزارت تعاون، در طول این سال‌ها با عملکرد نامطلوب خود در حوزه تعاونی‌ها، نتوانسته در زمینه ساماندهی این واحدها به‌شکل مطلوب عمل کند. این وزارتخانه در این سال‌ها روی فرهنگ تعاونی‌ها کار نکرده و این موضوع را در جامعه به‌شکل مطلوب جا نینداخته است. این بخش از اقتصاد به‌درستی معرفی و ترویج نشده و محوریتی برای آن در این راستا قائل نشده‌اند. در واقع در حال حاضر تعاونی‌ها فقط به‌شکل یک قانون در کتاب آمده‌اند.

◉ چرا به چنین سازکارهایی در نظام اقتصادی ما توجه نمی‌شود؟

ما باید با این واقعیت تلخ روبه‌رو شویم که ریشه بسیاری از شکست‌های ما در حوزه اقتصادی کشور، در نبود اعتماد است. بخش دولتی در تمام این سال‌ها با بی‌اعتمادی به قابلیت‌های بخش خصوصی، سعی کرده خود در راس همه امور قرار بگیرد و از آنجا که وظایف متعدد و مختلفی در این بخش وجود دارد، هیچ‌گاه نتایج قابل قبولی حاصل نشده است. بخش خصوصی در حال حاضر مانند ورزشکاری که در گوشه رینگ با دست بسته گیر کرده، مدام در حال ضربه خوردن از بخش‌های مختلف است.

بلایی که دولت با برخی تدابیر و تصمیم‌های اشتباه بر سر اقتصاد کشور، مردم و بخش خصوصی آورده به هیچ وجه قابل دفاع نیست؛ تصمیماتی مثل در نظر گرفتن دلار ۴۲۰۰ تومانی و ارز چند نرخی که سال‌ها طول خواهد کشید تا اثرات نامطلوب آن از اقتصاد کشور پاک شود.

◉ و حرف آخر؟

کمتر از یک سال از دوره تصدی دولت فعلی بر دستگاه اجرایی کشور باقی مانده است. گرچه این مدت از نظر بسیاری، زمان اندکی برای فعالیت‌های زیربنایی و بلندمدت است اما باتوجه به فرمایشات رهبر معظم انقلاب، حتی یک روز هم یک روز است و نباید آن را از دست داد؛ بنابراین ما باید حداکثر تلاش خود را در این مورد انجام دهیم تا در فرصت باقیمانده، تا جای ممکن اقتصاد کشور را به مسیر درست آن هدایت کنیم. ما قطعا می‌توانیم باتوجه به توانایی‌های جوانان کشور، این استعدادها را به نحو مطلوبی در مسیر درست هدایت کنیم.

مدیر مرکز نمایشگاهی ایران‌مال تاکید کرد

صنعت نمایشگاهی نیازمند نگرش اکوسیستمی

گروه نمایشگاه
editor@smtnews.ir

مدیر مرکز نمایشگاهی ایران‌مال: اگر قرار است ضمن احیای صنعت نمایشگاهی، در راستای پویایی و کسب جایگاه ویژه این صنعت وارد مسابقات بین‌المللی شویم، بخش‌خصوصی به‌تنهایی نمی‌تواند در عرصه بین‌المللی رقابت کند و حتما به حمایت دولت نیاز دارد

در هزارتوی مشکلات اقتصادی گویی دیواری کوتاه‌تر از دیوار صنعت نمایشگاهی کشور نیست تا این صنعت عملا به تعطیلی برسد. این درحالی است که توسعه صنعت نمایشگاهی می‌تواند موتور محرک و عامل پویایی بخش‌های گوناگون اقتصاد بوده، با توجه به عوامل بیرونی مانند تحریم و مشکلات داخلی، رونق و کارآیی را به این صنعت بازگرداند. در این راستا، ایجاد سایت‌های مختلف نمایشگاهی با مدیریت بخش‌خصوصی و اولویت افزایش کیفیت خدمات‌رسانی به مشارکت‌کنندگان می‌تواند یکی از نقاط مثبت و رو به رشد صنعت نمایشگاهی کشور باشد که به رشد و رونق شرکت‌های داخلی کمک کرده و پویایی اقتصاد را رقم زند. در این میان، ضروری است که همه عوامل و دست‌اندرکاران صنعت نمایشگاهی به میدان آمده و در کنار هم گره‌گشای این صنعت باشند. روابط‌عمومی مرکز نمایشگاهی ایران‌مال گفت‌وگویی از رامین سمیع‌زاده، مدیر مرکزی نمایشگاهی این مجموعه را در اختیار موسسه صمت قرار داده که در ادامه می‌خوانید:

◉ ایران مال به‌تازگی به سایت‌های نمایشگاهی کشور افزوده شده، مهم‌ترین ویژگی سایت نمایشگاهی ایران‌مال نسبت به سایر سایت‌ها چیست؟

مرکز دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی و رویدادهای تجاری بازار بزرگ ایران یا ایران‌مال، فقط یک سایت نمایشگاهی نیست، بلکه یک مجتمع بزرگ، مدرن و چندمنظوره است سایت نمایشگاهی هم دارد. مرکز نمایشگاهی ایران‌مال مجتمعی است که ضمن امکان برگزاری رویدادهای گوناگون به‌طور همزمان مثل چندنمایشگاه، کنفرانس، ورک‌شاپ، جلسات B2B و... با امکان بهره‌گیری از تسهیلات و امکانات ساپورتیو مجموعه‌ای بی‌نظیر را نه‌تنها در ایران، بلکه در منطقه خلق کرده است. این مجموعه به‌دلیل چندمنظوره بودن (multi-purpose) که ترند اصلی امروز جهان در مجموعه‌های جذاب و پرمخاطب است، با دارا بودن مولفه‌های ویژه، از یک سایت نمایشگاهی فراتر رفته و به قطب تجاری، نمایشگاهی و گردشگری کشور تبدیل شده است. این مجموعه در مقیاس جهانی نیز براساس یکسری شاخص‌ها بعد از امریکا، کانادا و... قرار دارد و ششمین (Convention Center) مرکز گفت‌وگوی بین‌المللی تجاری جهان به‌شمار می‌رود.

◉ وضعیت سایت‌های نمایشگاهی در تهران چگونه است؟

در یک اکوسیستم سالم تجاری و حرفه‌ای هیچ نهاد و سازمانی، جای نهاد و سازمان دیگری را تنگ نمی‌کند، به این شرط که هدفمند و اصولی و نیز در اجرا، تابع قوانین عمل کنند. نگاهی که بازیگران جدید را برنتابد، در واقع به خود آسیب زده است. در تهران ۳ سایت اصلی نمایشگاهی وجود دارد. اول سایت دولتی نمایشگاه چمران که قدمتی طولانی دارد و البته با وجود دستاوردها و موفقیت‌های افتخارآمیز فراوان با مشکلات و محدودیت‌هایی هم روبه‌رو شده و از نظر بین‌المللی فعلا مطرح‌ترین سایت شناخته شده ایران است. دوم سایت نیمه‌خصوصی نمایشگاه شهرآفتاب که با شیوه جدید و داشتن امکانات اقامتی، رفاهی و نزدیکی به فرودگاه بین‌المللی امام (ره) و تبدیل شدن به منطقه آزاد در حال پیدا کردن مخاطب و جایگاه ویژه و اختصاصی برای خود است. سایت سوم نیز مرکز نمایشگاهی بخش خصوصی ایران‌مال است که یک مجتمع چندمنظوره بوده که جایگاه و گروه مخاطبان خود را دارد و به‌دلایلی که گفته شد از دیگر سایت‌های موجود در کشور متمایز است. این ۳ مرکز در کنار سایر مراکز کشور و سایت‌های جدید در صورت تعامل، همکاری و رقابت هم‌افزا می‌توانند نقش قابل‌توجهی در ارتقای جایگاه صنعت نمایشگاهی در تهران، کشور و جهان ایفا کنند.

◉ ماهیت نمایشگاه‌هایی که در ایران‌مال برگزار می‌شوند، چیست؟

عموما نمایشگاه‌های B2B و B2C با نگاه تخصصی مورد توجه است، تقویم نمایشگاهی ایران مال به شکل مفهومی و با وسواس بسیار ویژه نسبت به شاخص‌هایی مانند موضوع، مجری و نحوه برگزاری تنظیم می‌شود و سعی داریم تحت هیچ شرایطی کیفیت را فدای کمیت نکنیم. با اقدامات انجام‌شده و در دست اقدام، مرکز نمایشگاهی ایران‌مال خود را آماده میزبانی از رویدادهای شاخص و بسیار حرفه‌ای در سطح بین‌المللی می‌کند. یکسری از رویدادها را اصولا در برنامه کاری خود نداریم. مثلا برگزاری نمایشگاه‌هایی با ماشین‌آلات بسیار سنگین مناسب سایت ایران‌مال نیست و چنین نمایشگاه‌هایی را در این سایت برگزار نمی‌کنیم، در صورتی که نمایشگاه چمران و بیشتر از آن نمایشگاه شهرآفتاب برای برگزاری چنین رویدادهایی مناسب‌تر هستند.

◉ در شرایط رقابتی چه انتظاری از دولت دارید؟

دنیای رقابتی امروز دنیای «ممنوعیت» نیست، بلکه دنیای «مدیریت هوشمندانه» است، مدیریتی سنجیده، هدفمند، موجه و همه‌جانبه‌نگر و البته نه مدیریت هیجانی، شتابزده و غیرراهبردی. از سوی دیگر، اگر قرار است ضمن احیای صنعت نمایشگاهی، در راستای پویایی و کسب جایگاه ویژه این صنعت وارد مسابقات بین‌المللی شویم، بخش‌خصوصی به‌تنهایی نمی‌تواند در عرصه بین‌المللی رقابت کند و حتما به حمایت دولت نیاز دارد. انتظار ما از دولت و نهادهای وابسته مرتبط با نمایشگاه‌ها که اصولا یکی از اصلی‌ترین ماموریت‌هایشان بسترسازی و حمایت از ارکان اصلی صنعت نمایشگاهی برای ارتقای کمی و کیفی و تقویت و توسعه صادرات به‌شمار می‌رود، این است که اگر در جایگاه سیاست‌گذاری نمی‌ایستد و اصرار به حضور اجرایی دارد و حتی چنانچه با عنایت ویژه به برخی مراکز، به بخش خصوصی به چشم رقیب نگاه می‌کند، حداقل در بحران‌ها حضور بخش خصوصی را تحمل کند و نسبت به محدودیت‌ها و موانع پیش‌روی این بخش بی‌تفاوت نباشد؛ در حوزه مقابله با موانع و مشکلات آنها، فعال، حمایتی و موثر عمل کند، همه ما و همه ارکان این صنعت، چه دولتی، چه خصوصی و چه دانشگاهی باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که در مقام پاسخگویی و در دفاع از انجام وظایف و ماموریت‌های قانونی خود و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و فرصت‌های رشد، ارزش‌آفرین ظاهر شویم.

◉ معضلات و مشکلات صنعت نمایشگاهی را چگونه می‌بینید؟

در شرایط بحران، یکسری از کلیدواژه‌ها و ارزش‌ها تعاریف‌شان تغییر کرده است. مثلا در یک فضای نرمال، یکی از موتورهای محرک و کلیدواژه‌های پیشرفت، «رقابت» است، اما در صنعتی که تحت انواع هجمه از سمت کرونا، رکود، تحریم و فشارهای بین‌المللی قرار گرفته است، دیگر این‌گونه نیست. امروزه رقابت‌ها نیز باید «رقابت هم‌افزا» (Sympathetic competition) باشد. رقابتی که ضمن داشتن مولفه‌های برتری‌جویی و توسعه‌ای، سعی کند با حمایت از سایر ارکان اکوسیستم به‌ویژه رقبا، کلیت صنعت را حفظ کند و حتی ارتقا دهد، چراکه اگر همه ارکان این صنعت باهم متحد نشوند، هم‌افزا و هدفمند نشوند، نه‌تنها، با خطاهای احتمالی و حتی کم‌اثری یکی از ارکان، کل صنعت آسیب می‌بیند، بلکه جایگاه‌شان را در عرصه‌های مختلف اعم از نهادهای رسمی تا بازدیدکنندگان و مردم نیز از دست می‌دهند. در اکوسیستم نمایشگاهی اگر هر یک از دست‌اندرکاران و عوامل، حرکت غیراستراتژیک یا شتابزده‌ای داشته باشند، هزینه و آسیب آن بر دوش کل صنعت و در واقع کل اکوسیستم است. مثلا وقتی نمایشگاهی در شب افتتاح پلمب می‌شود، مقصر کیست؟ آسیب‌ها و هزینه‌های واردشده به سایت‌دار، مجری، غرفه‌ساز، مشارکت‌کننده و سایر عوامل درگیر را چه کسی پرداخت می‌کند و از آن عمیق‌تر بی‌اعتمادی‌ها و فرصت‌ها و اعتبارهای از دست رفته را چه کسی بر عهده می‌گیرد و پرسش‌های بی‌شمار دیگر که متاسفانه بخش قابل‌توجهی از آن به عدم‌هماهنگی، هم‌افزایی و هم‌صدایی ارکان موثر بر برگزاری رویدادها برمی‌گردد. در شرایط فعلی، این سوال مطرح است که چرا اتاق فکری دایر نمی‌شود که ضمن پوشش بخش‌های دولتی، خصوصی و نیمه‌خصوصی، دانشگاهی و علمی بستری برای تعامل، همفکری و مشارکت باشد و تصمیم‌گیری‌های آن براساس خردجمعی، با توجه به شرایط حاکم بر صنعت، با دیدی واقع‌گرایانه و بر مبنای تعاملات و تصمیمات قابل اتکا با سایر ارکان تصمیم‌گیر، حاکم و موثر کشور گرفته شود، نه براساس برداشت‌ها، نظرات و سلایق فردی یا گروهی محدود. امروز در شرایط بسیار حساسی به‌سر می‌بریم. باید به‌گونه‌ای عمل شود که عوامل درگیر و موثر در اکوسیستم نمایشگاهی علاوه بر انجام ماموریت‌های خود مواظب یکدیگر هم باشند. این نگاه جدیدی است که به‌ویژه از دوره همه‌گیری کرونا الگوی بیشتر صنایع جهان شده است. با این نگرش همه ارکان به‌طور هدفمند و در مسیر تقویت اکوسیستم باهم هم‌افزا می‌شوند، تا در گام نخست زنده بمانند و در گام‌های بعدی ظرفیت‌های رشد و توسعه را از بین نبرده باشند.

◉ در شرایط خاص مانند شیوع بیماری کرونا، چه تدابیری باید اندیشیده شود تا از توقف و تعطیلی صنعت جلوگیری شود؟

باید با دیدی باز، منعطف و هوشمندانه برنامه‌ریزی و عمل کرد و چه بسا بتوان ابتکاراتی را حتی در عرصه بین‌المللی رقم زد. مگر کل دنیا از مرکز نمایشگاهی ایران مال برای نقاهتگاه بیماران کرونایی ایده نگرفت؟ کرونا وجود دارد و اگر هم برود، چیز دیگری می‌آید. اصولا هر صنعتی باید برای مدیریت بحران آماده باشد. تا آخرین روزی که زنده هستیم، بحران هست، باید خود را تطبیق دهیم و برای شرایط ویژه با استفاده از خردجمعی راه‌حل پیدا کنیم. واقعیت این است که اگر صنعتی نتوانسته خود را آن‌طور که باید نمایش دهد و در تصمیم‌گیری‌ها نقش‌آفرینی کند، مقصر اصلی خودش است. زمانی که بحران ایجاد می‌شود، به‌دلیل مشکلات و دغدغه‌های فراوان حاکم، کسی حواسش به ما نیست، بنابراین خودمان باید از این صنعت دفاع کنیم. مسئله مهم این است که هنوز جایگاه صنعت نمایشگاهی در اقتصاد کشور، واضح و روشن نیست، چراکه به‌دلیل ناهماهنگی درون صنعت، نتوانسته‌ایم این جایگاه را به دولت، مجلس و تصمیم‌گیران کشور به‌خوبی نشان دهیم و تاثیر جدی و مستقیم آن را بر اقتصاد در اذهان روشن کنیم. در این میان، نکته حائز اهمیت این است که باید به‌شدت از حرکات نمایشی، شتابزده، هیجانی و ساختارنیافته پرهیز کنیم و از ارائه آمارهای غلط، حرکات نسنجیده، غیرموجه و غیراستراتژیک خودداری کنیم و هرچه سریع‌تر نسبت به بازشناسی خود به‌ویژه در شرایط جدید اقدام کنیم و نگاه‌مان نگاه اکوسیستمی باشد که در آن حتی مولفه‌های بانکی، اقامتی و گردشگری و موارد مشابه نیز در نظر گرفته شود. باید ستاد بحران تشکیل شود و فقط مراکز دولتی در آن عضو نباشد، چراکه دولت به‌تنهایی نماینده صنعت نمایشگاهی نیست و نمی‌تواند باشد. در هیچ کجای دنیا هم نمی‌بینید که دولت به‌تنهایی برای صنعت نمایشگاهی تصمیم بگیرد، زیرا دولت نقش بسترساز و سیاست‌گذار دارد، اما در ایران، دولت به عرصه آمده است. حالا که حضور دارد حداقل از قدرت و امکانات خود برای ارتقای کل صنعت بهره بگیرد و نگاه جامعی به موضوع داشته باشد.

◉ برای شناساندن اهمیت و تاثیر صنعت نمایشگاهی بر اقتصاد کشور چه باید کرد؟

نمایشگاه‌ها به لحاظ مفهومی و ادراکی باید بازمهندسی شوند. مفهوم (Concept) نمایشگاه در کشور مدت‌هاست دچار آسیب جدی شده و با توجه به شرایط، به‌ویژه پس از موضوع کرونا، به روز هم نشده است؛ بنابراین باید مورد توجه جدی قرار گرفته، بازتعریف و با نگاهی زیرساختی بازمهندسی شود. این بازمهندسی باید در اتاق فکری انجام شود که نمایندگان آن از بخش‌های مختلف و درگیر شامل اعضای صاحب ایده، مجرب و تصمیم‌گیر در حوزه صنعت نمایشگاهی دور هم بنشینند و ضمن بهره‌گیری از دستاوردها، نظرات و تجارب بین‌المللی هدف‌شان فقط محدود به سایت، سازمان و گروه خودشان نباشد، بلکه با نگاه ملی حتی فراملی و با بررسی شرایط کشور و عوامل موثر در این صنعت، اولا تعاریف را به روز و ذی‌نفعان و مرتبطان را شناسایی کنند، دوم اینکه هدف‌شان بازپس‌گیری اعتمادهای از دست‌رفته در میان تمامی ذی‌نفعان و مرتبطان با حوزه نمایشگاهی باشد و ثالثا زیرساخت‌های لازم برای فعال‌سازی و از آن مهم‌تر پویاسازی صنعت نمایشگاهی کشور را شناسایی و تبیین کنند.

◉ در این صنعت به نظر می‌آید بخش خصوصی دلسوزتر از دولت باشد، این طور نیست؟

بخش دولتی هم بسیار دلسوز است، اما ضربه و آسیب به این صنعت بیشتر بر پیکره بخش‌خصوصی وارد می‌شود. در مقام مقایسه و با توجه به توان طرفین، دولت به اندازه بخش‌خصوصی آسیب جدی و غیرقابل جبران نمی‌خورد و حتی اگر آسیب ببیند راه‌های برون‌رفت از آن برایش مهیاتر شده است، اما برای فعالان حوزه نمایشگاهی، موضوع مرگ و زندگی است. در بحبوحه پیش آمده ممکن است کرونا بماند. پس راه‌حل مقطعی شاید تعطیل کردن نمایشگاه باشد، اما راه‌حل دائمی نیست و نمی‌توان این بخش از صنعت کشور را تعطیل کرد. بستن راه‌حل نیست و با ممنوع کردن، نمی‌توان پیش رفت. همان‌طور که پیش‌تر گفتم دنیای امروز بر مبنای ممنوعیت رشد نمی‌کند و بر مبنای مدیریت همه‌جانبه، حفظ و ارتقا می‌یابد.

صنعت نمایشگاهی باید به‌گونه‌ای مدیریت شود که ضمن حضور موثر، معنادار و موجه از نظر بخش‌های حاکمیتی و ذی‌نفعان، حل دغدغه‌های حاکم بر همه ارکان فعال به‌ویژه سایت‌داران، مجریان، غرفه‌سازان، مشارکت‌کنندگان و مردم را مدنظر داشته باشد و برنامه‌ها نیز در مسیر استراتژی‌های تعریف‌شده این صنعت به انجام برسد. در این راستا، ما آمادگی خود را برای همکاری و تعامل با وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان توسعه تجارت ایران و نیز سایر ارکان موثر و همه سایت‌های نمایشگاهی اعلام می‌کنیم.

رامین سمیع‌زاده

هنوز جایگاه صنعت نمایشگاهی در اقتصاد کشور، واضح و روشن نیست

روی خط خبر

استفاده از ظرفیت شهرآفتاب در توسعه گردشگری

رئیس کمیسیون گردشگری اتاق ایران گفت: با توجه به امکانات و ظرفیت‌های بی‌نظیر نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب، به نمایندگی از بخش خصوصی گردشگری اعلام می‌کنم که آماده برگزاری نمایشگاه گردشگری در نمایشگاه شهرآفتاب هستیم. به گزارش روابط عمومی شهرآفتاب علی‌اکبر عبدالملکی رئیس کمیسیون گردشگری اتاق ایران، حسین اله بداشتی مدیر گردشگری دبیرخانه مناطق آزاد کشور و شیرکوند رئیس کمیسیون گردشگری ایران و ایتالیا از نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب بازدید و با محمدرئوف قادری، مدیرعامل نمایشگاه و جمعی از معاونان و مدیران دیدار کردند. محمدرئوف قادری، مدیرعامل نمایشگاه شهرآفتاب با اشاره به اینکه شهرآفتاب متعلق به بازرگانان و فعالان اقتصادی است، اظهارکرد: شهرداری تهران برای حل معضل آلودگی و ترافیک شهر تهران که هزینه آن سالانه بیش از ۶۰هزار میلیارد تومان است، نمایشگاه شهرآفتاب را ساخت تا با انتقال نمایشگاه‌ها بخش مهمی از معضل ترافیک و آلودگی را برطرف کند. که در این راستا زیرساخت‌های حقوقی این مهم انجام شده و اجرای آن نیز در دستور کار قرار گرفته است. قادری با اشاره به تعیین استراتژی‌های سه گانه برای شهرآفتاب، عنوان کرد: مطالعات منطقه آزاد شهرآفتاب انجام شده و کار در مراحل پایان خود برای ارائه به مجلس شورای اسلامی است. مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب با اشاره به تفاهمنامه سه‌جانبه میان کنفدراسیون صادرات ایران، کمیسیون صادرات غیرنفتی ایران و شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی شهرآفتاب، افزود: نمایشگاه شهرآفتاب فرصتی مناسب برای شناساندن صنایع صادراتی کشور است و با این تفاهمنامه امکان بهره‌برداری از فضای موجود وجود دارد. علی‌اکبر عبدالملکی، رئیس کمیسیون گردشگری اتاق ایران در ادامه این جلسه با بیان اینکه امکانات نمایشگاه شهرآفتاب بی‌نظیر است، بیان کرد: از نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب همه‌جانبه حمایت می‌کنیم و از همین جا و از سوی بخش خصوصی گردشگری اعلام می‌کنم که آماده برگزاری نمایشگاه گردشگری در شهرآفتاب هستیم. رئیس کمیسیون گردشگری اتاق ایران گفت: برای برگزاری نمایشگاه گردشگری در شهرآفتاب برنامه‌ریزی ویژه‌ای خواهیم داشت تا این نمایشگاه به یک برند مطرح جهانی تبدیل شود. حسین اله بداشتی، مدیر گردشگری دبیرخانه مناطق آزاد کشور نیز در ادامه این جلسه بیان کرد: ایجاد منطقه آزاد تجاری در شهرآفتاب و دسترسی به منطقه آزاد فرودگاه امام خمینی(ره) خدمت بزرگی به کشور است که می‌تواند پیامدهای بسیار مهم اقتصادی، فرهنگی و گردشگری داشته باشد. مدیر گردشگری دبیرخانه مناطق آزاد کشور گفت: برای معرفی نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب در مناطق آزاد کشور برنامه‌ریزی خواهیم کرد تا بتوان از امکانات بی‌نظیر شهرآفتاب در زمینه گردشگری نیز استفاده کرد.

تکلیف برگزاری نمایشگاه کتاب یکسره شد

معاون امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با صدور حکمی موسسه کتاب و ادبیات ایران را به‌عنوان مسئول برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران تعیین کرد. به گزارش ایسنا محسن جوادی اواخر تیر ۱۳۹۹، همزمان با اعلام برنامه‌های جایگزین نمایشگاه کتاب تهران، از احتمال برگزاری نمایشگاه کتاب به‌طور مجازی خبر داد و گفت: امکان برگزاری نمایشگاه کتاب مجازی فراگیر در دست بررسی است و حداکثر تا یک ماه آینده جزئیات آن اعلام خواهد شد. حالا با گذشت تقریبا دو ماه، او در حکمی از برگزاری مجازی نمایشگاه کتاب خبر داده است. در متن این حکم آمده است:

«مدیرعامل موسسه کتاب و ادبیات ایران

در راستای تحقق سیاست‌های حمایتی معاونت امور فرهنگی از جامعه نشر کشور، بدین‌وسیله به جناب‌عالی ماموریت داده می‌شود، برنامه‌ریزی و اقدامات لازم را برای برگزاری نمایشگاه مجازی کتاب تهران ازسوی موسسه خانه کتاب و ادبیات ایران به عمل آورید. بدیهی است در شرایط موجود کشور، به‌منظور جبران بخشی از خسارت‌ها و ضرر و زیان ناشی از عدم‌برگزاری نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و نیز با هدف تامین سبد فرهنگی خانواده‌های ایرانی، اندیشیدن تمهیدات لازم برای فروش کتاب مورد انتظار است. توفیقات روزافزون جناب‌عالی را از خداوند متعال مسالت دارم».

کرونا نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر را لغو کرد

نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر (FIAC) که قرار بود از ۲۲ تا ۲۵ اکتبر (اول تا ۴ آبان) در کاخ بزرگ پاریس برگزار شود، به‌دلیل تداوم شیوع کرونا لغو شد.

به‌گزارش مجله آرت‌ریویو، متولیان نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر (فیاک) در بیانیه‌ای اعلام کردند: با وجود عزم جدی که برای برگزاری نمایشگاهی که کارشناسان حوزه هنر مدرن و معاصر را دور هم جمع می‌کند، وجود داشت و تلاش‌هایی که برای غلبه بر دشواری‌های ناشی از بحران بهداشتی موجود انجام شد، دست‌اندرکاران نمایشگاه فیاک در موقعیتی نیستند که بتوانند رویدادی را سازماندهی کنند که تمام انتظارات بحق و بجای شرکت‌کنندگان را برآورده کند.

دوره آتی نمایشگاه بین‌المللی هنر معاصر از ۲۱ تا ۲۴ اکتبر سال ۲۰۲۱ (۲۹ مهر تا ۲ آبان) در کاخ بزرگ واقع در شان‌دومارس پاریس برگزار می‌شود.

ویروس کرونا موسوم به کووید-۱۹ اواسط دسامبر (۲۴ آذر) در شهر ووهان واقع در استان هوبی چین گزارش شد. ابتدا از این بیماری به‌عنوان ذات‌الریه نام برده می‌شد اما کمیسیون ملی بهداشت چین در ۳۰ دسامبر سال ۲۰۱۹ (۹ دی ماه ۹۸) به‌طور رسمی شیوع این ویروس را در چین اعلام کرد.

این بیماری که به‌تدریج به کشورهای گوناگون سرایت کرده و سازمان جهانی بهداشت از آن با واژه همه‌گیری

یادکرد، تا لحظه تنظیم خبر بیش از ۲۹میلیون نفر را مبتلا کرده که از این میان ۹۲۹ هزار نفر جان باخته‌اند.

شیوع این ویروس تاکنون موجب لغو بسیاری از رویدادهای بزرگ تقویم هنری جهان از جمله نمایشگاه هنر فریز در نیویورک و لندن و آرت بازل هنگ‌کنگ، سوئیس و میامی بیچ شده است.

آگهی تغییرات شرکت فولاد متیل سهامی خاص به شماره ثبت ۸۵۷۶۰ و شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۰۲۱۰۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۳۹۹.۰۳.۲۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد : ترازنامه و حساب سود و زیان سال مالی منتهی به سال ۱۳۹۸ مورد تصویب قرار گرفت. موسسه حسابرسی آزمون پرداز ایران مشهود به شناسه ملی ۱۰۸۶۱۶۸۷۶۲۵ به‌عنوان بازرس اصلی و موسسه حسابرسی همیارحساب به شناسه ملی ۱۰۱۰۰۳۱۳۹۷۰ بعنوان بازرس علی البدل برای مدت یک سال مالی انتخاب گردیدند. روزنامه صمت بعنوان روزنامه کثیر الانتشار جهت درج آگهی های شرکت انتخاب گردید. شرکت فولاد مبارکه اصفهان با شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴ – شرکت سرمایه گذاری توکا فولاد با شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۷۲۵۱۸ – حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی با شناسه ملی ۱۴۰۰۰۲۶۸۹۲۵ – شرکت فلز تدارک فولاد مبارکه اصفهان با شناسه ملی ۱۰۲۶۰۶۴۸۱۳۵ و شرکت فولاد هرمزگان جنوب با شناسه ملی ۱۰۸۰۰۱۵۴۰۲۴ به عنوان اعضای هیئت مدیره برای مدت دو سال انتخاب گردیدند. ۲
سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیر تجاری تهران (۹۹۰۵۴۶)

نظر کارشناس

تفاوت قیمت از مزرعه تا خانه

محمد زرندی، فعال حوزه استارت‌آپ بخش کشاورزی: نظام توزیع در کشور ما دچار بیماری است یعنی اگر زمانی که کشاورز به نهاده نیازمند است، توزیع عادلانه و با نرخ مناسب و با ظرفیت خوب انجام شود و حمایت هم پشت آن باشد، کشاورز، تحت استثمار دلال‌های بخش کشاورزی قرار نخواهد گرفت. به‌عنوان نمونه، دلالان بذر برخی محصولات را قبل از موعد کشت به مقدار زیادی می‌خرند و دو ماه پس از خرید آنها کشاورز نیاز به بذر دارد و باید آن را تهیه کند و همین می‌شود که عده‌ای انحصار بازار بذر را با قیمتی که خود می‌خواهند در اختیار می‌گیرند و چنین مسائلی باعث بالا رفتن هزینه‌های تولید و همچنین کمیاب شدن نهاده‌های تولید در نقاط گوناگون کشور می‌شود.

دومین علت تفاوت قیمت‌ها از مزرعه تا بازار، عدم‌برنامه‌ریزی دولت در سال‌های گذشته برای کشاورزی‌های قراردادی مثل خرید تضمینی است.

از سوی دیگر، آمایش سرزمینی در کشور ما به‌درستی رعایت نمی‌شود و بسته بودن فضای اطلاعات و عدم‌انتشار آنها یا عدم‌جمع‌آوری درست اطلاعات عامل خسارات زیادی به بخش کشاورزی است. برای مثال، یک سال تولید گوجه‌فرنگی افزایش می‌یابد و به حدی می‌رسد که نرخ تمام‌شده این محصول از هزینه‌های تولید آن پایین‌تر می‌آید و باعث می‌شود کشاورز محصول خود را برداشت نکند. در حالی‌که اگر آمایش سرزمینی داشته باشیم می‌دانیم چقدر تولید داریم و اگر مازاد یا کمبود داریم راهکار ارائه دهیم و به معضلی مثل معضل سیب‌زمینی و پیاز دچار نشویم.

علت دیگر بی‌ثباتی بازار محصولات کشاورزی حضور واسطه‌هاست. قرار است استارت‌آپ‌ها فروش محصولات کشاورزی را نظام‌مند کنند و قصد حذف کسی را ندارند و خود واسطه‌ها هم اگر بدانند قرار نیست تقابلی با آنها انجام شود، حاضر به همکاری هستند.

استارت‌آپ‌ها دلالان کشاورزی را از میدان به در می‌کنند

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

درحالی‌که حذف ارز دولتی از نهاده‌های کشاورزی و بالا رفتن هزینه‌های تولید، ضرورت افزایش نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی را پررنگ‌تر از قبل می‌کند اما درحال‌حاضر، نرخ خرید گندم ازسوی دولت به‌عنوان مهم‌ترین محصول کشاورزی، متناسب با هزینه‌های تولید نیست. به‌گزارش ایمنا، به‌گفته محمدشفیع ملک‌زاده، رئیس نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، با حذف ارز دولتی از نهاده‌های کشاورزی در شرایط فعلی و همچنین بالارفتن هزینه‌های تولید، باید نرخ خرید تضمینی محصولات کشاورزی براساس قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی منطقی و عادلانه تعیین شود. ملک‌زاده نرخ تمام‌شده تولید گندم برای سال زراعی آینده را براساس محاسبات انجام‌شده، بیش از ۶ هزار تومان به ازای هر کیلوگرم می‌داند. در واقع، نرخ گندم متناسب با افزایش نرخ نهاده‌ها مانند بذر، سم، کود، ادوات کشاورزی و خدمات افزایش خواهد یافت.

دولت گندم را ۲۵۰۰تومان به ازای هر کیلو از کشاورزان خریداری می‌کند، درصورتی‌که بهای تمام‌شده آن برای کشاورزان، دست‌کم ۳هزار تومان است و با اضافه کردن درصدی سود، حداقل بهای گندم باید ۳۵۰۰تومان باشد. طبق قانون خرید تضمینی گندم، در تعیین نرخ باید هزینه‌های تولید محاسبه و به همراه میزان تورم سالانه که ازسوی بانک مرکزی اعلام می‌شود، لحاظ و نرخ تمام‌شده محصول مشخص شود. اما متأسفانه هر سال قانون خرید تضمینی به‌درستی رعایت نشده و سازمان برنامه و بودجه و شورای اقتصاد نیز توجهی به این موضوع ندارند. قابل تأمل‌تر از نرخ پایین خرید تضمینی گندم، پرداخت نکردن به‌موقع مطالبات کشاورزان از سوی دولت است که پای دلالان را به این حوزه باز کرده و باعث می‌شود کشاورزان حاضر به فروش محصول خود حتی پایین‌تر از نرخ مصوب شوند. فعالیت غیرمنطقی و سودجویانه دلالان در فصل برداشت، بیش از هر عاملی حتی حوادث غیرمترقبه از جمله سرمازدگی محصولات، تگرگ و باران‌های سیل‌آسا باعث متضرر شدن کشاورزان می‌شود. به همین دلیل حضور این افراد در بازار فروش محصولات، همیشه موجب نگرانی کشاورزان است.

با این حال، برخی از این فعالان به سبب کمبود نقدینگی و مشکل در تأمین وجوه لازم برای امرارمعاش، به‌ناچار مجبور به فروش محصول خود به واسطه‌ها با قیمت ناعادلانه می‌شوند. واقعیت این است که دلالی، مدرن‌ترین سیستم

> معمولاً در پایان برداشت محصولات کشاورزان، دلالان، مشتریان دست به نقد آنها هستند و در نهایت سود حاصل از کاشت، داشت و برداشت به‌طور مستقیم نصیب آنها می‌شود

ارباب و رعیتی را به‌وجود آورده است. این روند هر چند در اظهارات مسئولان به‌عنوان یک فعالیت مضر اقتصادی عنوان می‌شود و همواره وعده مقابله با آن را می‌دهند اما به‌دلایلی هنوز روند مبارزه با پدیده دلالی نتوانسته موفق عمل کند.

کشاورز مجبور به فروش محصول می‌شود

یکی از معضلات اساسی کشاورزی، نقص ساختار خرید و فروش محصولات است؛ چالشی که مانع رسیدن سود به کشاورزان می‌شود و از سویی بازار محصولات کشاورزی را هم با نوسانات بسیاری روبه‌رو می‌کند. معمولاً در پایان برداشت محصولات کشاورزان، دلالان، مشتریان دست به نقد آنها هستند. در نهایت سود حاصل از کاشت، داشت و برداشت به‌طور مستقیم نصیب آنها می‌شود. در واقع سود محصولاتی که با گرانی دستمزد کارگر و سایر موارد حاصل می‌شود، در اختیار دلالان قرار می‌گیرد.

بنا بر گفته احمد یاوری، فعال بخش کشاورزی دلیل اینکه کشاورز مجبور به فروش دسترنج یک‌ساله خود به دلال می‌شود، تعیین نرخ پایین ازسوی دولت و پرداخت نشدن به‌موقع مطالبات کشاورزان است.

وی افزود: گاهی پایین بودن آگاهی و اطلاعات کشاورزان در زمینه بازار، عامل دیگری برای پایین‌فروشی محصول آنهاست. برای مثال، برخی در مناطق دورافتاده، از نوسانات بازار اطلاع دقیقی ندارند و با فروش دسترنج خود با نرخ پایین، باعث می‌شوند سود اصلی نصیب خرده‌فروشان شود. این فعال کشاورزی همچنین اظهارکرد: امسال در ابتدای فصل برداشت گندم، خریدها به‌طور منظم انجام شده و پرداخت‌ها هم در زمان تعیین شده انجام می‌شد؛ بنابراین کشاورز به فروش محصول خود حتی با نرخ کمی به دولت راغب بود زیرا این زحمتکشان پس از یک سال تلاش، نیازمند دریافت حاصل فعالیتشان هستند. اما پس از مدتی، این رویه تغییر کرد و پرداخت‌ها دوباره به تعویق افتاد. وی گفت: حال کشاورز بدهکار می‌ماند و دست‌خالی که منتظر دریافت وجوه خریدهای تضمینی است؛ بنابراین پس از مدتی انتظار مجبور به فروش محصول خود به واسطه‌ها می‌شود. این فعال بخش کشاورزی تأکید کرد: هرچند هم کشاورز از وضعیت بازار مطلع باشد، باز در شرایطی قرار دارد که ناچار به فروش محصول خود به دلالان می‌شود زیرا کشاورز به‌دلیل دسترسی نداشتن به انبار و ناتوانی مالی مجبور است همه محصول خود را در زمان برداشت به بازار عرضه کند. این مسئله از سوی دیگر موجب کاهش قابل‌توجه نرخ در زمان برداشت می‌شود.

یاوری افزود: از این زمان، نابسامانی بازار شروع می‌شود. سودجویان، محصول کشاورز را به نرخ اندک خریداری و ذخیره می‌کنند و در سال یا حتی سال‌های بعد با قیمت‌های بسیار بیشتر وارد بازار کرده یا به دولت می‌فروشند.

راهکارهای حذف واسطه‌ها

با توجه به وجود چنین معضلی در بازار محصولات کشاورزی و گلایه‌مندی کشاورزان از آن، سوال اینجاست که برای حذف این واسطه‌ها یا کمرنگ کردن نقش آنها از بازار محصولات کشاورزی چه راهکارهایی وجود دارد؟

بهروز سعیدی، کارشناس بخش کشاورزی، معتقد است مهم‌ترین عامل برای جلوگیری از بروز چنین اتفاقاتی در بازار محصولات کشاورزی، ایجاد زنجیره‌های تولید و سپردن صفر تا صد بازار به‌دست تشکل‌های تولیدی است. با ایجاد زنجیره‌های تولید، کشاورزان براساس نیاز بازار داخل و صادرات اقدام به تولید محصولات کشاورزی می‌کنند که در نهایت با تعادل میان عرضه و تقاضا و کوتاه‌شدن دست واسطه‌ها و دلالان خبری از اختلاف ۵۰ تا ۱۰۰ درصدی نرخ در بازار نیست.

وی گفت: برای مقابله با این آفت باید زمینه صادرات به‌معنای واقعی در کشور ایجاد شود، زیرا با صادرات مازاد محصولات کشاورزی به خارج از کشور، شاهد ضرر کشاورزان نخواهیم بود. واضح است با تحقق صادرات، محصول با نرخ بهتری از کشاورز و باغدار خریداری می‌شود اما شرط عملیاتی شدن این راهبرد درگرو تسهیلگری صادرات ازسوی دولت در حل مشکل حمل‌ونقل، رفع موانع و قوانین بازدارنده و کاهش تعرفه‌های گمرکی است.

سخن پایانی

کارشناسان کشاورزی استفاده از فضای مجازی و استارت‌آپ‌ها را محلی برای کاهش تدریجی نفوذ دلالان و شفافیت بازاریابی محصول می‌دانند. از سوی دیگر، با توجه به اینکه امروز، عصر ارتباطات بوده و در این بین کسب‌وکارهای نوینی در بستر اینترنت شکل گرفته‌اند که زمینه‌ساز سهولت بیشتر در کار و بهره‌وری بالاتر در بخش‌های گوناگون شده‌اند، جای خالی آنها در حوزه کشاورزی به‌شدت احساس می‌شود. استارت‌آپ‌ها علاوه بر رونق‌بخش کشاورزی و کوتاه کردن دست دلالان، می‌توانند به اصلاح و توسعه این بخش نیز کمک کنند. راهکار دیگر برای کمرنگ کردن نظام دلالی توسعه شرکت‌های تعاونی و سهامی است. به‌گفته کارشناسان راه‌حل دیگری که کشاورزان خرده‌مالک برای مقابله با دلالان دارند، تقویت شرکت‌های تعاونی و سهامی زراعی است. البته از سال ۱۳۷۰ فعالیت شرکت‌های تعاونی در کشور آغاز شده و تا حدودی توانسته‌اند زمین‌های کشاورزی را تجمیع کنند اما هنوز برای رسیدن به اهداف آرمانی فاصله زیادی وجود دارد.

مدیرعامل بزرگ‌ترین شرکت تولیدکننده روی کشور عنوان کرد

کالسیمین در مسیر تحقق شعار جهش تولید

شرکت کالسیمین (سهامی عام)

زنجان - روزنامه صمت: سرب و روی هدیه خدادادی به ماه‌نشانی‌ها و اهالی دندی است. نعمتی که سالیان سال است بر سر سفره مردمان سخت‌کوش این منطقه است، هرچند سختی‌ها در مسیر توسعه این منطقه همچنان موجود است و هرازچندگاهی اخباری نامیدکننده یا شایعه‌ای تلخ، کام اهالی منطقه را تلخ می‌کند. کافی است ۱۰۰ کیلومتر از شهر زنجان به سمت جنوب‌غربی برانید تا به شهر پررمز و راز ماهنشان برسید، شهری که داستان‌های جن و پری هنوز هم در آن بوی تازگی دارد. پیش از آنکه به ماهنشان برسید، در سه‌راه بیجار بعد از پلیس‌راه دندی در کیلومتر ۹۰، فقط با کمی فاصله از شهر دندی، به جایی می‌رسید که تاثیر زیادی بر اقتصاد استان زنجان دارد.بخش عمده سبد صادراتی استان زنجان در این واحد صنعتی - معدنی تولید می‌شود و این در حالی است که فعالیت این واحد تاثیر بسیار بالایی نیز در نوع و ترکیب عمده کالاهای وارداتی به استان دارد و سهم اشتغال مستقیم و غیرمستقیم چشم‌گیری را در کارنامه خود ثبت کرده است. شرکت کالسیمین نامی است که از سال ۱۳۴۳ تحت شماره ۹۵۷۳ در اداره ثبت شرکت‌های تهران به‌صورت شرکت سهامی خاص و با سرمایه ۵۰ میلیون ریال به ثبت رسید. در تاریخ ۳۰ شهریور ۱۳۷۰ مرکز اصلی شرکت از تهران به زنجان تغییر و تحت شماره ۱۷۶۲ در اداره ثبت شرکت‌های زنجان به ثبت رسید. نوع شخصیت حقوقی شرکت طبق مصوبه مجمع عمومی فوق‌العاده مورخ ۱۶ فروردین ۱۳۷۶ از سهامی خاص به سهامی عام تغییر یافته است و حال ۳ سال است که این شرکت به بخش خصوصی واگذار شده است. شرکت کالسیمین و شرکت‌های زیرمجموعه آن با عناوین تولید روی بندرعباس، ذوب و احیاء روی قشم، اسیدسازان زنجان، کاتالیست پارسیان، اندیشه‌محوران، خود زیرمجموعه هلدینگ توسعه معادن روی ایران فعالیت می‌کند و این در حالی است که کارخانه روی زنجان، کارخانه روی دندی و مجتمع تغلیظ سرب و روی انگوران به‌عنوان بخش‌های مختلف شرکت کالسیمین در زنجان و دندی در حال فعالیت است.مدیر مجتمع سرب و روی انگوران در رابطه با این مجتمع، می‌گوید: مجموعه کالسیمین، بزرگ‌ترین مجموعه تولیدکننده سرب و روی در خاورمیانه است و در عین حال کامل‌ترین مجتمع است که وجود واحد تغلیظ، کارخانه بازیافت و تولید شمش روی این مجموعه را به کامل‌ترین مجتمع تولید شمش روی تبدیل کرده است. عماد آب‌خشک، با بیان اینکه تامین خوراک مورد نیاز این صنعت، مشکلی است که سبب فعالیت واحدهای مختلف این صنعت پایین‌تر از ظرفیت اسمی شده است، ادامه می‌دهد: امسال به خاطر شرایط بیماری کرونا و بسته شدن مرزها تامین خاک مورد نیاز با مشکل مواجه شده به طوری‌که سهمیه‌ای برای ۹۰ روز کاری شرکت توسط معدن انگوران تخصیص داده می‌شود، کفاف ۱۵ روز فعالیت را می‌دهد و این در حالی است که کالسیمین دندی با وجود تحریم مستقیم وزارت خزانه‌داری آمریکا، مشکل بسته شدن مرزها و ... با مشکلات بزرگی برای فروش شمش روی مواجه شده است. وی می‌افزاید: از ابتدای سال‌جاری تاکنون نه تنها فعالیت شرکت کالسیمین با مشکل مواجه نشده بلکه در حال حاضر با ۹۵ درصد ظرفیت اسمی خود کار می‌کند و مجموع دو کارخانه آن، روزانه بین ۱۰۲ تا ۱۰۳ تن تولید روی دارد. سال گذشته پیش‌بینی می‌شد که شرکت امسال با محدودیتهایی مواجه شود؛ به همین دلیل پروژه‌های بهبود را در اولویت قرار داد که از جمله آن می‌توان به افتتاح و بهره‌برداری پروژه SO، راه‌اندازی پروژه BZS یا تولید کنسانتره روی از باطله یا پسماند، ساخت مخزن ۳۰۰۰ تنی اسید، بازسازی واحد الکترولیز، ساخت غبارگیر، احداث سد باطله و ... با مجموع سرمایه‌گذاری ۴۸.۷ میلیارد تومان، اشاره کرد. این مسئول با بیان اینکه ذخیره اکسیده معدن انگوران به قسمت انتهایی رسیده و سولفوره اکسیده است، تصریح می‌کند: در گذشته کالسیمین قابلیت استفاده از این مواد اولیه را نداشت که در این راستا پروژه SO راه‌اندازی شد که ظرفیت اسمی آن ۱۶۵ هزار تن خوراک در سال است که با افتتاح آن در حال حاضر با بزرگترین مقیاس ممکن کشور، شرکت کالسیمین می‌تواند همه انواع خاک سرب و روی شامل خاک‌های اکسیده، سولفوره، کربنات و یا اکسید سولفوره را فرآوری کند و در حال حاضر کنسانتره تولیدی در این بخش به شرکت ذوب روی بافق ارسال می‌شود. آب‌خشک یادآور می‌شود: برای پروژه SO، در سه مرحله ۵۸ هزار تن کنسانتره سولفوره و اکسیده خریداری شده که تاکنون ۳۷۰۰۰ تن آن در خط تولید مصرف و به کنسانتره روی سولفوره، روی اکسیده و کنسانتره سرب شده است. بر اساس برآوردها سودآوری این پروژه ۴۵۳ میلیارد تومان به‌صورت سالانه تخمین زده شد که این عدد با توجه به قیمت جهانی شمش روی و دلار است که با توجه به اتفاقات اخیر امکان افزایش ۴۰ درصدی آن وجود دارد.

شمش روی چگونه تولید می‌شود؟

خاک روی با عیارهای مختلف با راپه‌وی از معدن انگوران و یا از سایر محل‌های خریداری شده به شرکت کالسیمین می‌رسد و کنسانتره حاوی فلز روی در محل و یا سالن‌های مخصوص خاک دپو می‌شود؛ به‌طوری که در بانک ذخیره‌سازی خاک با توجه به عیار و نوعش ذخیره می‌شود. پس از انجام فرآیندی برای خردایش، پس از مرحله سنگ‌شکنی کنسانتره کاملا به خاک تبدیل می‌شود.

کان‌سنگ اکسیده روی با عیار ۴۵ تا ۵۵ درصد در تانک لیچینگ با اسید سولفوریک تحت فرآیند لیچینگ قرار می‌گیرد. باطله حاصل از لیچینگ از بخش پایین تانک خارج شده و محلول سولفات‌روی حاصل به داخل تانک خنثی‌سازی سرریز می‌شود. محلول حاصل ازتانک لیچینگ به داخل تانک خنثی‌سازی سرریز وبه منظور خنثی‌سازی اسیدسولفوریک اضافی، شیرآهک اضافه می‌شود.

برای ترسیب عناصر مزاحم pH تا مقدار ۴ شده و از خوردگی پمپ‌ها وسایر تجهیزات کارخانه می‌شود. محتوی تانک خنثی‌سازی برای فیلتراسیون و به دست آوردن محلول شفاف حاوی سولفات روی، توسط پمپ به فیلتر پرس انتقال داده می‌شود. محلول پس از فیلتر شدن به تانک ذخیره‌سازی انتقال داده می‌شود محلول روی پیش از ورود به سلول‌های الکترولیز، باید از ناخالصی‌هایی همچون کبالت،کادمیوم و نیکل تصفیه شود. پس از مرحله الکترولیز ورق روی لولید شده وارد کوره‌های ریخته‌گری ذوب سپس در قالب‌های مشخصی ریخته شده و پس از سرد شدن شمش روی آماده است.

کالسیمین کجاست؟

مدیرعامل شرکت کالسیمین در رابطه با وضعیت شرکت، اظهار می‌کند: شرکت کالسیمین به‌عنوان بزرگترین تولیدکننده شمش روی به ظرفیت اسمی سالیانه ۳۴ هزار و ۵۰۰ تن یک شرکت سهامی عام و دارای جایگاه سوم در رتبه سهامداری در بین شرکت‌های بورسی کشور است که در زمان واگذاری روزانه ۳۴ تن شمش روی تولید می‌کرد ولی پس از واگذاری شرکت کالسیمین روزانه ۱۰۲ تا ۱۰۳ تن شمش روی تولید می‌کند. فرشاد صبری با اشاره به اینکه شرکت کالسیمین یک شرکت سهامی و بورسی است که صورت‌های مالی، گزارش عملکرد، تولید و خرید و فروش ماهیانه و صادرات آن برروی سایت کدال بورس انتشار یافته و برای عموم سهامداران قابل رویت است، ادامه می‌دهد: حال اگر مشکلی در بهره‌وری و موجودیت شرکت پیش بیاید می‌بایست شرکت به سهامداران پاسخگو باشد که به خاطر این موضوع و اهمیت بالای آن خیلی از کمبودها، بی‌نظمی‌ها و مشکلات را بررسی و با برنامه‌ریزی دقیق توانسته با ریتم مناسبی به تولید ادامه داده و استحصال سود سالیانه و تقسیم سود به سهامداران در مجامع سالهای پس از واگذاری خود گواه این امر است.

شایعات درست نیست، واقعیت بر اساس مدارک قابل اثبات است

وی با اشاره به شایعه اخراج ۳۰۰ کارگر شرکت، می‌گوید: در زمان واگذاری شرکت کالسیمین دارای ۱۲۰۰ نفر پرسنل بوده است که هم اکنون پس از گذشت ۳ سال از واگذاری در این مدت تنها تعداد ۱۴ نفر از پرسنل شرکت آن هم به دلیل عدم رضایت سرپرستان و مدیران واحدها و مشکلاتی از قبیل بی‌نظمی، رعایت نکردن دستورالعمل‌های صادره، رعایت نکردن موارد و موازین و شئونات اخلاقی در محل کار و... قرارداد این افراد تمدید نشده است که با پرداخت همه حق و حقوق تسویه حساب انجام شده و استفاده از کلمه اخراج درست نیست، بلکه قرارداد این افراد پس از پایان مدت مقرر، تمدید نشده است.

این مسئول می‌افزاید: عنوان این مطلب که ۳۰۰ نفر از کارگران مجموعه به بهانه تعدیل نیرو اخراج شده‌اند از اساس کذب محض و خلاف واقعیت بوده و این در حالی است که شرکت طی این مدت و در سال گذشته تعداد ۱۶ نفر و در سال ۹۹ تعداد ۳۷ نفر نسبت به جذب نیرو و جایگزینی بازنشستگان و تعداد ۱۴ نفر عدم تمدید قرارداد اقدام کرده است.

مدیرعامل شرکت کالسیمین با اشاره به روند رو به رشد صادرات این شرکت در سه سال اخیر، تصریح می‌کند: شرکت کالسیمین و شرکت‌های زیر مجموعه (تولید روی بندرعباس، ذوب و احیاء روی قشم، اسیدسازان زنجان، کاتالیست پارسیان، اندیشه محوران) پس از واگذاری مورد تحریم مستقیم آمریکا و وزارت خزانه‌داری آن قرار گرفته که علیرغم تحریم‌های ظالمانه و مستقیم رئیس‌جمهور آمریکا توانسته نسبت به تولید و صادرات شمش اقدام و ضمن بازگشت ارز، همه تعهدات ارزی خود و شرکت‌های زیر مجموعه را در بانک مرکزی و بازچرخانی آن به انجام رساند.

وی یادآور می‌شود: علی‌رغم کمبود خاک به عنوان ماده اولیه و تخصیص نیافتن سهمیه‌ها از سوی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی از معدن انگوران و گذشت ۶ ماه از سال با اجرای طرح‌های توسعه‌ای و زیربنایی جدید و دهها پروژه بهبود کیفیت دیگر علاوه‌بر ظرفیت اسمی کارخانه با ایجاد ارزش افزوده در واحد SO قابلیت تولید سالیانه ۲۳ هزار و ۸۰۰ تن شمش روی از محل کنسانتره اکسیده، ۱۶ هزار تن شمش روی از محل کنسانتره روی سولفوره و ۱۱۷۵ تن شمش سرب از محل کنسانتره سرب را فراهم شده که در حال حاضر پروژه‌ها راه‌اندازی و مشغول به فعالیت است. صبری در این شرایط تحریمی، شرکت کالسیمین را نمونه‌ای بارز از ایجاد و حفظ اشتغال، اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل و در نهایت جهش تولید در صنعت سرب و روی کشور عنوان می‌کند.

روی؛ روی خوش اقتصاد زنجان

استان زنجان با داشتن معادن متعددی در بخش روی و واحدهای فرآوری روی در استان از منظری به قطب سرب و روی در کشور تبدیل شده است که علاوه بر اشتغال‌زایی بالایی که این صنعت در استان ایجاد کرده، سبب افزایش تجارت خارجی استان در این حوزه شده است و نیز سرمایه‌گذاران و تجاری را نیز از خارج از استان جذب کرده و حال به اهرمی قوی در حوزه اقتصاد و اشتغال استان مبدل شده است. زنجان امروز به لطف ذخایر معدنی سرب و روی توانسته به اقتصاد خود سر و سامانی دهد، اما این نعمت برای اقتصاد زنجان خالی از هزینه هم نبوده است. تهدیدات زیست‌محیطی و تبدیل شدن زنجان به اقتصاد تک‌محصولی بدون توسعه مناسب در سایر بخش‌های صنعتی و وابستگی به بخش معدن آسیب‌های بالقوه و بالفعل اقتصاد زنجان از دارا بودن این نعمت بوده است.

فعالیت‌های وابسته به صنعت سرب و روی چه از بخش معدن و معدن‌کاری گرفته تا فرآوری، واردات و صادرات ماده اولیه و محصول نهایی که شمش است، سبب سرمایه‌گذاری‌های بسیاری چه در سطح خرد و چه در سطح کلان در استان شده که این سرمایه‌گذاری‌ها اشتغال را به همراه دارد و استان می‌تواند با برنامه‌ریزی در مسیر توسعه این بخش آن هم به صورت اصولی و با رعایت مسائل زیست‌محیطی تا زمانی که بازارهای جهانی کششی برای این کالاهای مهم و استراتژیک استان را داشته باشد،فلز روی را به روی خوش اقتصاد استان تبدیل کنند.

التهاب بازار فولاد نتیجه واسطه‌گری است

بازار فولاد جولانگاه دلالان

واسطه‌گری یا دلالی جنبه‌های مثبت و منفی دارد. اما در کشور ما اغلب فعالیت‌های واسطه‌گری زمینه بر هم خوردن بازار و بروز التهابات قیمتی را فراهم می‌کند.
بخش مهمی از این چالش‌ها درنتیجه نبود ثبات در اقتصاد کشور و تغییر مرتب شاخص‌های کلانی مانند نرخ ارز و ارزش پول ملی رقم می‌خورد. چنین فضای متشنجی زمینه حضور فرصت‌طلبان و کسب سودهای غیرمتعارف را فراهم می‌کند.
حال برای بررسی تاثیر این دست اقدامات سودجویانه بر بازار فولاد و همچنین عملکرد تولیدکنندگان این صنعت با فعالان صنعت فولاد کشور گفت‌وگو کرده‌ایم.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

نقاط قوت و ضعف واسطه‌گری

امیرحسین کاوه، مدیرعامل گروه صنعتی سدید در گفت‌وگو با صمت فعالیت‌های دلالی در حوزه تامین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی زنجیره فولاد را زمینه‌ساز بروز التهاب‌های قیمتی دانست و افزود: واسطه‌گری یا دلالی در اقتصاد کشور ما جنبه‌های مثبت و منفی مختلفی دارد. به‌عنوان مثال، با توجه به شرایط تحریمی، حضور و نقش شرکت‌های بازرگانی قوی و آشنا به مسائل حوزه تجارت خارجی که فعالیت‌های واسطه‌ای در بخش‌ها مختلفی مانند واردات مواد اولیه، تامین قطعات و تجهیزات مورد نیاز تولید و نیز صادرات محصولات تولیدکنندگان را بر عهده دارند، به‌شدت مثبت ارزیابی می‌شود. تا جایی‌که این رویکرد باید مورد تقویت و توسعه قرار گیرد.

مدیرعامل گروه صنعتی سدید افزود: در همین راستا، کسب‌وکارهایی نیز وجود دارند که باتوجه به ساختارهای مشکل‌دار مالی بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی، تامین منابع مالی مرتبط را به شکل قانونی انجام می‌دهند. یا در بخش‌های مرتبط با اخذ تسهیلات مالی از نظام بانکی، با ارائه تجربیات و مشورت‌های تخصصی و همچنین هماهنگی در راستای ارائه وثایق مورد نیاز، سبب تسهیل در فرآیند اخذ تسهیلات و نیز تهیه مدارکی مانند ضمانتنامه‌های مرتبط از نظام بانکی و... می‌شوند.

حرکت در مسیر رویکردهای سودجویانه

کاوه در ادامه گفت: اما آنچه در اذهان عموم از دلالی یا واسطه‌گری نقش بسته، حرکت در مسیر رویکردهای سودجویانه غیرمتعارف و فرصت‌طلبانه است که نمونه‌های متعددی از آن در بازارهای کالایی کشور وجود داشته و دارد. این موضوع در اقتصادهایی که متغیرهای اساسی مانند نرخ ارز و ثبات ارزش پول ملی و در نهایت سیاست‌های کلان اقتصادی به‌دلایل گوناگون دستخوش تغییرات شدید است، ظهور و توسعه بیشتری دارد، زیرا دلال نه تولیدکننده است و نه خریدار نهایی. دلال تنها منفعت بالایی را از طریق خرید کالا با قیمت پایین و فروش با افزایش قیمت نامتعارف کسب می‌کند.

درنتیجه موجب می‌شود قیمت تمام‌شده تولید افزایش یابد و مصرف‌کننده نهایی هزینه بیشتری را بپردازد.

وی افزود: در واقع این نوع از دلالی یا واسطه‌گری به ۲ دلیل اصلی رخ می‌دهد که عبارتند از نبود قوانین و عدم‌اجرای درست قوانین در نظام تولید و توزیع. همه موارد یادشده زمینه ایجاد رانت را به‌دلیل اشکالات ساختاری قوانین، مصوبات و بخشنامه‌های گوناگون فراهم می‌کند. افزایش موانع تولید و مشکلات بنیادین تولیدکنندگان در نهایت سبب ورود دلالان و سودجویی‌های مرتبط می‌شود.

این فعالی صنعت فولاد گفت: چنانچه قانونی که براساس مطالعات کارشناسی وضع شده، دست‌وپاگیر نباشد، اجرای درستی دارد و همچنین از نظرات و ضمانت اجرایی مناسبی برخوردار است. بنابراین سبب عدم‌پیدایش نظام دلالی در اقتصاد کشور می‌شود و در نهایت از اختلال در اقتصاد جلوگیری می‌کند.

رواج واسطه‌گری در تامین مواد اولیه

مدیرعامل گروه صنعتی سدید گفت: حوزه تامین مواد اولیه صنایع پایین‌دستی زنجیره فولاد، یکی از بخش‌هایی است که سال‌هاست جولانگاه دلالان شده است و متاسفانه این موضوع در این بخش‌ها به‌شدت رواج دارد.

ابلاغ بخشنامه‌های غیرکارشناسی و وضع قوانین دست‌وپاگیر با بروکراسی فراوان، به‌علاوه وضعیت نامناسب سرمایه در گردش تولیدکنندگان و در نهایت رانت‌ها و ارتباطات مافیایی، سبب می‌شود نظام تولید و توزیع مواد اولیه از طریق دلالان با نابسامانی فراوان مواجه شود و با موج‌سواری به‌وسیله نوسانات نرخ ارز، التهابات فراوانی در بازار مرتبط ایجاد کنند.

وی افزود: در واقع یک تولیدکننده وظیفه تولید و ارائه محصول واسطه‌ای را به تولیدکننده صنایع پایین‌دست خود بر عهده دارد. اگر تولیدکننده نیاز داخلی را تامین کند، می‌تواند مازاد تولید خود را به بازارهای جهانی صادر کند. حال چنانچه شکافی میان عرضه و تقاضا وجود داشته باشد با استفاده از روش‌های مناسب وارداتی و با نظارت‌های قانونی مسئولان مرتبط، باید این شکاف‌پر شود. اما زمانی که یک تولیدکننده انحصاری باشد، تامین داخلی را به‌طور کامل انجام نمی‌دهد. درنتیجه تولیدات آن در بازارهای آزاد داخلی با قیمت‌های بالاتر از نرخ جهانی به‌دست تولیدکننده پایین‌دست می‌رسد. همین موضوع نیز خود نشان از ناسالم بودن سیستم موجود دارد که راهکار نهایی آن فقط مبارزه جدی و عملی با فساد مرتبط است.

مدیرعامل گروه صنعتی سدید در پایان گفت: شناسایی نظام‌مند تولیدکننده واقعی و دستیابی به میزان تقاضای واقعی ماده اولیه مورد نیاز از طریق سیستم اصلاح‌شده بهین‌یاب، تسهیل در شرایط پرداخت‌ها به شکل اعتباری در راستای کمک به ساختار مالی تولیدکننده پایین‌دست، رهگیری واردات انجام‌شده از حوزه مبدا به مقصد و نظارت بر قیمت‌های عرضه و بهره‌گیری از ظرفیت‌های قضایی برای مبارزه با دلالان و... خود به خود سبب تنگ‌تر شدن دایره فعالیت دلالان و در نهایت حذف آنها از چرخه اقتصادی کشور می‌شود.

امیرحسین کاوه

محمد اعتباری

رونق واسطه‌گری در بازار فولاد با رشد نرخ ارز

محمد اعتباری، کارشناس بازار در گفت‌وگو با صمت خاطرنشان کرد: در دوره‌های زمانی که قیمت ارز افزایش می‌یابد، بخشی از نقدینگی موجود در جامعه به سمت بازارهای گوناگون سرازیر می‌شود و افراد تلاش می‌کنند نقدینگی خود را به ارز، خودرو، مسکن و... تبدیل کنند. در ادامه این نقدینگی به سمت بازارهایی می‌رود که احساس می‌شود هنوز متناسب با رشد ارز، افزایش قیمت نداشته‌اند، یعنی همچنان امکان رشد قیمت آنها وجود دارد.

وی در ادامه افزود: درحال‌حاضر عده‌ای که حتی وابسته به صنف آهن و فولاد نیستند، تنها با رانت اطلاعاتی وارد بازار خرید و فروش این محصولات می‌شوند. این افراد از رشد قیمت‌ها در هفته‌ها و ماه‌های آینده مطلع هستند و با هدف بهره‌گیری از این رشد قیمتی اقدام به واسطه‌گری در این بازار می‌کنند. گفتنی است حجم بالای نقدینگی از عوامل رونق گرفتن این دست فعالیت‌های واسطه‌گری است.

هجوم واسطه‌ها به بازار برای خرید آهن و فولاد، فعالان این صنف را نسبت به داغ شدن این بازار در آینده نزدیک آگاه می‌کند. به همین دلیل با رشد تقاضا برای خرید آهن‌آلات، روند قیمت‌ها صعودی می‌شود.

فولاد سرمایه‌ای

این فعال بازار آهن و فولاد گفت: در چنین شرایطی، فولاد به کالایی سرمایه‌ای تبدیل می‌شود. با اینکه تاکید داریم، آهن کالایی مصرفی است و نه سرمایه‌ای. وقتی سرمایه وارد بخش فولاد می‌شود، تقاضا افزایش می‌یابد. درحالی‌که این تقاضا منطقی و واقعی نیست.

وی افزود: در ابتدای امسال و زمانی که دلار در رنج قیمتی ۱۵ هزار تومان معامله می‌شد، نرخ آهن هر کیلو ۶ هزار تومان بود و با رشد نرخ ارز، روند قیمت آهن نیز صعودی شد. در این میان، واسطه‌ها از روند تولید برخی شرکت‌ها اطلاع داشتند و زمینه رشد قیمت‌ها را فراهم می‌کردند. به‌عنوان مثال، از روند توقف فعالیت یک واحد بزرگ تولیدی در یک بازه زمانی خاص اطلاع داشتند، به همین دلیل وارد بازار می‌شدند و از این گاف به وجود آمده بهره می‌گرفتند. یعنی بسته به شرایط اقدام به خرید یا فروش می‌کردند.

در این میان، فقط ۱۰ درصد خریداران آهن‌آلات، مصرف‌کننده واقعی هستند. در چنین شرایطی، مصرف‌کننده‌ای که برای یک سال آینده به فولاد و محصولات فولادی نیاز دارد، با توجه به روند رو به رشد قیمت‌ها، خرید خود را جلو می‌اندازد. یعنی ترس از افزایش قیمت، بر روند رو به رشد قیمت‌ها می‌افزاید. واسطه‌ها بین کارخانه و خرده‌فروش هستند و خرید خود را به‌طور عمده انجام می‌دهند اما مصرف‌کننده واقعی محصول مورد نظر خود را از بازار آهن و فولاد تهیه می‌کند.

تاثیر واسطه‌گری بر بازار فولاد

وی در پاسخ به سوالی مبنی بر تاثیر عملکرد این دست واسطه‌ها بر بازار آهن‌آلات گفت: هجوم تقاضا برای یک کالا، زمینه رشد قیمت را فراهم می‌کند. در چنین شرایطی، مصرف‌کننده واقعی نیز ناچار است همین محصولات را با قیمت بالا خریداری کند. سال گذشته شاهد بودیم که یک‌سری شرکت‌ها، براساس جواز و تقاضای مشتری، آهن‌آلات در اختیار آنها قرار می‌دادند؛ یعنی به‌نوعی واسطه کنار گذاشته شد.

اما در شرایطی که امکان ورود تقاضای خرد به بورس کالا فراهم است، هر کسی به خودش اجازه می‌دهد با ورود به معاملات بورس کالا بدون ارائه هیچ سند و مدرکی از این بازار خرید کند. در چنین شرایطی، واسطه از آهن‌فروش یا مصرف‌کننده واقعی قابل تشخیص نیست. درواقع بدون هیچ ضابطه‌ای هر شخص حقیقی و حقوقی امکان ورود به بورس کالا را دارد. همین‌جا نخستین چراغ سبز به‌واسطه‌ها برای حضور در بازار فولاد داده شد.

انحصار پاسخگو، راه‌حل است

اعتباری گفت: انحصار خوب نیست اما انحصار منظم مزیت‌هایی به‌دنبال دارد. به‌عنوان مثال، چند شرکت مشخص آهن‌آلات را خریداری می‌کردند و به سیستم توزیع پاسخگو بودند. بدون تردید بهتر از آن است که در یک رینگ ۵۰ نفر خریدار باشند و هیچ‌کس هم پاسخگو نباشد. در چنین وضعیتی، امکان بررسی شرایط وجود داشت و خریداران نسبت به شرایط باید جوابگو می‌بودند. ما با انحصار موافق نیستیم اما شاید در زمان‌هایی، همین انحصار به مدیریت بازار کمک کند. اما متاسفانه شاهد هستیم که هر فردی آهن‌آلات را با هر قیمتی که بخواهد به فروش می‌رساند. یعنی نظم و سامان از این بازار رخت بر بسته است. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که منظور از انحصار ایجاد شرایط تبعیض‌آمیز و رانتی نیست، بلکه انحصار پاسخگویی باید مورد توجه قرار گیرد.

تاثیر واسطه‌گری بر تولید

اعتباری در تشریح آثار مخرب این دست واسطه‌گری‌ها بر عملکرد تولیدکنندگان گفت: حضور واسطه‌ها در یک بازار دائمی نیست. این واسطه‌ها هرکجا منفعت داشته باشند، حضور می‌یابند و اگر به هر دلیلی بازار دلار آرام شود، این واسطه‌ها از بازار خارج می‌شوند. در چنین شرایطی، واحدهای تولیدی از روند حضور واسطه‌ها متضرر می‌شوند، چراکه با رشد قیمت‌ها، گردش کار تولیدکننده‌ها کاهش می‌یابد. شاید حجم فروش کارخانه‌ای که روزانه ۱۰۰ تریلر میلگرد می‌فروخت، امروز که قیمت‌ها تا دوبرابر افزایش داشته، به ۲۰ تریلر کاهش یافته است. به همین دلیل گردش کار و فعالیت آن کم شده است.

این فعال بازار افزود: البته بخشی از این کاهش فروش به‌دلیل تمایل تولیدکنندگان به صادرات است، چراکه دلار آن را در ماه‌های آینده دریافت و با توجه به روند رو به رشد دلار، منفعت قابل‌توجهی را از آن خود می‌کنند. اما در بلندمدت، واسطه‌ها اثرات منفی را بر بازار فولاد دارند؛ یعنی اگر بازار توقف کرد، واسطه هرچه سریع‌تر می‌خواهد مال را بفروشد. در چنین شرایطی تعدد خریدار موجب می‌شود قیمت کالا بسیار نامنظم شود. ما در موارد متعددی مشاهده کردیم در دوره‌هایی که واسطه‌ها به نقدینگی احتیاج دارند، بازار آشفته شده و ضربه اصلی را تولیدکننده متحمل می‌شود. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر نقش دولت در کنترل این شرایط گفت: دولت باید پاسخگویان را محدود کند. بدون تردید در انحصار پاسخگو بسیاری از مشکلات برطرف می‌شود. محصولات فولادی برای توزیع در اختیار افراد معدود و مشخصی قرار گیرد و همین افراد نیز در مقابل بازار مسئول و پاسخگو باشند. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که درحال‌حاضر سیل نقدینگی بازار فولاد را هدف گرفته است. چنانچه هرچه سریع‌تر این بازار کنترل نشود، مشکلات این بخش هر روز بیشتر می‌شود.

سخن پایانی

دلالی یا واسطه‌گری به‌ذاته منفی نیستند، اما با توجه به شرایط موجود در کشور ما، با نگاه‌های منفی روبه‌رو هستند. شاید به این علت که واسطه‌گران با بهره‌گیری از انوع رانت‌ها اقدام به سودجویی کرده‌اند. این دست سودجویی‌ها بازار محصولات مختلف را متشنج کرده‌اند. کما اینکه طی ماه‌های گذشته شاهد بهم خوردن بازار فولاد و محصولات وابسته به آن بوده‌ایم. گویی در شرایط نابسامان اقتصادی کنونی و به‌ویژه با رشد بی‌سابقه و مداوم نرخ دلار، بستر حضور دلالان مناسب‌تر از قبل شده است. متاسفانه هیچ مرجعی هم برای پاسخگویی به این شرایط نابسامان وجود ندارد. تعدد پاسخگویان، خریداران و فروشندگان نیز کنترل شرایط را دشوار کرده است. شرایط این بازار روز به روز دشوارتر از قبل می‌شود، بنابراین از متولیان امر انتظار می‌رود با درک درست شرایط زمینه رفع این دست چالش‌ها را فراهم کنند.

یادداشت

حباب فولادین واسطه‌گری در بازار آهن

حمیدرضا رستگار
رئیس اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد

اصطلاح واسطه‌گری و دلالی در بسیاری از موضوعات به‌کار می‌رود و تعابیر و تفاسیر ضد و نقیضی درباره آن وجود دارد. اما در تبیین نقش دلالی نباید جایگاه فروشندگان آهن و فولاد مورد هجمه قرار گیرد. تجار و کسبه آهن‌فروش سرمایه خود را به‌عنوان پشتوانه تولید به این صنف وارد کرده‌اند؛ بنابراین باید میان این فعالان صنفی و سودجویانی که سود نامتعارفی از این بازار کسب می‌کنند، تمایز قائل شد. سودجویان سرمایه‌های سرگردان را به بازار آهن و فولاد وارد و زمینه بر هم خوردن آن را فراهم می‌کنند اما تجار واقعی آهن و فولاد بستر ماندگاری و فعالیت درست در بازار آهن و فولاد را مهیا می‌کنند. این افراد مجوز دارند، منصف هستند و به اصول بازار پایبندند.

سودجویان به کمک رانت در بازار آهن و فولاد حضور پیدا می‌کنند، منفعت خودشان را کسب کرده و از این بازار خارج می‌شوند. این افراد فرصت‌طلب در اصطلاح دلال نامیده می‌شوند اما به‌معنی واقعی سودجو هستند. بدون تردید تمامی اعضای اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد مخالف قطعی حضور این دست افراد در بازار هستند و خودشان هم از شرایط یادشده آسیب می‌بینند. بی‌سر و سامانی بازار آهن و فولاد باعث‌شده بسیاری از افرادی که هیچ جایگاهی در صنعت فولاد ندارند، از این فرصت برای کسب منفعت شخصی بهره بگیرند. متاسفانه نهادهای ناظر هم به نظام توزیع اهمیت نمی‌دهند.

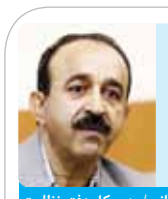
با این وجود، ما در اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد اعتقاد داریم اگر نظام توزیع آهن و فولاد مورد توجه باشد، بسیاری از چالش‌های کنونی در این بازار برطرف می‌شود. چنانچه این اتحادیه به‌عنوان متولی توزیع در بازار آهن و فولاد شناخته شود، امکان کنترل شرایط فراهم می‌شود. همین اتحادیه نیز می‌تواند نسبت به رشد یا کاهش قیمت‌ها، واکنش مناسبی نشان بدهد و مانع خروج بازار از رویه عادی خود شود.

متاسفانه تا به امروز هیچ مرجع و نهادی نسبت به این شرایط واکنش نشان نداده است. پیگیری‌های انجام‌شده نیز به دستگیری چند نفر و قلع و قمع محدود می‌شود. این راهکار به منزله پاک کردن صورت‌مسئله است اما خود مسئله همچنان باقی است. بخش عمده‌ای از فساد و رانتی که در بازار آهن و فولاد ایجادشده به‌دلیل اهمیت ندادن به نظام توزیع است. به‌علاوه آنکه متاسفانه شاهد حضور برخی تولیدکنندگان به این حوزه هستیم. این افراد تحت هر شرایطی که صلاح بدانند قیمت می‌دهند. واسطه‌هایی را دارند و زمینه ورود رانت را به این بازار فراهم کرده‌اند. در نهایت نیز قیمت‌ها افزایش یافته است. تمام چالش‌های یادشده در حالی هستند که اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد با چند هزار عضو، چندین مرتبه آمادگی خود را برای بازگرداندن آرامش به این بازار اعلام کرده است. ما مسئول توزیع آهن و فولاد هستیم. هر کسی، به غیر از اعضای اتحادیه فروشندگان آهن و فولاد به بازار خرید و فروش آهن‌آلات ورود پیدا کند، قانونا متخلف است و باید پاسخگو باشد. مسبب تمام این قیمت‌های نامتعارفی که در بازار دیده می‌شود نیز ورود افرادی غیر از اعضای اتحادیه به بازار آهن و فولاد است و این افراد متخلف باید در مقابل مردم و قانون پاسخگو باشند. در سایه چالش‌های یادشده سرمایه‌ای که باید به بخش صنعت وارد شود و مولد اقتصاد باشد، جذب این واسطه‌گرها می‌شود. درحالی‌که انتظار می‌رود این نقدینگی جذب صنعت فولاد، تولید و اشتغالزایی شود. دلالی مانند حبابی فولادین است. این حباب شکل گرفته و اجازه نمی‌دهد سرمایه و سود ناشی از صنعت فولاد به این صنعت بازگردد و زمینه رونق و توسعه هرچه بیشتر آن را فراهم کند. این مسیر به اشتباه چیده شده است و وزارت صنعت، معدن و تجارت باید اصلاح آن را به عهده بگیرد. درواقع مسیر کسب سالم از بین رفته و متولیان امر باید پاسخگوی این شرایط باشند.

تحریم‌ها ما را قوی‌تر کرد

سرپرست اداره‌کل بنیاد شهید و امور ایثارگران، معاون تعاون و امور اجتماعی و رئیس اداره اشتغال این بنیاد به همراه معاون نیروی انسانی و مدیر امور اداری شرکت فولاد مبارکه در جلسه‌ای مشترک بر اهمیت تعامل هرچه بیشتر این دو نهاد تأکید کردند و راهکارهای ارتقای سطح همکاری طرفین را مورد بررسی قرار دادند. در این نشست، احمدی‌نیا، سرپرست اداره کل بنیاد شهید و امور ایثارگران اصفهان ضمن تقدیر و تشکر از تعامل گسترده شرکت فولاد مبارکه با بنیاد شهید استان، خاطرنشان کرد: ملت ما در دوران دفاع مقدس مقاومت، ایثار و ازخودگذشتگی را از خود به یادگار گذاشتند. امروز جنگ اقتصادی توسط استکبار جهانی علیه مردم و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران آغاز شده و هدفی بزرگ‌تر از دوران دفاع مقدس دربردارد. وی گفت: خوشبختانه فولاد مبارکه در جبهه تولید و اقتصاد تا به امروز نشان داده نه‌تنها تحریم‌ها کارساز نبوده، بلکه ملت ما را قوی‌تر کرده است. سرپرست اداره کل بنیاد شهید اصفهان در ادامه خاطرنشان کرد: با توجه به وجود نیروهای بااستعداد و توانمند فرزندان شاهد و ایثارگرِ شاغل در فولاد مبارکه، لزوم بهره‌گیری هرچه بیشتر از این عزیزان در تمامی سطوح بیش از گذشته احساس می‌شود. در ادامه، عباس اکبری‌محمدی، معاون نیروی انسانی و سازمان‌دهی شرکت فولاد مبارکه با اشاره به اقدامات انجام‌شده برای ارتقای سطح شاخص‌های توسعه منابع انسانی ایثارگران، گزارشی از وضعیت اشتغال فرزندان شاهد و ایثارگر شاغل در بخش‌های مختلف فولاد مبارکه ارائه کرد.

یادداشت

اهمیت بومی‌سازی ماشین‌آلات معدنی

عباسعلی ابروانی/ مدیر کل دفتر نظارت امور معدن وزارت صنعت، معدن و تجارت

ماشـین‌آلات و تجهیزاتی که مورد استفاده قرار می‌گیرند، باید متناسب با ظرفیت معادن کشور باشند. امروز معادنی که ظرفیت پایینی دارند به ماشین‌آلاتی نیاز دارند که بتواند تولید آنها را در حد ساخت داخل تامین کند.

لازم اسـت ماشـین‌آلات و تجهیـزات بـا ظرفیت بالاتری داشـته باشـیم، این در حالی اسـت که متاسفانه توان آن را نداریم و به‌دلیل ضعف در اسـتفاده از ماشین‌آلات نتوانسته‌ایم تولید گسـترده‌ای داشـته باشیم. ما در تامین ماشـین‌آلات معدنی به خارج وابسته‌ایم و نیاز خـود را از خارج تامیـن کرده‌ایم؛ به‌طور مثال در گذشـته چندین بار وزارت صنعت، معدن و تجارت ماشـین‌آلات معدنی را وارد کرده و در اختیار بهره‌برداران قرار داده که امروز باتوجه به گرانی ارز واردات کاهش یافته است.

متاسـفانه ما در داخلی‌سازی و بومی‌سازی ماشین‌آلات بسـیار ضعیف عمل کرده و برای سـاخت دسـتگاه بـا ظرفیت بالا مثـل لودر، بلـدوزر و دامتراک توان کافی نداریم. البته در قطعـات وضع بهتری داریـم؛ به‌طور مثال در گذشته دستگاه سـیم‌برش را وارد می‌کردیم، اما امروز توانسـته‌ایم در راسـتای بومی‌سازی گام برداریم و با تکیه بر توان داخلی دسـتگاه برش را بسازیم. مسئله مهم توجه به راندمان و بهره‌وری است. با اینکه در زمینه فرآوری مواد معدنی توانسـته‌ایم بخـش عمده تجهیزات را در داخـل تولید کنیم، لازم اسـت برای اینکه بهـره‌وری و راندمان عناصر و مواد معدنی را از مواد معدنی خام و سـنگ‌های معدنی افزایش دهیم بر روش‌ها و تجهیزات نوین تکیه کنیم. متاسـفانه در این زمینه مشکل زیادی داریم و شاهدیم که واحدهای فرآوری اغلب با ظرفیت و بهـره‌وری پایین کار می‌کنند و دسـتگاه‌ها مسـتهلک شـده و بـا فناوری نو و پیشـرفته سـازگاری ندارنـد. باور دارم به‌عنـوان راهکار برای رشـد توان داخل و بومی‌سـازی باید به سـرمایه‌گذاری خارجی توجه کرده و از دانش آنها بهره‌مند شویم. اگر بر سرمایه، دانش فنی و کارشناسـان مربوطه تمرکز کنیم، می‌توانیم تولیـد را رونـق دهیم و نیازهایمـان را تامین کنیم. باید بر آموزش نیروهای داخلی ازسـوی کارشناسان خارجی متمرکز شویم. در این بین دولـت باید برنامه‌ریزی کرده و با کمک مالی و فراهم کردن شرایط واردات تجهیزات به رشد کشـور کمک کند. در واقع دولت زیرساخت‌ها را فراهـم می‌کنـد تـا بخـش خصوصـی و شـرکت‌های دانش‌بنیان در این زمینه فعالیت کنند و بومی‌سازی را توسعه دهند.

خبر

۵۳ معدن معتبر در استان ایلام

معاون امور معادن و صنایع معدنی سـازمان صنعت، معدن و تجارت استان ایلام گفت: ۵۳ معدن دارای پروانه بهره‌برداری معتبر در سطح استان ایلام وجود دارد که در این مکان‌ها ۶۰۶ نفر مشـغول کار هسـتند. به گـزارش دنیای معـدن نبی سـماواتی، معاون امـور معادن و صنایع معدنی سازمان صنعت، معدن و تجارت ایلام گفت: در سال جاری ۳ پروانه بهره‌برداری معادن صادر و ۱۷ مجوز برداشـت تمدید شده و گواهی کشـف ۴ فقره موجود اسـت. معاون امور معادن و صنایع معدنی سـازمان صنعت، معدن و تجارت اسـتان با بیان اینکه مطالعات اکتشـافی ایمیـدرو بـه مرحله اعـلام نقاط امیدبخش رسـید، اظهار کرد: بیتومین، سنگ گچ، سنگ آهک، لاشه و مالون، آلوویوم آهکی، شیل و مارن، کلسـیت، سیلیس، شن، ماسه، مرمریـت و نمک ۱۲ مـاده معدنی موجود در اسـتان هسـتند. سـماواتی ادامـه داد: پیرو تفاهمنامه‌های همکاری موضوع سـفر هیات اقتصادی دولت به استان بین سازمان صنعت، معـدن و تجارت و ایمیدرو در سـال گذشـته مطالعات ظرفیت‌یابی معدنی در سطح استان ازسـوی سـازمان توسعه و نوسـازی معادن و صنایع معدنی آغاز شد. وی تصریح کرد: پس از فراخوان و انتخاب شرکت مهندسین مشاور فاز اول پروژه شـامل جمع‌آوری اطلاعات، اسناد و مدارک، نقشه‌ها و تصاویر ماهواره‌ای و در ادامه بازدید میدانی توسـط تیم کارشناسـی مشاور از مناطـق دارای ظرفیت انجام شـده اسـت. سـماواتی ادامه داد: نتایج نهایی این مطالعات برای فازهای بعدی و مناطق ظرفیت‌دار معدنی و امیدبخش در پاییز امسال اعلام می‌شود.

در بررسی نقش دلال‌ها در حوزه معدن مطرح شد

آسیب به بستر معدنکاری با دلالی

منیر حضوری
editor@smtnews.ir

همواره کسـانی بوده‌اند که باعنوان دلالی وارد فعالیت اقتصادی شـده و توانسـته‌اند سودهای کلانی حتی بیشتر از تولیدکنندگان به‌دست آورند. حوزه معدن نیز از این روند دور نبوده و به این ترتیب شاهد حضور پررنگ دلال‌ها و واسطه‌ها در این بخش نیز هستیم.

وجود ذخایر عظیم معدنی در کشـور و سود سرشـاری که از استخراج و تولید این مواد حاصل می‌شود، زمینه فعالیت دلالان در این حوزه را فراهم کرده است. با این حال نظرات مختلفی درباره فعالیت واسـطه‌های معدنی ازسوی فعالان معدنی به گوش می‌رسد. روزنامه صمت در این پرونده خود باعنوان «دلالی» با کارشناسان معدن گفت‌وگویی انجام داده که در زیر می‌خوانید.

عکس: صمت

فروش امتیاز مهندسی به دلال‌ها

سـید سـهراب حسـینی، نایب‌رئیس کمیسـیون صنعت، معدن و تجارت انجمن جوانان کارآفرین اتاق بازرگانی تهران با ابراز تاسـف از فروش صلاحیت فنی و مالی اخذ شـده ازسـوی افراد باصلاحیت به صمت گفت: وقتـی صحبـت از ثبت محدوده‌هـای معدنی می‌شـود، موضوعی به‌نام صلاحیـت فنی-مالی افراد پیش می‌آید، این در حالی اسـت که برخی مهندسان با گردش حسـاب‌های واقعی یا دروغیـن امتیاز اخذ کرده و سـپس آن را به دیگری واگذار می‌کنند تا تنها درآمدی کسب کنند.

عضو هیات مدیره اتحادیه حفـاران غیرنفتی تاکید کرد: مهندسـان زیادی هسـتند که حتی امتیاز خود را به‌صورت وکالتی به افراد نااهل و ناشایسـت واگذار می‌کننـد؛ در نتیجـه پهنه‌های زیادی بیهوده دسـت افـراد نااهـل می‌افتـد و در نهایت کسـی نمی‌تواند استفاده دیگری از آنها داشته باشد.

نایب‌رئیـس کمیسـیون صنعت، معـدن و تجارت انجمن جوانان کارآفرین اتـاق بازرگانی تهران با بیان اینکه این پدیده اغلب به بسـتر معدنکاری ضربه زده، تصریـح کرد: هنگامی‌کـه به‌عنوان معدنـکار به‌دنبال اسـتعلام از منابـع طبیعی یـا سـازمان‌های مربوطه می‌رویم با مخالفت‌هایی روبه‌رو می‌شویم. وقتی دلیل چنین برخوردی را جویا می‌شویم با نگرانی سـازمان‌ها از حضور دلال‌ها و واسـطه‌ها و تصرف عرصه ازسوی آنها روبه‌رو می‌شویم.

مخالفت گاهی خوب است

حسـینی در ادامه با اشاره به اهمیت ورود سـرمایه‌گذاران در کار معدنـکاری گفـت: مخالفت با دلالی از طرفی خوب است، اما از طرف دیگـر در تناقض با معدنکاری در مقیاس بزرگ است.

او تصریح کرد: براساس قانون جمهوری اسلامی هر انسـانی می‌تواند مکتشـف ماده معدنی باشد. در این موضـوع تفاوتی میـان فردی که در یـک مزرعه کار می‌کند و کسـی که در شـهر فعالیت می‌کند، وجود ندارد. درواقع آنها به‌عنوان مکتشـف شـناخته شده و حق اکتشـاف دارند.مکتشف نیز می‌تواند سرمایه‌گذار جـذب کرده و به‌دلیل ضعـف در تقبل هزینه‌های بالا می‌تواند محدوده خود را با دیگران به اشتراک بگذارد یا واگذار کند.

نایب‌رئیـس کمیسـیون صنعت، معـدن و تجارت انجمـن جوانـان کارآفریـن اتـاق بازرگانـی تهران خاطرنشان کرد: اگر تاکید داریم که دست به اکتشاف معـادن بزنیم، باید حفاری‌های خوبی نیز انجام شـود کـه این امر به سـرمایه‌گذاری گسـترده‌ای نیاز دارد. وقتی معدنکار سـرمایه محدودی داشته باشـد، به‌دنبال سرمایه‌گذاری می‌رود که بتواند در بخش اسـتخراج و بهره‌برداری به او یاری برساند.

معدن نیازمند همکاری

حسـینی با بیان اینکه فعالیت معدنی در چرخه‌ای انجام می‌شـود که نیازمند همکاری است و ایـن مهم افراد مختلفی را می‌طلبد، ادامه داد: کسـی که اکتشاف کرده، باید تخصص و تمام تمرکز آن روی اکتشـاف باشـد. در ادامه فروش ماده معدنی شخص دیگـری را می‌طلبد. اتصـال این افراد بـه یکدیگر از طریق کسـانی صورت می‌گیرد که ما اسم آنها را دلال می‌گذاریم.

او بـا تاکیـد بر اینکـه اگر دلالی تخصصی داشـته باشـیم، خیلی هم خوب است، گفت: مگر برای اجاره خانه نزد مشاور املاک نمی‌رویم؟

مگر برای خرید خودرو نزد نمایشگاه‌دار نمی‌رویم؟

چطـور آنهـا را دلال معرفـی نمی‌کنیـم امـا بـه واسطه‌های معدنی دلال می‌گوییم!

نایب‌رئیـس کمیسـیون صنعت، معـدن و تجارت انجمن جوانـان کارآفرین اتاق بازرگانـی تهران ادامه داد: کسـی که ماده معدنی کشف کرده، حق طبیعی دارد که به‌دنبال سـرمایه‌گذار بگردد. متاسـفانه ما با کسی که ماده معدنی کشـف کرده همچون مکتشف برخورد نمی‌کنیم.

دلال، مشاور معدنی است

نایب‌رئیـس کمیسـیون صنعت، معـدن و تجارت انجمـن جوانان کارآفرین اتـاق بازرگانی تهران گفت: اگر ثبت محدوده توسـط شـخص حقیقی یا حقوقی انجام شـود، هیچ اشـکالی نـدارد کـه از متقاضیان سـرمایه‌گذاری در بخـش معدن نیز بهـره برده یا به دلال‌ها رجوع کرد. متاسفانه از آنجایی که ما دلالی را نپذیرفته و دلالی تخصصی در کشور نداریم، هر کسی قیمتی را مطرح و بازار را متورم می‌کند.

حسـینی تصریح کرد: اگر دلال‌ها را به‌عنوان مشاور معدنی در نظر بگیریم و آنها را به رسمیت بشناسیم و مثل کشورهای پیشرفته از مشاور معدنی به‌جای دلال استفاده کنیم، آنها نیز می‌توانند به توسعه معدنکاری در کشـور کمک کنند؛ در غیـر این صورت دلالی کار بدی است و می‌تواند به پیکره اقتصاد معدن ضرر بزند، زیرا همان‌گونه که در شـرایط حاضر شاهدیم تعدادی محدوده دسـت افراد نااهل اسـت که توان و اراده کار ندارند.

دولت سیاست‌گذاری کند

سیاسـت‌های دسـتوری تنها دلال‌ها سـود می‌کنند و تولیدکننده به جایی نمی‌رسد.

اقتصاد شفاف نیست

حسـینقلی با اشـاره به اینکه مـا اقتصاد شـفافی نداریـم و از نظـر شـفافیت رتبه ۱۵۰ دنیـا را داریـم، تصریح کـرد: عده‌ای نمی‌خواهنـد و عـده‌ای هـم نمی‌توانند در بورس وارد شوند، چراکه شرایط حضور در بورس برای خریداران و عرضه‌کنندگان بسیار دشوار است.

او با اشـاره به نقش دولت تصریح کرد: امروز دولت باید بتواند این شـرایط را آسـان‌تر کنـد. اگر چنین اتفاقی بیفتد، دلالی کاهش پیدا می‌کند.

رئیس اتحادیه صادرکنندگان سـرب و روی ایران با اشـاره به جلسـاتی که انجمن سرب و روی با مجلس و مسـئولان در این زمینـه برگزار کرد، خاطرنشـان کرد: بورس به‌معنی آزادی تولیدکننده است تا کالای خـود را به هر قیمتی به فروش برسـاند، در حالی که وقتی دولت برای حضور در بورس سقف قیمت تعیین می‌کنـد، دیگر بـورس معنی واقعی خود را از دسـت می‌دهد.

مخالف حذف دلالی هستیم

حسـینقلی در ادامـه در مخالفت با حـذف دلالی ادامـه داد: در هر صنفی دلال‌ها وجود دارند و حضـور آنها بد نیسـت. اینکه صرفا مطرح کنیم دلالی بد اسـت و بایـد آن را از بخش معدن حذف کرد، سـخن کارشناسی‌شده‌ای نیست.

رئیـس اتحادیـه صادرکنندگان سـرب و روی ایـران با بیان اینکه دلالی به‌عنوان یک فعالیت بازرگانی مثبت است گفت: اینکه فردی کالایی را خریده و با قیمت مناسـب به‌دسـت مصرف‌کننده برسـاند، امری مثبت در تمام کشـورها شناخته شده است.

حسـینقلی با اشاره به نقش مثبت بانک‌ها در کمک به معدنـکاران گفت: در شـرایط حاضر کـه بانک‌ها بـه تامین نقدینگـی واحدها کمکـی نمی‌کنند و در خرید مواد اولیه تسـهیلاتی برای تولیدکننده در نظر نمی‌گیرند، اگـر دلال‌ها نقش خود را به‌درسـتی ایفا کنند، شاهد اتفاق‌های مثبتی خواهیم بود.

حسینقلی ادامه داد: فروشندگان و معدنکاران گاهی به‌دلیـل کمبود نقدینگـی ناچارنـد کالای خود را به دلالان و واسطه‌ها بفروشند تا بتوانند به‌سرعت به پول دسترسـی پیدا کنند. به این ترتیـب حضور دلال در بخش معدن ضروری است.

معدنکاری پرهزینه است

رئیـس اتحادیه صادرکنندگان سـرب و روی ایران درباره اینکه معدنـکاری فعالیتی پرهزینه اسـت که بـرای ادامه حیات به حضور دلال‌هـا نیاز دارد، گفت: در گذشته هر کسی می‌توانست درخواست معدنکاری بدهد، اما امروز این گونه نیسـت و به صلاحیت فنی و مالی فرد توجه می‌شـود. به ایـن ترتیب دلالی که در گذشته وجود داشت، امروز به‌طور چشمگیری کاهش یافته است.

رئیـس اتحادیه صادرکنندگان سـرب و روی ایران ادامـه داد: امروز بایـد معدنکار حـدود ۱۰۰ میلیارد تومان پول داشـته باشد تا بتواند معدنی را فعال کند. قیمـت بیـل مکانیکی ۲ میلیارد و لـودر بیش از یک میلیارد تومان اسـت؛ بنابراین فـرد باید بتواند هزینه اکتشاف و ماشین‌آلات را پرداخت کند.

او تاکید کرد: در این روند سـرمایه‌گذاران و دلالان می‌تواننـد با ورود به عرصه معدن به معدنکاران کمک کننـد. رئیس اتحادیـه صادرکنندگان سـرب و روی ایران در پایان تصریح کرد: اگر دولت شرایط را طوری فراهم کند که دلالی کاهش پیدا کند بهتر اسـت، اما اینکه دلالی را ۱۰۰ درصد حذف کنیم به‌هیچ‌وجه کار حرفه‌ای نکرده‌ایم.

دلالی چیزی نصیب اقتصاد نمی‌کند

بهروز برنا، کارشـناس بخش معدن به تحلیل بـازار گفـت: بخـش معـدن به‌عنـوان یکی از بخش‌هـای اقتصادی بـرای کشـورهای دارای معادن غنی، می‌تواند ارزش افزوده ایجاد کرده و سرانه تولید و مصرف مواد فلزی را افزایش دهد.

او تاکیـد کـرد: در زمانه مـا افزایش مصرف سرانه اقلامی همچون مس و روی، بیانگر حرکت کشـور به سمت توسـعه‌یافتگی و صنعتی شدن و حرکت بیش‌ازپیش در این حوزه اسـت؛ ازاین‌رو، اسـتخراج مواد معدنی در تولید، صادرات و ارزآوری اهمیت فراوانی دارد.

برنا گفت: شـک نداریم که وضعیت بخش معدن روز به روز بهتر می‌شـود، اما نباید از نقـاط ضعف و نقش منفی دلال‌ها غافل شـویم. اگر سالانه ۴۰۰ میلیون تن مـواد معدنی تولید می‌کنیم، در مقابل ۲ میلیارد تن به ذخایر ما اضافه می‌شود.

کارشـناس بخش معدن تصریح کرد: سالانه ۳ برابر اسـتخراج مواد معدنی، اکتشـاف در کشور انجام می‌شـود، این در حالی اسـت که مجوزی صادر نمی‌شود و برگه‌های مجوز بین افراد خرید و فروش نمی‌شود. از آنجایی که دلالی در بخش معدن هم دیده می‌شـود، باید گفت در حـوزه مجوزها دلال‌ها نقش پررنگی دارند.

او تاکید کرد: از دلالی‌گری در بخش معدن چیزی نصیب اقتصاد کشور نخواهد شد.

واسطه‌ها، عامل توسعه

عزیـز میرزاییان، عضـو خانه معدن با بیان اینکـه خرید و فروش پروانه معادن منجر به توسـعه فعالیت معدنی خواهد شد، گفت: نگاه‌ها و دیدگاه‌های متفاوتی در زمینـه دلالی یا همان واسـطه‌گری وجـود دارد؛ به‌گونه‌ای کـه برخی آن را منفی دانسته و برخی هم با دیدی مثبت به قضیه نگاه می‌کنند.

وی افزود: خرید و فروش پروانه‌های بهره‌برداری از معـادن می‌توانـد نقـش مثبت و بسـزایی در پیشرفت و توسعه فعالیت‌های معدنی داشته باشد. باتوجه به اینکه فعالیت معادن در شرایط بحرانی قـرار دارد، نیـاز به سـرمایه‌گذاری‌های عظیم در این زمینه به‌شـدت احسـاس می‌شـود. میرزاییـان ادامه داد: کسـانی که امـکان سـرمایه‌گذاری در حوزه‌های معدنـی را فراهم می‌کنند باعث رشـد و توسعه معادن می‌شوند. عضو خانه معدن گفت: معتقدم کسـانی که اقدام به خرید پروانه‌ها می‌کنند، ریسک سرمایه‌گذاری سنگین را به جان خریده و باعث افزایش تولید مواد معدنی و رونق در این عرصه می‌شوند. همچنین آغاز فعالیت اکتشاف و استخراج یک معدن زمینه اشتغال افراد جویای کار را فراهم می‌کند.

کلام آخر...

از نظر کارشناسـان حوزه معدن، دلالی به کل امری منفی نیسـت و مثل دیگر کشورها ما نیز باید تعریفی برای دلالان در نظـر بگیریم و جایگاه آنان را به‌عنوان فعالان اقتصـادی ارتقا دهیم. کارشناسـان باور دارند اینکـه دلال‌ها در کشـور ما در حوزه معـدن بیش از تولیدکننده و معدنکاران سـود می‌کنند به‌دلیل ضعف سیاسـت‌گذاری‌ها ازسـوی دولت اسـت. اگر دولت از فعـالان معدنی حمایت کند و تسـهیلاتی را برای آنها در نظر بگیرد، نقش دلال‌ها به‌عنوان بازیگرانی که سود کلانی می‌برند به کل کمرنگ می‌شـود. از نقش مثبت دلال‌ها می‌توان به حضور آنها در کنار معدنکار اشـاره کرد. از آنجایی که فعالیت معدنی به سرمایه زیادی نیاز دارد و معدنکار به‌تنهایی از پس چنین کاری برنمی‌آید، به حضور دلالان در این حوزه نیاز است.

از طرف دیگر می‌توان به نقش منفی دلال‌ها در ثبت محدوده‌های معدنی و ناتوانی آنها برای رشد معدنکاری اشـاره کرد. کارشناسـان باور دارند ثبـت محدوده‌ها توسط افراد ناکارآمد که سرمایه کافی و دانش موردنیاز برای اکتشـاف و اسـتخراج مواد معدنـی را در اختیار ندارند، می‌تواند به فعالیت معدنکاری ضربه بزند.

حسن حسـینقلی، رئیس اتحادیه صادرکنندگان سـرب و روی ایران با انتقاد از سیاست‌های دستوری دولت به صمت گفت: اینکه تاکید شود واحد تولیدی برای فروش کالای خود به‌طور حتم باید به بورس ورود کند، از نظر رویکردهای اقتصادی دنیا درست نیست، چراکه در نتیجه چنین سیاستی عده‌ای به‌نام شرکت تولیدی کالا را خریداری کرده و سـپس آن را خارج از بورس با سودهای کلان به فروش می‌رسانند.

رئیـس اتحادیه صادرکنندگان سـرب و روی ایران اظهار کرد: زمانی کـه وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح کرد تولیدکنندگان معدنی باید شـمش روی را بـا نرخ ۹ میلیون تومان به فروش برسـانند، در حالی که قیمت تمام‌شـده آن ۱۷ میلیون تومان بود، نتیجه آن شـد که رانت ایجاد شد و دلال‌ها کالا را ۹ میلیون تومـان خریده و با قیمت ۲۰ میلیون تومان به فروش رساندند.

رئیـس اتحادیه صادرکنندگان سـرب و روی ایران تاکید کرد: درسـت اسـت که حضـور دلال‌ها باعث افزایش قیمت می‌شـود، اما دولت نیـز در این قضیه مقصر است.

انتظـار داریـم دولـت سیاسـت‌هایی را در پیش بگیـرد تا برای معدنکاران درآمدزایی شـود، چراکه با

> سید سهراب حسینی: مخالفت با دلالی در تناقض با معدنکاری در مقیاس بزرگ است

> حسن حسینقلی: دولت باید شرایط را آسان‌تر کند تا دلالی کاهش یابد

> عزیز میرزاییان: نگاه‌ها و دیدگاه‌های متفاوتی در زمینه واسطه‌گری وجود دارد

تقاضای جهانی نفت بالاتر نمی‌رود

براساس جدیدترین گزارش دورنمای انرژی بلندمدت شرکت BP، تقاضای جهانی برای نفت ممکن است به پیک خود رسیده باشد

براساس جدیدترین گزارش دورنمای انرژی بلندمدت شرکت BP، تقاضای جهانی برای نفت ممکن است به پیک خود رسیده باشد، زیرا پاندمی کووید ۱۹ باعث کندی رشد اقتصاد جهانی و گذار سریع‌تر به سوی سوخت‌های پاک‌تر شده است.

به‌گزارش ایسنا، در گزارش دورنمای انرژی ۲۰۲۰ شرکت BP آمده است: تقاضا برای نفت بزرگ‌ترین قربانی تقاضای کمتر برای انرژی در ۳ دهه آینده خواهد بود، زیرا رشد اقتصادی ضعیف‌تر و گذار سریع‌تر به سوی انرژی‌های تجدیدپذیر، فروپاشی سوخت‌های حمل‌ونقل تولید شده از نفت را تسریع می‌کنند.

براساس سناریوی مرکزی جدید BP ازگذار سریع انرژی، تقاضای جهانی برای سوخت‌های مایع شامل نفت و سوخت‌های زیستی تا سال ۲۰۵۰ میلادی(۱۴۲۹ خورشیدی) که سهم نفت از سبد انرژی جهان از یک‌سوم فعلی به ۱۴ درصد تنزل می‌کند، تقریبا نصف شده و به کمتر از ۵۵ میلیون بشکه در روز می‌رسد.

حتی تحت سناریوی «کسب‌وکار معمولی» این شرکت، تقاضای جهانی برای نفت که در سال ۲۰۱۹ به بیش از ۱۰۰ میلیون بشکه در روز رسیده است، تا چند سال دیگر به پیک خود می‌رسد و رشد بیشتری نخواهد داشت.

به‌گفته شرکت BP، این ریسک وجود دارد که خسارات اقتصادی ناشی از شیوع کووید ۱۹ به میزان قابل‌توجهی بزرگ‌تر باشد به‌ویژه اگر موج‌های ابتلای بیشتری وجود داشته باشد.

تحت سناریوی مرکزی BP، این شرکت انتظار دارد تقاضای برای نفت در سال ۲۰۲۵(۱۴۰۴) حدود ۳ میلیون بشکه در روز و در سال ۲۰۵۰ حدود ۲ میلیون بشکه در روز در نتیجه شیوع ویروس کرونا کمتر باشد. حدود دوسوم از کاهش آمار یاد شده ناشی از ضعیف‌تر شدن اقتصاد جهانی و یک‌سوم دیگر ناشی از تغییرات رفتاری ادامه‌دار به‌دلیل شیوع کووید ۱۹ است.

به‌گفته اسپنسر دیل، اقتصاددان ارشد شرکت BP، آسیب‌های ناشی از بحران شیوع ویروس کرونا باعث خواهد شد تقاضا برای سوخت‌های فسیلی در همه سناریوهای آینده کاهش نشان دهد که به منزله افول تاریخی کم‌سابقه سوخت‌ها در سبد انرژی جهان است. در همه سناریوهای در نظر گرفته شده، نفت در بخش حمل‌ونقل در اواسط تا اواخر دهه ۲۰۲۰ به‌دلیل پیشرفت در بهره‌وری و برقی‌سازی خودروها، به پیک خود خواهد رسید.

تغییرات اعمال شده در سناریوی مرکزی BP در پی اقدام برنارد لونی، مدیرعامل این شرکت در تعیین اهداف بلندپروازانه برای انرژی پاک در فوریه انجام شده است. این شرکت که دومین شرکت نفتی بزرگ اروپا است، در یک تحول اساسی درصدد است تولید نفت و گاز را معادل حداقل یک میلیون بشکه در روز نفت یا ۴۰ درصد در یک دهه آینده کاهش دهد.

تحت سناریوی مقدماتی «گذار در حال تحول»، که BP سال گذشته اعلام کرده بود این شرکت پیش‌بینی کرده بود تقاضا برای سوخت‌های مایع پس از اینکه در سال ۲۰۳۵(۱۴۱۴) به پیک رسید، تا سال ۲۰۴۰(۱۴۱۹) در ۱۰۸ میلیون بشکه در روز ثابت می‌ماند.

دورنمای بدبینانه شرکت BP برخلاف آژانس بین‌المللی انرژی است که در نوامبر پیش‌بینی کرد رشد تقاضا برای نفت تا سال ۲۰۳۰(۱۴۰۹) یکنواخت شده و در سال ۲۰۴۰ به ۱۰۶.۴ میلیون بشکه در روز می‌رسد.

براساس گزارش پلاتس، فاتح بیرول، مدیر آژانس بین‌المللی انرژی در ژوئیه اظهارکرده بود اگر تقاضای جهانی برای نفت پس از به کنترل در آمدن شیوع کرونا به بیش از ۱۰۰ میلیون بشکه در روز صعود کند، تعجب نخواهد کرد.

گروه بین‌الملل
editor@smtnews.ir

تقاضای نفت در بخش حمل‌ونقل در اواسط تا اواخر دهه ۲۰۲۰ به‌دلیل پیشرفت در بهره‌وری و برقی‌سازی خودروها به پیک خود خواهد رسید

معدنکاران طلا اشتیاقی به افزایش تولید ندارند

بزرگ‌ترین معدنکاران طلای جهان پس از تعطیلی‌های مربوط به کووید ۱۹، با وجود صعود قیمت فلز ارزشمند در حال کاهش هزینه بوده و سود سرمایه‌گذاران را به رشد تولید اولویت داده‌اند. به‌گزارش ایسنا، قیمت طلا امسال تحت‌تاثیر اقدامات محرک مالی بانک‌های مرکزی جهان در واکنش به پیامدهای اقتصادی شیوع کرونا، ۳۰ درصد صعود و در مقطعی از مرز ۲ هزار دلار هم عبور کرد.

این امر باعث افزایش نقدینگی معدنکاران شد و براساس برآورد اسکاتیا بانک، نقدینگی معدنکاران بزرگ و متوسط تا ۳۰ ژوئن به حدود ۵ میلیارد دلار رسید.

اما مصاحبه با مدیران، تحلیلگران و مدیران صندوق‌های سرمایه نشان می‌دهد معدنکاران برای هزینه روی پروژه‌های پرهزینه و بهره‌برداری از ذخایری که نیازمند سرمایه قابل‌توجهی هستند و سال‌ها طول می‌کشد تا به سودآوری برسند، تردید دارند. اظهارنامه‌های تولیدکنندگان نزد رگولاتوری نشان می‌دهد از میان ۱۰ معدنکار بزرگ طلای جهان، ۷ معدنکار شامل نیومونت که بزرگ‌ترین معدنکار طلای جهان است و شرکت بریک گلد کانادا و گلد فیلدز افریقای‌جنوبی تولید برنامه‌ریزی شده برای سال ۲۰۲۰ را با اشاره به تعطیلی‌های مربوط به شیوع کرونا کاهش داده‌اند.

رویکرد محتاطانه این تولیدکنندگان، برخلاف رونق قیمت طلا در سال ۲۰۱۱ است که باعث شد خریداران بیش از حد برای خرید دارایی‌های طلا هزینه کنند و سال‌های بعد که قیمت طلا سقوط کرد مجبور شدند میلیاردها دلار ضرر و زیان متحمل شوند. شرکت‌های معدنی طلا که حمایت سرمایه‌گذاران را جلب کرده‌اند، اکنون نگران هستند اشتباهات مشابهی را مرتکب شوند. تام پالمر، مدیرعامل شرکت نیومونت به رویترز گفت: بزرگ‌ترین اشتباه صنعت طلا در گذشته دنبال کردن حجم تولید بود. بودجه امسال شرکت نیومونت ۱.۳ میلیارد دلار است که حدود نصف سطح مشاهده شده در سیکل قبلی است. نیک هولاند، مدیرعامل شرکت گلد فیلدز با اشاره به افزایش تولید با توجه به بالا رفتن قیمت‌ها به رویترز گفت: تغییر مسیر کشتی به همین سادگی نیست. مارک بریستو، مدیرعامل شرکت بریک گلد هم اظهارکرد: پیش‌بینی قیمت بلندمدت این شرکت تغییری نکرده و همچنان ۱۲۰۰ دلار است که به پرداخت سود نقدی بالاتر به سهامداران و کاهش بدهی کمک می‌کند. وی در کنفرانس مجازی معادن و پول هم گفت: هیچ‌کس در سیکل قبلی سود نکرد.

براساس آمار رفینیتیو، قیمت اونس طلا طی ۲۰ سال گذشته بیش از ۵۰۰ درصد صعود کرده است. بنا بر آمار شورای جهانی طلا، تولید جهانی طلا شامل معادن و بازیافت ۲۲ درصد رشد کرده است.

معدنکاران در پی بالا رفتن قیمت‌ها، میزان سود نقدی خود را افزایش داده‌اند. شرکت بریک پرداخت سود ۳ ماهه خود را ماه گذشته ۱۴ درصد و نیومونت در آوریل پرداخت سود نقدی به سهامداران را ۷۹ درصد افزایش دادند. اسکاتیا بانک پیش‌بینی کرد روند رشد سود نقدی سهامداران شرکت‌های معدنی طلا در سال ۲۰۲۱ ادامه پیدا خواهد کرد.

جو فاستر از شرکت «ون ایک آسوشیتس» که در شرکت‌های بریک‌گلد و نیومونت سهامدار است و انتظار دارد قیمت اونس طلا تا مرز ۳ هزار دلار صعود کند، در این‌باره گفت: شرکت‌های معدنی طلا همچنان باید رویکرد محافظه‌کارانه‌ای داشته باشند.

براساس گزارش رویترز، سرمایه‌گذاران حتی تهدید کرده‌اند سهام شرکت‌هایی را که سود نقدی سهامداران را در اولویت قرار نداده‌اند، به‌فروش خواهند رساند.

روند بهبود اقتصاد اروپا بهتر از حد انتظار

مقامات اروپایی بر حمایت از اقتصاد منطقه یورو تاکید کردند. به گزارش ایسنا، وزیر اقتصاد آلمان با ابراز رضایت از روند بازگشت سطح فعالیت‌های اقتصادی به میزان قبل از بحران کرونا گفت: دولت‌های اروپایی متعهد به حمایت تمام قد از شرکت‌ها و مصرف‌کنندگان هستند. اولاف شولتس روند احیای اقتصاد اروپا را بهتر از حد انتظار خواند اما افزود: همه‌گیری کرونا تمام نشده است اگرچه شاخص‌های کلان اقتصادی به ما نشان می‌دهند که در وضعیت بهتری از چند ماه قبل هستیم و این وضعیت برای همه اعضای اتحادیه اروپا صادق است.

از سوی دیگر، کریستین لاگارد، رئیس بانک مرکزی اروپا از همه دولت‌های اروپایی خواست تا به روند افزایش مخارج خود برای کاستن از پیامدهای رکودی ادامه دهند. وی با اشاره به عبور نسبت بدهی به تولید ناخالص داخلی اتحادیه اروپا از ۱۰۰ درصد در امسال گفت: حفظ رونق در بازارهای مالی و بازار کار از گذشته دشوارتر شده است و این مسئله وظیفه دولت‌ها را سنگین‌تر می‌کند. رئیس بانک مرکزی اروپا در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به اجرایی شدن برنامه‌های دو ساله و چندساله برای اشتغالزایی گفت: اقتصاد اتحادیه اروپا امسال حدود ۸ درصد کوچک می‌شود و در نتیجه برای اینکه به مصرف‌کنندگان و شهروندان اطمینان دهیم اقتصاد دوباره احیا خواهد شد، وضعیت بازار کار اهمیت زیادی دارد و نباید اجازه داد تا نرخ بیکاری اوج بگیرد.

لاگارد بر تعهد بانک مرکزی در کاستن از پیامدهای اقتصادی کرونا تاکید کرد و افزود: یک صندوق با اعتبار ۷۵۰ میلیارد یورو برای احیای اقتصاد اتحادیه اروپا ایجاد کردیم، نرخ بهره را کاهش دادیم و سیاست‌های انبساطی گسترده‌ای را اجرا کردیم که در طول تاریخ اتحادیه بی‌سابقه بوده است.

رئیس بانک مرکزی اروپا همچنین بر اهمیت مدیریت انتظارات بازار نیز تاکید کرد و گفت که بانک مرکزی به مدیریت نرخ تورم با ابزارهایی که در اختیار دارد ادامه خواهد داد.

کاهش رتبه اعتباری ترکیه

موسسه رتبه‌بندی مودیز با اشاره به ریسک ارزی و بدهی ترکیه، رتبه اعتباری این کشور را کاهش داد. به‌گزارش ایسنا، موسسه رتبه‌بندی مودیز در گزارش جدید خود از وضعیت اقتصادی ترکیه، رتبه اعتباری این کشور را به B2 و چشم‌انداز اقتصادی آن را از باثبات به منفی کاهش داد. موسسه رتبه‌بندی مودیز با اشاره به کاهش شدید ذخایر ارزی ترکیه گفته است تا ۴ سپتامبر این کشور حدود ۴۵ میلیارد دلار ذخایر ارزی در اختیار داشته که نسبت به رقم ابتدای سال حدود ۴۰ درصد کاهش یافته است. به‌گفته موسسه مودیز، کاهش ذخایر ارزی آن هم در شرایطی که به‌دلیل تنش‌های ژئوپلتیکی بازارهای مالی دچار نوسان شده‌اند، به میزان زیادی توانایی بانک مرکزی در مدیریت نرخ ارز را کاهش می‌دهد. علاوه‌بر مودیز، دیگر موسسه‌های رتبه‌بندی معتبر جهانی مانند «اس‌اندپی» و «فیچ» نیز رتبه اعتباری ترکیه را در گزارش‌های جدید خود کاهش داده‌اند.

براساس گفته فعالان ارزی، بانک مرکزی از ابتدای سال تاکنون حدود ۳۲ میلیارد دلار ارز برای حفظ ثبات نسبی لیر به بازار تزریق کرده است. رشد اقتصادی ترکیه اکنون به کمترین سطح یک سال گذشته رسیده و تولید نیز در بدترین وضعیت خود در طول ۹ سال اخیر قرار دارد.

در ۳ ماهه دوم امسال اقتصاد ترکیه ۹.۹ درصد کوچک‌تر شده که این رشد در مقایسه با مدت مشابه دوره قبل ۵.۵ درصد کمتر شده است اما ۱.۹ درصد از نرخ پیش‌بینی شده از سوی اقتصاددانان بیشتر بود. این رشد اقتصادی، ضعیف‌ترین رشد فصلی ثبت‌شده ترکیه از ۳ ماهه نخست سال ۲۰۱۹ میلادی(۱۳۹۸ خورشیدی) تاکنون به‌شمار می‌رود.

پیش از شیوع کرونا، دولت ترکیه دستیابی به رشد ۵ درصدی را تا پایان امسال پیش‌بینی کرده بود. آخرین بار در سال ۲۰۰۹(۱۳۸۸) اقتصاد ترکیه بر مبنای سالانه رشد منفی را تجربه کرده و به میزان ۴.۷ درصد کوچک شده بود. با این حال در سال ۲۰۱۸(۱۳۹۷) بحران ارزی ترکیه مسیر این رشد را متوقف کرد و شیوع کرونا نیز بر مشکلات اقتصادی افزود.

صنعت خودرو اروپا در انتظار رکود

صنعت خودرو اروپا که به‌دنبال شیوع کرونا در نیمه نخست سال جاری میلادی ۹۰ میلیارد یورو خسارت دید، نگران زیانی بیش از این به‌دنبال عدم‌موفقیت در مذاکرات پسا برکسیت است.

به‌گزارش ایرنا، ویروس کرونا در مجموع ۶ تولیدکننده اصلی خودرو اروپایی را در نیمه‌نخست سال ۲۰۲۰میلادی(۹۹-۱۳۹۸ خورشیدی) نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ از ۹۰ میلیارد یورو درآمد محروم کرده است. خطوط تولید خودروسازهای اروپایی به‌دلیل بحران بهداشتی ناشی از کرونا تقریبا ۲ ماه در قاره کهن متوقف شد.

روزنامه اقتصادی «لزکو» فرانسه نوشت: درحالی‌که اصطکاک‌های عمیق و دشوار میان لندن و بروکسل واهمه عدم‌موفقیت در مذاکرات را ایجاد می‌کند، متخصصان این بخش(صنعت خودرو) برآورد می‌کنند که چنین سناریویی در طول ۵ سال به خسارت ۱۱۰ میلیارد یورویی منجر می‌شود. در این بخش که پیش‌تر به‌دلیل همه‌گیری کرونا کاهش نیرو داده بود، درحال‌حاضر حدود ۱۵ میلیون نفر مشغول به‌کار هستند.

صنعت خودرو اروپا که از همه‌گیری ویروس کرونا به‌طور گسترده آسیب‌دیده از زیان مضاعف در صورت عدم‌موفقیت در مذاکرات پس از برکسیت واهمه دارد. با این سناریو میزان زیان تجاری تا سال ۲۰۲۵(۱۴۰۴) ممکن است به ۱۱۰ میلیارد یورو برسد. مبلغی که به حدود ۱۰۰ میلیارد یورو خسارتی که امسال به این صنعت وارد شده، اضافه می‌شود. صنعت خودرو

اروپا یک فاجعه «بدون معامله» را پیش‌بینی کرده است. ۲۳ سازمان فعال در این بخش در بیانه مشترکی خواستار تامین بدون تاخیر توافق تجارت آزاد از سوی اتحادیه اروپا و بریتانیا شدند.

اگر چه درحال‌حاضر نشانه‌هایی از بهبود اوضاع بازار خودرو در جهان در ۳ ماه دوم سال جاری میلادی مشاهده می‌شود، اما تداوم روند شیوع بیماری کرونا آینده صنعت خودرو را در هاله‌ای از ابهام فرو برده است.

نشریه «پلتس» به‌تازگی در تحلیلی نوشته بود: اگرچه صنعت خودرو در منطقه اتحادیه اروپا نیز در ۱۷ ماه گذشته رکود را تجربه کرده است، اما شاخص میزان خرید در ژوئن به بیشترین رقم در ۴ ماه گذشته یعنی ۴۷.۴ درصد رسید. این رقم در ماه مه حدود ۳۹.۴ درصد بود. همچنین میزان تقاضا برای خرید خودرو در اتحادیه اروپا در ژوئن در مقایسه با مدت زمان مشابه در سال گذشته میلادی با ۲۲.۳ درصد کاهش به ۹۴۹ هزار و ۷۲۲ خودرو رسیده است. این رقم در نیمه نخست امسال میلادی با ۵۲.۳ درصد کاهش روبه‌رو شده است.

مشکلات اقتصاد جهان تا پایان ۲۰۲۰

در شرایطی که همه منتظر واکسن کرونا هستند، آغاز زمستان در نیمکره شمالی می‌تواند باعث موج جدیدی از همه‌گیری این ویروس شود.

به گزارش تسنیم، روند بهبود اقتصاد جهان از عمق بحران کرونا کند شده و یک پایان نامطمئن را برای امسال میلادی رقم زده است و نگرانی‌های بسیاری وجود دارد.

در شرایطی که همه منتظر واکسن کرونا هستند، آغاز زمستان در نیمکره شمالی می‌تواند باعث موج جدیدی از همه‌گیری این ویروس شود. حمایت دولتی از کارگرانی که به مرخصی اجباری فرستاده شده‌اند و مهلت بانک‌ها برای بازپرداخت وام‌ها رو به پایان است. درگیری بین امریکا و چین در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا در نوامبر شدت گرفته و اطمینان در تجارت را از بین برده است.

نرخ بیکاری در امریکا کاهش چشمگیری در ماه اوت داشته و بازار مسکن رونق گرفته است. روند یکنواخت بهبود اقتصاد چین مسیر حرکت سایر اقتصادهای جهان را نشان می‌دهد و اطلاعات صنعتی خوبی از آلمان به‌دست آمده است. بازارهای نوظهور هم از کاهش ارزش دلار سود برده‌اند.

اما نگه داشتن همین روند مثبت در تمام این جوانب آسان نیست و لازم است سیاست‌گذاران تلاش‌های خود برای ایجاد محرک‌های اقتصادی را ادامه دهند. با وجود تمام پیشرفت‌هایی که در تولید واکسن انجام شده، به این زودی‌ها در دسترس عموم قرار نمی‌گیرد تا همه‌گیری ویروس کرونا کنترل شود.

مشکلاتی هم بر سر راه اقتصاد وجود دارد. برخی از برترین برندهای صنعتی جهان در همین ماه اعلام کرده‌اند به‌زودی تعدیل نیروهای بزرگی خواهند داشت. به‌عنوان نمونه، شرکت فورد موتور حدود ۵ درصد کارگران حقوق‌بگیر خود را اخراج خواهد کرد و شرکت هواپیمایی یونایتد ایرلاینز ۱۶ هزار شغل را در ماه آینده کاهش می‌دهد.

حتی در چین که همه‌گیری ویروس کرونا مدت‌ها قبل کنترل شده، مصرف‌کنندگان علاقه‌ای به خرج کردن ندارند و بزرگ‌ترین بانک‌های این کشور بیشترین کاهش سوددهی را طی بیش از یک دهه گذشته به‌دلیل وام‌های بد ثبت کرده‌اند.

قانونگذاران امریکا همچنان بر سر محرک‌های مالی بیشتر، اختلاف دارند که برای ادامه بهبود بزرگ‌ترین اقتصاد جهان لازم است. در اروپا کارخانه‌ها سعی می‌کنند هزینه‌های خود را کاهش دهند، چون تقاضای ضعیف و کاهش قیمت‌ها حاشیه سوددهی آنها را پایین آورده است.

شینزو آبه، نخست‌وزیر ژاپن که استعفای خود را در ماه گذشته اعلام کرد، در یک کنفرانس مطبوعاتی هشدار داد زمستان نزدیک است و ژاپن باید فکری به‌حال مهار کرونا کند.

ادامه همه‌گیری ویروس کرونا در سراسر جهان تمام این اتفاقات را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. حتی اگر واکسن کرونا تایید شود، جهانی کردن آن زمان زیادی طول می‌کشد و تا آن زمان، همه‌گیری ویروس کرونا ۳۵ تریلیون دلار تا ۲۰۲۵ میلادی(۱۴۰۴خورشیدی) به اقتصاد جهان ضربه خواهد زد.

روی خط خبر

تیک‌تاک به‌فروش می‌رود

شرکت چینی بایت‌دنس که شرکت مادر تیک‌تاک است، قصد دارد این اپلیکیشن ویدئویی را بدون الگوریتم اصلی آن در امریکا به‌فروش برساند. به گزارش ایسنا، روزنامه ساوت چاینا مورنینگ پست به نقل از یک منبع آگاه نوشت: بایت دنس کد سورس اصلی اپلیکیشن تیک‌تاک را به هیچ خریدار امریکایی نخواهد داد اما تیم فناوری تیک‌تاک در امریکا می‌تواند الگوریتم جدیدی طراحی کند. الگوریتم تیک‌تاک باعث می‌شود صفحه اصلی اپلیکیشن که با نام صفحه «برای شما» شناخته می‌شود، جدیدترین ویدیوها و ترندها را به کاربران برنامه نشان دهد. کارشناسان پیش از این اظهار کرده بودند هر شرکتی که فعالیت‌های امریکایی تیک‌تاک را خریداری کند، اگر اپلیکیشن را بدون الگوریتم دریافت کند با شرایط دشواری مواجه می‌شود، زیرا این فناوری برتر از فناوری مورد استفاده رقیبان است و اگر تیک‌تاک بدون الگوریتم فروخته شود، خریداران جدید باید الگوریتمی برای جایگزینی آن طراحی کنند. گزارش‌هایی که پیش از این منتشر شد حاکی از آن است که دولت چین اواخر ماه میلادی گذشته در فهرست صادرات فناوری خود تغییراتی داد که شرکت‌های چینی را ملزم می‌کند پیش از صادرات فناوری خود موافقت دولت چین را کسب کنند. کارشناسان می‌گویند الگوریتم تیک‌تاک هم تحت چنین فهرستی قرار می‌گیرد. بایت‌دنس با فروش تیک‌تاک بدون الگوریتم‌های کلیدی می‌تواند دارایی‌های تیک‌تاک در امریکا را بدون کسب موافقت وزارت بازرگانی چین به‌فروش برساند. ترامپ ماه گذشته دو فرمان اجرایی صادر کرد که بایت‌دنس را ملزم کرد دارایی‌های تیک‌تاک در امریکا را به‌فروش رساند در غیر این صورت با ممنوعیت در امریکا روبه‌رو می‌شود. همچنین طبق حکم ترامپ، شرکت‌هایی امریکایی از ۲۰ سپتامبر(۳۰ شهریور) اجازه دادوستد با بایت‌دنس را ندارند. براساس گزارش بیزنس اینسایدر، ماه‌هاست که سیاستمداران هر دو حزب حاکم در امریکا نسبت به مالکیت چینی اپلیکیشن تیک‌تاک که محبوبیت گسترده‌ای در این کشور دارد، ابراز نگرانی کرده‌اند. مقامات امریکایی از امنیت و حریم خصوصی این اپلیکیشن محبوب انتقاد کرده و مدعی هستند اطلاعات کاربران امریکایی ممکن است در اختیار دولت چین قرار گیرد. در مقابل، تیک‌تاک ادعاهای یادشده درباره قرار دادن اطلاعات کاربران در اختیار مقامات چینی را تکذیب کرده است.

پیشنهاد مالی استرالیا در حوزه نفت

دولت استرالیا هفته گذشته ۲.۳ میلیارد دلار استرالیا معادل ۱.۶۷ میلیارد دلار امریکا مشوق مالی در مدت ۱۰ سال برای ادامه فعالیت ۴ پالایشگاه نفت این کشور پیشنهاد کرد. به‌گزارش ایسنا، پالایشگاه‌های نفت استرالیا از فروپاشی تقاضا برای سوخت که ناشی از شیوع کروناست، آسیب‌دیده و ضرر مالی متحمل شده‌اند و می‌گویند این وضعیت آینده تاسیسات آنها را به خطر می‌اندازد زیرا در برابر پالایشگاه‌های بسیار بزرگ‌تر در آسیا رقابت دارند. اسکات موریسون، نخست‌وزیر استرالیا اعلام کرد دولت با وجود تهدید برای ماندگاری این صنعت، از ظرفیت پالایش داخلی حمایت می‌کند. دولت استرالیا برای تقویت امنیت سوخت در آینده نزدیک، ۲۱۱ میلیون دلار استرالیا را در بودجه آینده برای افزایش ظرفیت مخازن نگهداری دیزل لحاظ خواهد کرد. دیزل برای فعالیت مزارع، معادن و پشتیبانی نیرو سوخت بسیار حیاتی به‌شمار می‌رود. دولت استرالیا اعلام کرد با صنعت پالایش نفت برای طراحی سیستم پرداخت پول تولید پالایشگاهی به‌عنوان مشوقی برای باز نگه‌داشتن ۴ پالایشگاه نفت همکاری خواهد کرد. این مشوق مالی در مدت ۱۰ سال حدود ۲.۳ میلیارد دلار استرالیا ارزش خواهد داشت. ۴ پالایشگاه متعلق به شرکت‌های BP، اکسون موبل، ویوا انرژی گروپ و آمپول از این پیشنهاد استقبال کرده اما هیچ تعهدی برای باز نگه داشتن پالایشگاه‌هایشان ندادند. اسکات ویات، مدیرعامل شرکت ویوا به رویترز گفت: بخش پالایش در شرایط حساسی قرار گرفته و برای حفظ فعالیت و سرمایه‌گذاری به اعتماد بلندمدت نیاز دارد و تصور می‌کنم این بسته برای دست یافتن به چنین امری راه طولانی در پیش دارد. براساس گزارش رویترز، شرکت‌های BP و آمپول اعلام کردند باید جزئیات این بسته را مشاهده کنند تا تاثیر آن روی کسب‌وکارشان را ارزیابی کنند.

«اجاره سند» از وام تا آزادی زندانی

گروه بانک و بیمه
editor@smtnews.ir

«ضامن با فیش حقوقی و سند برای ضمانت...» این جمله‌ای آشناست که در تمام فرم‌های مربوط به مدارک لازم برای دریافت وام و تعهدهای حقوقی خودنمایی می‌کند.

دریافت تسهیلات از منابع بانکی دولتی یا غیردولتی به یکی از پایه‌های اصلی زندگی بسیاری از مردم تبدیل شده است. تسهیلاتی که برای دریافت آن چاره‌ای نیست جز سپردن وثیقه و ضامن، آن هم ضامن دولتی!

در این بین تعداد کسانی که ضمانت کافی برای ارائه به بانک‌ها را در اختیار ندارند کم نیست. غیر از بحث دریافت تسهیلات بانکی، واگذاری سند برای دادگاه و دریافت ال‌سی و... هم از دیگر مواردی است که با نگاهی گذرا به آگهی‌های روزنامه‌ها و سایت‌ها به چشم می‌خورد. این الزامات گرچه برای متقاضیان دریافت وام راهی دشوار است اما بازاری پرسود و پررونق را برای واسطه‌ها و دلالانی ایجاد کرده که به کسب‌وکاری جدید به نام «اجاره سند» مشغولند. با گزارش صمت درباره این بازار دلالی همراه شوید.

برداشت اول؛ به اجاره سند نیازمندیم!

«سند برای دادگاه‌های تهران و شهرستان‌ها به هر میزان موجود است»- «سند از ۲۰۰میلیون تا یک میلیارد، فقط برای دادگاه»- «سند مسکونی، برای اخذ وام نیازمندیم»- «برای دریافت مصوبه بانکی آماده پرداخت به یک سند ملکی نیازمندیم؛ به‌صورت مشارکت یا اجاره»- «سند ملک ۷۰ میلیاردی، برای ال‌سی و ضمانتنامه، فقط ۲۳میلیارد تومان»- «شرکت مهندسی دارای مصوبه ۲.۵ میلیاردی، آماده... نیازمند سند مسکونی به‌صورت مشارکت یا اجاره...»

اینها تعدادی از چنده آگهی مطبوعاتی و سایتی است که مضمون همه آنها اجاره سند است. دامنه انتشار این آگهی‌ها تنها به روزنامه‌ها و سایت‌های اینترنتی محدود نمی‌شود و برخی از متقاضیان دریافت سند راسا وارد عمل شده و آگهی نیاز خود را روی در و دیوار شهر به نمایش می‌گذارند. در سال‌های اخیر با توسعه فناوری و نفوذ شبکه‌های مجازی، دامنه این تبلیغات به شبکه‌های مجازی هم کشیده شده است.

روی دیوار ورودی پاساژ، در یکی از خیابان‌های اصلی پایتخت، برگه سفیدرنگ خط‌داری درست شبیه برگه‌های دفترچه‌های مشق نصب شده که روی آن با خطی نه‌چندان خوش نوشته شده است: «به یک سند برای اجاره نیازمندیم، شماره تماس...» عابرانی که از کنار دیوار رد می‌شوند، آنقدر غرق در حساب و کتاب روزمره هستند که کاغذ سفید و دست‌خط رویش نمی‌تواند توجه آنها را به خود جلب کند. از هر ۱۰نفر شاید یک نفر، نیم‌نگاهی به آگهی بیندازد که نویسنده آن از روی استیصال مجبور به اعلام عمومی درخواستش شده است. در نقطه دیگری از شهر روی برگه‌ای تمیز تایپ شده است: «اجاره سند برای ضمانت تحصیلی، با ارائه چک و سفته. فوری- فوری- فوری- شماره تماس...» کلمات «فوری- فوری» بیشتر از محتوای آگهی به چشم می‌خورد و جلب توجه می‌کند! خانم پشت خط تلفن صدایی نازک اما به‌نظر خسته دارد. می‌گوید سندی احتیاج دارد که حداقل یک میلیارد تومان ارزش داشته باشد و ادامه می‌دهد: «سند شما را فقط ۲، ۳ ماه احتیاج دارم اما پول زیادی ندارم. شریک شوهرم کلاه مردم را برداشت و خودش فرار کرد و حالا شوهرم افتاده زندان. همه چیزمان را فروختیم اما هنوز مشکل داریم. هر جور شده می‌خواهم بیارمش بیرون تا شاکی‌ها را راضی کند. به خدا دو تا بچه دارم و دست‌تنها هستم و...»

زن پشت خط تلفن بدون اینکه لحظه‌ای مکث کند، ادامه می‌دهد: «قاضی پرونده گفته باید یک میلیارد تومان سند ببرم تا آزادش کنند. تا حالا هر کجا بگید رفتم، اما هیچ کس راضی نمی‌شود برای زندانی سند بگذارد. هر کسی هم راضی می‌شود، سفته و چندین میلیون تومان پول می‌خواهد که من ندارم.»

برداشت دوم؛ شرکت‌های واسطه‌گر

این روزها اگر نیازمندی برخی روزنامه‌های کثیرالانتشار را ورق بزنید یا در بخش جست‌وجوی سایت گوگل کلمه «سند اجاره‌ای» یا «اجاره سند» را تایپ کنید، آگهی‌های بسیاری می‌بینید که براساس آن افراد و شرکت‌ها با گرفتن درصدهایی حاضر به اجاره سند ملکی خود به افراد می‌شوند.

آگهی‌هایی با این مضمون «سند اجاره‌ای به مدت ۵ سال برای تسهیلات بانکی به مبلغ کارشناسی... میلیون تومان، نرخ توافقی، شماره تماس...»، «تهیه سند برای وام شما»، «اجاره سند از ۱۰میلیون تا میلیارد؛ فوری با تامین ضامن و کارمزد مناسب...»

خانم مسئول یکی از این شرکت‌ها که دوست ندارد نام خود را اعلام کند، درباره جزئیات کار شرکت‌هایی که سند و ضامن اجاره می‌دهند، می‌گوید: «پیدا کردن سند ملکی برای گرو گذاشتن و در رهن بودن برای بسیاری از افراد تقریبا غیرممکن است، به همین خاطر شرکت‌هایی مثل ما راه‌اندازی شده‌اند تا تامین سرمایه و اسناد لازم را برای افراد برعهده بگیرند.»

او با اشاره به اینکه شرکت آنها ۱۵سال است که این کار را انجام می‌دهد و از بانک مرکزی مجوز قانونی دارند، اظهار می‌کند: «البته بسیاری از شرکت‌هایی که آگهی کرده و سند اجاره می‌دهند، هیچ مجوزی ندارند و فقط به فکر پر کردن جیب خودشان هستند اما شرکت‌هایی مثل ما تا از دو طرف (کسی که می‌خواهد سند اجاره کند و کسی که می‌خواهد سند اجاره بدهد) مطمئن نشوند، کاری پیش نمی‌برد و افراد را به هم معرفی نمی‌کند. این کار بسیار حساس است. وقتی کسی سند ملکی برای اجاره می‌آورد اول از سازمان اسناد و املاک استعلام می‌کنیم تا سند درست باشد و در طرف مقابل هم تا افراد سفته و ضمانتنامه‌های لازم را برای پرداخت وام نیاورند به کسی معرفی‌شان نمی‌کنیم...»

متن بعضی آگهی‌ها را هم چیزی بیش از جمله «وثیقه برای دادگاه موجود است» تشکیل داده و عبارت «تحت نظر وکیل پایه یک» به آن اعتبار بخشیده است. یکی از شماره‌ها برای مناطق بالای شهر تهران است. آقایی که آشنا به مسائل حقوقی به‌نظر می‌رسد تلفن را جواب می‌دهد. می‌خواهد غیر از سوالات متداول، از جزئیات دقیق جرم و حتی نام قاضی پرونده مطلع شود.

مکالمه به اینجا که می‌رسد برای مرد پشت خط توضیح می‌دهم که قصد اجاره سند ندارم و در حال تهیه گزارشی درباره بازار اجاره سند هستم. می‌پرسد: شماره تلفن دفتر محل کارش را از کجا آورده‌ام و جواب روشن است: «آگهی روزنامه» کمی دلخور از اینکه وقتش را برای تهیه گزارش گذاشته و مشتری اجاره سند در کار نیست، می‌گوید: «وقتی کسی برای دریافت سند مراجعه می‌کند، کافی است ۱۰درصد مبلغ سند را پرداخت کند، به پیش‌پرداخت هم نیازی نیست. بعضی شرکت‌ها مقداری پیش‌پرداخت می‌گیرند و بعد از آن خدا می‌داند، چه می‌کنند، اما من اگر از پرداخت ودیعه حرفی زدم، برای این بود که مطمئن شوم حتما وثیقه را می‌خواهید. چون یک واسطه بین گیرنده سند و سندگذار هستم و اگر هر طرف از این معامله بدقولی کند باید خسارت بدهم.»

او در ادامه از راه‌های جلب اعتماد مشتری می‌گوید و بیان می‌کند: «خیال‌تان راحت باشد، همه کارها زیر نظر وکیل مجرب صورت می‌گیرد. اگر مشتری هم تردید داشته باشد، می‌توانیم با یکی از مراجعان قبلی قرار بگذاریم که همزمان با متقاضی در دفتر حضور یابد و نحوه کار ما را برای متقاضی جدید توضیح دهد.»

در واقع شرکت‌های اجاره سند نقش «واسطه» را دارند و با اجاره سند از دیگران، آن را با گرفتن درصدی از ارزش تعهد، به نفر بعدی اجاره می‌دهند.

علیرضا، کارمند یکی از این شرکت‌هاست که می‌داند برای تهیه گزارش با او صحبت می‌کنم. او می‌گوید: «ما کاتالیزور هستیم. باید علاوه بر پیدا کردن مشتری، رضایت افراد را هم برای اجاره دادن سندهای ملکی‌شان جلب کنیم. در این کشور تعداد افرادی که سندهای زیادی در گاوصندوق‌های‌شان دارند و خاک می‌خورد، زیاد است فقط باید اعتماد این افراد را جلب کرد.»

> غیر از بحث دریافت تسهیلات بانکی، واگذاری سند برای دادگاه و دریافت ال‌سی و... هم از دیگر مواردی است که با نگاهی گذرا به آگهی‌های روزنامه‌ها و سایت‌ها به چشم می‌خورد

اجاره سند چقدر آب می‌خورد؟

اما برای اجاره سند چقدر پول گرفته می‌شود؟ علیرضا می‌گوید: «بسته به نوع سند و ارزش آن، پول پرداخت می‌شود. شرکت‌ها و افرادی که سند را جور می‌کنند بین ۱۰ تا ۱۲درصد پول وام را می‌گیرند و افراد هم توافقی ۴ تا ۸درصد پول وام را بسته به تعداد سال رهن سند می‌گیرند. برای مثال اگر کسی بخواهد یک وام ۱۰۰میلیون تومانی از بانک بگیرد باید ۱۰میلیون تومان آن را به شرکت واسطه و ۵ میلیون تومان آن را برای اجاره ۲ سال سند به صاحب سند بدهد. یا اگر زمان اجاره سند ۵ تا ۷ سال باشد باید ۸میلیون تومان پول بدهد.» علیرضا در توضیح نوع فعالیت متفاوت شرکت‌های این بازار می‌گوید: «برخی شرکت‌ها همه جور سند برای اجاره دارند. کارمزد هم بین ۱۵ تا ۱۸درصد محاسبه می‌شود که ۱۰ درصد سهم شرکت و ۸درصد سهم افرادی می‌شود که سند را اجاره می‌دهند.» به‌گفته این فعال بازار، اجاره سند تنها برای کسانی صرفه اقتصادی دارد که بالای ۱۰۰، ۱۵۰میلیون تومان وام می‌خواهند و ادامه می‌دهد: «مشتری‌ها بیشتر کسانی هستند که کار اقتصادی می‌کنند؛ نه کسانی که دنبال وام‌های ۳۰، ۴۰میلیون تومانی هستند.»

مراقب کلاهبرداران باشید!

در سایت یکی از شرکت‌های اجاره سند برای تشویق افراد به اجاره سند ملکی خود نوشته شده است: «از سند منزل خود نیز درآمد کسب کنید...»

شاید برخی با خواندن این جملات، احساس خوشایندی کنند اما روی دیگر این سکه به‌ظاهر پرزرق و برق، کلاهبرداری است که باید مراقب آن بود.

مسئول یکی از شرکت‌های اجاره سند با گفتن این جملات که وقتی جایی کلی پول و درآمد باشد همیشه امکان سوءاستفاده هم وجود دارد، تصریح می‌کند: «در چند سال گذشته کلاهبرداری در کار ما بسیار زیاد شده است. تعداد زیادی از افرادی که آگهی می‌دهند و ادعا می‌کنند سند برای اجاره دارند، کلاهبردار هستند. آنها اسناد جعلی به مردم می‌دهند و بعد از اینکه پول را گرفتند، فرار می‌کنند. پرونده‌های زیادی در این زمینه در دادگاه تشکیل شده و افراد باید مواظب باشند.»

او توصیه می‌کند: «اگر کسی خواست از شرکتی سند اجاره کند یا سندش را برای اجاره در اختیار آنها قرار دهد، نخست ببینند که آیا شرکت مجوز کار از بانک مرکزی دارد، بعد هم باید از سند و اعتبار آن مطمئن شود. همچنین افرادی که سند اجاره می‌دهند از فردی که سند را اجاره می‌کند، ضمانت و سفته بگیرند تا خدای نکرده بعد از گرفتن وام مشکلی پیش نیاید.»

به نام نیازمندان به کام دلالان

نظرگاه

چند سالی می‌شود که شرکت‌هایی تحت عنوان «وام فوری» به چرخه ارائه تسهیلات سیستم بانکی کشور اضافه شده‌اند.

بسیاری بر این باورند که بانک مرکزی باید فکری به حال پرداخت تسهیلات به‌ویژه تسهیلات بانکی کند تا سیستم خرید و فروش وام از بین برود.

خرید و فروش وام دلالی، مسبوق به سابقه

سیدناصر موسوی لارگانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نیز بر ضرورت نظارت بیشتر بانک مرکزی بر روند اعطای تسهیلات بانکی تاکید کرده و می‌گوید: دلالان رغبت بیشتری به خرید و فروش وام قرض‌الحسنه نسبت به سایر تسهیلات دارند.

سیدناصر موسوی لارگانی در گفت‌وگو با خبرنگار ایبِنا با اشاره به تخلفاتی که در حوزه بانکی رخ می‌دهد، گفت: متاسفانه خرید و فروش وام موضوعی مسبوق به سابقه بوده و مشکلاتی را برای متقاضیان ایجاد کرده است.

نماینده مردم فلاورجان در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه خرید و فروش وام در سنوات گذشته نیز وجود داشته، افزود: باید بانک مرکزی به‌موضوع خرید و فروش وام قرض‌الحسنه که البته تعداد آن کم است، ورود داشته باشد زیرا بی‌توجهی به این موضوع قشر ضعیف جامعه را دچار زحمت می‌کند.

وی با تاکید بر اینکه وام قرض‌الحسنه به‌علت سود کم متقاضی زیادی به نسبت سایر وام‌ها دارد، تصریح کرد: متاسفانه برخی با خرید و فروش وام قرض‌الحسنه محملی را برای سوءاستفاده ایجاد کرده‌اند؛ از این رو لازم است با تشدید نظارت‌ها جلوی این نوع اقدامات گرفته شود.

این نماینده مردم در مجلس دهم با بیان اینکه افزایش نرخ سود بانکی در خرید و فروش وام‌ها ظلم بزرگی در حق نیازمندان واقعی است، گفت: باوجود اینکه ارائه وام قرض‌الحسنه تکلیف قانونی بانک‌ها است، دیده شده که برخی بانک‌ها از ارائه آن سر باز زده و برخی نیز با سوءاستفاده سعی در فروش این نوع تسهیلات دارند.

موسوی لارگانی با تاکید بر اینکه تخلف در سیستم بانکی زیبنده نظام نیست، افزود: انتظار می‌رود نمونه فعالیت‌های مثبت بانک مرکزی در ساماندهی وضعیت بازار در زمینه بهبود عملکرد شبکه بانکی نیز دیده شود.

این نماینده مردم در مجلس دهم، با بیان اینکه سپرده‌های قرض‌الحسنه‌ای که نزد بانک بوده و همچنین منابع حاصل از سپرده حساب‌های جاری، منبع خوبی برای اعطای تسهیلات قرض‌الحسنه است، تصریح کرد: نیاز است که بانک مرکزی نظارت جدی بر بانک‌ها داشته باشد تا تخلفی در رویه ارائه تسهیلات رخ ندهد.

وی ادامه داد: وجود تخلف در شبکه بانکی زیبنده نظام نیست؛ از این رو لازم است بانک مرکزی و سایر دستگاه‌های نظارتی از جمله مجلس در این حوزه نظارت‌های بیشتری داشته باشند.

باجه خبر

آمادگی بانک ملت برای حمایت از مپنا

مدیرعامل بانک ملت با همراهی تعدادی از مدیران ارشد این بانک با حضور در مجموعه گروه مپنا، از خطوط تولید کارخانه‌های این گروه بازدید کرد.

به گزارش روابط عمومی بانک ملت، محمد بیگدلی همچنین در نشستی با علی‌آبادی، رئیس هیات مدیره و مدیرعامل گروه مپنا، راه‌های تقویت همکاری‌های فی ما بین را مورد بررسی قرار دادند.

دکتر بیگدلی در این نشست گفت: فعالیت‌های این گروه، می‌تواند کشور را در حوزه صنعت متحول کند.

مدیرعامل بانک ملت با اشاره به نیروی انسانی توانمند، خوشفکر، قوی و متخصص و مدیریت عالی، مسلط و مجرب گروه مپنا، تاکید کرد: هرجا باور داشته باشیم، می‌توانیم کارهای بزرگ را انجام دهیم که خوشبختانه این دیدگاه در مپنا عملیاتی شده است.

دکتر بیگدلی از آمادگی کامل بانک ملت برای تامین مالی فعالیت‌ها و پروژه‌های بزرگ گروه مپنا در زمینه‌های مختلف خبر داد و اظهار کرد: ای کاش آنهایی که همیشه بر این طبل می‌کوبند که اقدامی در کشور صورت نگرفته، فعالیت‌های چنین شرکت‌هایی را مشاهده کنند.

مدیرعامل بانک ملت با بیان این نکته که شرکت‌هایی با قدرت و توانایی مالی و تخصصی گروه مپنا در کشور کم داریم، افزود: بانک ملت از طریق شعب و بانک‌های خارجی خود نیز می‌تواند نیاز این گروه به تسهیلات ارزی را تامین کند.

عباس علی‌آبادی، مدیرعامل گروه مپنا هم در سخنانی با قدردانی از همراهی خوب دست‌اندرکاران بانک ملت با بیان اینکه، گروه مپنا و بانک ملت در کنار یکدیگر می‌توانند برای نسل‌های آینده، ثروت خلق کنند، اضافه کرد: گروه مپنا ۱۲ هزار مگاوات نیروگاه دارد و باتوجه به اینکه بانک ملت هم بانکی آبرومند است، امیدواریم بتوانیم کارهای بزرگ و خداپسندانه‌ای را با همکاری هم انجام دهیم.

علی‌آبادی، خودروهای برقی را از جمله کسب‌وکارهایی دانست که با استفاده از برق می‌توان گسترش داد و بدین وسیله ارزش افزوده خوب را عاید کشور کرد.

وی به پروژه ۳ هزار مگاواتی در دست اجرای گروه مپنا در بصره عراق اشاره کرد و گفت: تاکنون ۷ پروژه نیروگاهی در کشورهای عمان، سوریه، عراق، اندونزی و پاکستان ازسوی گروه مپنا به انجام رسیده است.

آخرین مهلت شرکت در جشنواره سینا

مدیر امور حوزه مدیرعامل و روابط عمومی بانک سینا با اشاره به اینکه مراسم قرعه‌کشی جشنواره حساب‌های قرض‌الحسنه پس‌انداز بانک سینا دوشنبه، ۷ مهر با حضور نمایندگان دستگاه‌های نظارتی برگزار می‌شود، خاطرنشان کرد: تمامی هموطنان نیک‌اندیش و خیر برای مشارکت در امر نیک قرض‌الحسنه و بهره‌مندی از جوایز جشنواره تا ۳۱ شهریور فرصت دارند نسبت به افتتاح یا تکمیل موجودی حساب خود حداقل به مبلغ ۱ میلیون ریال اقدام کنند.

به گزارش روابط عمومی بانکی سینا، منصور شیخ‌الاسلامی اظهار کرد: جوایز چهارمین جشنواره قرعه‌کشی حساب‌های قرض‌الحسنه بانک سینا به‌مناسبت سی‌وپنجمین سالگرد تاسیس این بانک شامل ۵ جایزه ویژه ۱ میلیارد ریالی، ۳۵ کمک‌هزینه تامین مسکن هر یک به مبلغ ۳۵۰ میلیون ریال، ۳۵ کمک‌هزینه خرید خودرو ایرانی هر یک به ارزش ۲۵۰ میلیون ریال، ۳۵ کمک‌هزینه خرید کالای ایرانی هر یک به ارزش ۱۰۰ میلیون ریال و میلیاردها ریال جوایز نقدی دیگر است.

ارائه خدمات نوین در بانک ایران‌زمین

معاون عملیات بانکی بانک ایران‌زمین به‌همراه مدیران امور شعب استان تهران، امور شعب استان‌ها و روابط عمومی، در راستای ارزیابی خدمات مرکز ارتباط با مشتریان از این مرکز دیدار کردند.

به گزارش روابط عمومی بانکی ایران‌زمین، هادی قدیمی در این بازدید با اشاره به شرایط پیش آمده در زمینه بیماری کرونا و تمایل کمتر مشتریان برای مراجعه به بانک، از همکاران مرکز تماس درخواست کرد تا با راهنمایی دقیق و کامل مشتریان و ارائه خدمات نوین در زمان آنها برای امور بانکی صرفه‌جویی شود.

وی همچنین گفت: در حال حاضر بسیاری از خدمات بانکی در بانک ایران‌زمین در بستر بانکداری دیجیتال قابل ارائه است و مشتریان کمترین نیاز را برای حضور در شعب دارند.

در این بازدید کریمی، مدیرعامل شرکت پدیسار با بیان اینکه در ۳ حوزه مختلف خدمات به مشتریان ارائه می‌شود، اظهار کرد: در مرکز ارتباط با مشتریان بانک ایران زمین در ۳ حوزه امداد مشتریان، امداد شعب و حوزه پاسخگویی قضایی به شرکت کاشف بانک مرکزی به‌صورت شبانه‌روزی (۷×۲۴) خدمات ارائه می‌شود و به‌زودی شاهد رونمایی از خدمات جدید این مرکز برای مشتریان بانک خواهیم بود.

بازار داغ نوسان‌گیری در بورس

اقتصاد ایران در بخش‌های گوناگون و در مقیاس گسترده دچار پدیده‌ای مخرب به‌نام دلالی شده است. این مسئله بسیاری از فعالان اقتصادی و به‌ویژه تولیدکنندگان را در تمام بخش‌های نظام اقتصادی کشورمان آزار داده و عملا راه را بر فعالیت سالم و پربازده در حوزه‌های مختلف بسته است. یکی از این حوزه‌ها، بازار بورس و اوراق بهادار تهران است که متاسفانه شاهد حضور دلالان در بین دارایی بسیاری از سهامداران بازار هستیم. بازار بورس تهران پس از رشد بی‌سابقه‌ای که داشت، مورد توجه بسیاری از افراد فعال در حوزه‌های گوناگون اقتصادی و بازارهای موازی قرارگرفت. به نحوی‌که حتی طبق آمارهای سازمان بورس حدود ۲۰درصد جمعیت کشور، سرمایه خود را وارد این بازار کردند. در این بین، توجه بسیاری از دلالان در حوزه‌های دیگر نیز به این بازار جلب شد چراکه یکی از بهترین زمینه‌های فعالیتی برای این دسته افراد، اشتیاق سرمایه‌داران خرد و کلانی بود که نسبت به فضای بازار موردنظر اطلاعات کافی نداشتند و علاقه‌مند به ورود به بازار سرمایه بودند.

عکس: آیدا فریدی

دلالان در کمین بورس‌بازان مبتدی!

صادق مردانی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با صمت، ضمن اشاره به وجود نوسان قیمتی در بازار بورس عنوان کرد: قیمت سهام در بازار سرمایه به صورت لحظه‌ای در حال تغییر است، این را هم در نظر داشته باشید که ما در بورس، در یک سو سهام را داریم و در سوی دیگر افرادی که این سهام را یا عرضه یا خریدار می‌کنند. در این بین اما متقاضیان یا همان خریداران سهام چند دسته هستند؛ یا حرفه‌ای هستند یا سهامدارانی که به‌تازگی وارد بازار بورس شده‌اند و اصطلاحا آماتور نامیده می‌شوند. اما یک بخش بسیار کوچکی هم در بازار بورس فعالیت دارند که با استفاده از رانت و اطلاعاتی که در اختیار همگان نیست اقدام به خرید یا فروش سهام در مقیاس بسیار بزرگ می‌کنند.

مردانی با یادآوری حضور مبتدیان در بازار سهام اظهارکرد: تا چند وقت قبل آماتورها به‌طور طبیعی پس از مدتی فعالیت در بازار، حرفه‌ای می‌شدند، اما از سال ۹۸ به این سو، داستان تغییر کرده است. به‌دلیل رشد ناگهانی بازار سهام، افرادی هم که سپرده‌هایی در بانک داشتند، به‌دلیل بازدهی بیشتر سرمایه خود را وارد بورس می‌کردند. این دسته از سرمایه‌گذاران هیچ شناختی از بازار نداشتند و متاسفانه بدون آگاهی از اصول و قوانین بورس اوراق بهادار، وارد این حوزه می‌شدند. به‌دنبال ورود تعداد زیادی از مبتدیان به بازار سرمایه، عده‌ای از ناآگاهی این افراد سوءاستفاده کردند. برای مثال، شما وقتی بازار را نشناسید در انتخاب نمادها و نحوه خرید سهام به‌طور قطع به مشاوره یا آموزش احتیاج دارید. توجه داشته باشید که ارزش سهام شرکت‌های گوناگون با هم یکسان نیست و میزان بازدهی آنها نیز با یکدیگر متفاوت است. به همین جهت برخی افرادی پیدا شدند که تازه‌واردان را به اصطلاح راهنمایی می‌کردند که چه سهامی را بخرند و در ازای مشورتی که داده بودند مبالغی هم از نوسهامداران دریافت می‌کردند. برای این کار هم اصطلاح سبدگردانی استفاده می‌شود و افرادی که از این راه در بازار بورس فعالیت دارند را سبدگردان می‌نامند. این فعال بازار سرمایه با توضیح سازکار فعالیت کارگزاری‌های بورسی افزود: برای جلوگیری از این مسئله، سازمان بورس صندوق‌های بورسی را پیش‌بینی کرده تا سرمایه‌گذارانی که به هر دلیل امکان خرید و فروش مستقیم سهام را ندارند از این طریق در بازار سرمایه‌گذاری کنند. کارگزاری‌های بورسی هم سرمایه افراد را می‌گیرند و با آن در بازار فعالیت می‌کنند و دست آخر سود مشخصی را هم دریافت می‌کنند، سهامداران هم بدون اینکه به‌طور مستقیم درگیر سازکار بازار سرمایه شوند می‌توانند در این حوزه فعالیت کنند.

سبدگردان‌ها

مردانی با تشریح نحوه فعالیت سبدگردان‌ها به صمت گفت: این راهی که گفته شد، رسمی و قانونی است که آماتورها می‌توانند از طریق این کارگزاری‌های حرفه‌ای به خرید و فروش بپردازند، اما در این زمینه یک دسته دیگری هم که به‌طور غیررسمی فعالیت می‌کنند، وجود دارند. یعنی افرادی سرمایه خود را در اختیار اشخاصی که حرفه‌ای‌تر هستند، قرار می‌دهند تا به نیابت از آنها سهام را عرضه کنند یا بخرند. به این افراد هم سبدگردان گفته می‌شود یا در رسانه‌ها ممکن است با نام دلال معرفی شوند. البته نباید به همه این افراد به چشم منفی نگاه کرد، چراکه بسیاری افراد واقعا سواد و تخصص سرمایه‌گذاری را دارند اما سرمایه ندارند. افرادی که سرمایه دارند می‌توانند با این دسته افراد مشارکت کنند و در بازار حضور داشته باشند. این دسته از سهامداران هیچ اشتباهی مرتکب نشده‌اند و می‌توانند با هم به طور کاملا سالم همکاری کنند.

سبدگردانی ناسالم!

این کارشناس بورس با توضیح درباره نحوه فعالیت دلالان در بازار، افزود: این‌ها حالت‌های طبیعی هستند که در بازار سرمایه رخ می‌دهند، اما یک حالت غیرعادی هم داریم. متاسفانه این مورد غیرسالم، بسیار گسترده است و حتی به صورت شبکه‌ای هم در بازار عمل می‌کنند. این افراد به صورت گروهی کار می‌کنند و خود را سبدگردان می‌نامند. برای مثال این گروه از فعالان بازار بورس با استفاده از سرمایه‌هایی که در اختیارشان قرار گرفته، به‌طور هماهنگ شروع به خرید سهام یک شرکت می‌کنند و به‌طور طبیعی در پی این خرید هماهنگ، ارزش سهام آن شرکت به حدی افزایش می‌یابد که حتی از ارزش واقعی خودش هم بیشتر می‌شود. در واقع به‌طور ساختگی و مصنوعی قیمت سهام مشخصی را بالا می‌کشند. از سوی دیگر هم به‌دلیل جذاب بودن این قیمت‌های ساختگی، سهامدارانی که تازه‌وارد بازار شده‌اند و چندان آشنایی ندارند، با هدف کسب سود بیشتر سهام این شرکت‌ها را می‌خرند. پس از هجوم سرمایه به سمت آن سهام یادشده، افرادی که به‌نام سبدگردان می‌شناسیم، بلافاصله و باز هم به صورت هماهنگ شروع به فروش همان سهام می‌کنند. در نتیجه این کار، قیمت سهام به حد واقعی خودش بازمی‌گردد و متاسفانه بسیاری از همان تازه‌واردان با ضررهای غالبا سنگینی مواجه می‌شوند. اما این در حالی است که سبدگردان‌ها بدون زحمت سود زیادی را نصیب خودشان کرده‌اند. باید توجه داشته باشید که این افراد حضور بسیار گسترده‌ای در فضای مجازی (به‌ویژه اینستاگرام) دارند و معمولا مخاطبان خود را هم از این طریق پیدا می‌کنند.

نظارت نصفه و نیمه سازمان بورس

مردانی با اشاره به موفقیت نسبی سازمان بورس و اوراق بهادار تهران در امر نظارت بر بازار، عنوان کرد: سازمان بورس سال گذشته، برای جلوگیری از ادامه این روند غیرسالم، اعلام کرد که اگر فردی در بازار فعال است باید در فضای مجازی با اطلاعات و عکس واقعی خودش حضور داشته باشد و اینکه اجازه معرفی نماد یا سیگنال‌دهی به سهامداران را ندارند، در غیر این صورت کد بورسی این افراد بسته می‌شود. این واکنش سازمان بورس باعث شد بسیاری از سبدگردان‌ها این کار را رها کنند و به‌دنبال اجرای این نظارت بسیاری از این افراد دیگر نتوانستند به کار خود ادامه دهند.

نگرانی فعالان بورسی

وی در ادامه افزود: در حال حاضر هم مجموعه‌هایی هستند که به صورت شبکه‌ای وارد می‌شوند و دقیقا همان کار را انجام می‌دهند، دو یا سه هفته قیمت را بالا نگه می‌دارند اما بعد از هجوم مردم برای خرید آن سهام، به ناگاه سهم خود را می‌فروشند و دوباره ارزش سهام مورد نظر به‌شدت افت می‌کند. متاسفانه در مواردی شاهد هستیم که حقوقی‌ها هم بعضی مواقع این کار را انجام می‌دهند. اتفاقا یکی از نقدهایی که به ورود بانک‌ها وارد است، همین بحث بوده که به‌دلیل توان مالی بالایی که دارند می‌توانند به‌طور انحصاری سبدگردانی کرده و درآمدهای بالایی از این راه کسب کنند. این فعال بورسی در پایان با مهم دانستن مسئله نظارت بر بازار سرمایه، یادآورد شد: اگر چنین امری محقق نشود بازار به سوی انحصاری شدن خواهد رفت، او در پایان به خبرنگار صمت گفت: برای جلوگیری از رخ دادن چنین اتفاقاتی باید سیستم نظارتی دقیق‌تری وجود داشته باشد تا قوانین به‌طور کامل و جدی رعایت شوند. در غیر این صورت این رویه ادامه پیدا خواهد کرد و بازار به شکل انحصاری در اختیار بعضی از حقوقی‌ها یا در آینده بانک‌ها قرار خواهد گرفت.

واسطه‌گری برای عرضه اولیه

در این بین برخی معتقدند کارچاق‌کن‌های بورسی برای کسب منفعت بیشتر از بازار عرضه‌های اولیه برنامه منسجمی داشتند. آنها با ارائه ضمانت به صاحبان شرکت‌های کوچک این نوع بنگاه‌ها را برای ورود به بورس ترغیب می‌کردند و در مقابل وعده می‌دادند که کاری می‌کنند ارزش دارایی شرکت پس از عرضه در بورس چندین برابر شود.

عظیم ثابت، کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه نقش واسطه‌ها در تعیین قیمت سهام شرکت‌ها بدون ارزیابی ارزش واقعی آن سهم موضوعی است که بازار را به مخاطره می‌اندازد، گفت: کمیته پذیرش با بررسی ارزش سهام شرکت‌ها و تعیین مجازات برای کسانی که قیمت سهام را نسبت به ارزش واقعی آن غیرواقعی جلوه می‌دهند می‌تواند جلوی جولان سودجویان بازار سرمایه را بگیرد.

ثابت افزود: فعالیت واسطه‌ها به دوگونه است. عده‌ای با معرفی شرکت‌ها به بازارسرمایه و در ازای هر معرفی، حق بازاریابی دریافت می‌کنند که در فعالیت این گروه شک و شبهه‌ای وجود ندارد اما گروه دیگری که فعالیت‌شان بازار را به چالش می‌کشد، کسانی هستند که با لابی نقش تعیین‌کننده‌ای در ارزش‌گذاری سهام شرکت‌ها ایفا می‌کنند.

به‌گفته کارشناس بازار سرمایه برخی شرکت‌ها مشکل ساختاری دارند و اگر شرکت‌ها برای ورود به بورس از راه‌های علمی و اصولی وارد نشوند، مشکلاتی را برای نقدینگی سهامداران به‌وجود می‌آورند.

وی تاکید می‌کند: سال گذشته شرکت‌هایی وارد بورس شدند که سهام‌شان با قیمت بالا کشف و عرضه شد اما با گذشت چند ماه به‌دلیل غیرواقعی بودن قیمت سهام با ریزش شدید قیمت مواجه شدند.

واقعیت این است که شرکت‌های تازه‌وارد به‌دلیل شرایط بازار حداقل چند روزی رشد قیمت خواهند داشت که قیمت را غیرواقعی بالا می‌برد و سهامداران را دچار ضرر و زیان می‌کند.

جولان منفعت‌طلبان

وضعیتی که در بورس به‌وجود آمده و هجوم نقدینگی به بازارسرمایه این شائبه را ایجاد می‌کند که ورود نقدینگی به این بخش امتیازات زیادی به همراه دارد اما از سویی عده‌ای با سوءاستفاده از رونق بی‌سابقه در بورس تهران به‌دنبال فعالیت‌های غیرقانونی هستند.

مرتضی دلخوش، کارشناس بازارسرمایه دراین‌باره گفت: ارزش برخی سهام بدون هیچ قید و شرطی بالا رفته از این‌رو صاحبان نقدینگی انگیزه بسیاری برای ورود به بورس پیدا می‌کنند. در چنین فضایی موسسات حسابرسی باید وارد عمل شوند و به شرکت‌هایی که از نظر مالی بنیه کافی ندارند، هشدار دهند و نگذارند این‌گونه شرکت‌ها وارد بورس شوند.

وی اظهارکرد: اما با توجه به شرایط و هیجان بازار، معمولا شرکت‌های واسطه ارزش واقعی سهام برخی شرکت‌ها را غیرمنطقی جلوه می‌دهند و کشف قیمت سهام را بالاتر از دارایی و ارزش واقعی آن اعلام می‌کنند.

دلخوش افزود: در این شرایط دلالان بازار سرمایه، سهام شرکت‌هایی را که ارزش چندانی ندارند چند روز بعد از ساعت کاری عرضه می‌کنند و به‌دلیل اینکه میزان عرضه و تقاضا در بازار سرمایه همخوانی ندارد، برای خرید سهام این شرکت‌ها صف تشکیل می‌شود و مردم نیز از اینکه توانسته‌اند سهمی بخرند، ابراز رضایت می‌کنند.

او تاکید کرد: درحالی‌که ارزش سهام برخی شرکت‌ها ابهام‌های فراوانی دارد و پیش‌بینی سود یا EPS سنوات گذشته آن نیز منفی است، صف خرید میلیاردی برای آنها بسته می‌شود که کاملا مشخص است پشت‌پرده عرضه این‌گونه سهام از چه قرار است.

این فعال بازار سرمایه با اشاره به اینکه باید پرسید چرا باید شرکتی که ظرفیت افزایش قیمت تا این میزان را ندارد، وارد بورس شود؟ گفت: این اتفاقات انگیزه منفعت‌طلبان را بیشتر می‌کند. آنها با زد و بند شرکت‌ها را وارد بورس کرده و بر سر کشف قیمت سهام با نرخ بالا تبانی می‌کنند.

دلخوش با بیان اینکه در صورت ادامه این روند ممکن است سرمایه‌گذاران حقیقی که اطلاعات کافی از بازار سرمایه ندارند، نقدینگی خود را بر باد دهند، تاکید کرد: کارشناسان با این موضوع که نقدینگی وارد بورس شود، مشکلی ندارند اما مشکل از جایی شروع می‌شود که کارچاق‌کن‌ها با ترفندهای گوناگون باعث حبابی شدن بازار می‌شوند.

سخن آخر...

به‌دنبال استقبال بی‌سابقه مردم به بازار سرمایه، بسیاری از تازه‌واردان کوچک‌ترین آشنایی از بورس نداشتند و فقط به امید کسب سودهای رویایی به این بازار ورود کرده بودند. به همین دلیل شاهد بودیم که بخش بزرگی از این افراد با ضررهای سنگینی مجبور به ترک تالار شیشه‌ای بورس شدند و با سرخوردگی نسبت به آن صحبت می‌کنند. البته این مسئله دلایل مختلفی دارد اما یکی از مواردی که موجب ضرر و زیان نوسهامداران شده است، وجود دلالانی بوده که در گوشه و کنار بازار سهام فعالیت مخربی دارند. البته به باور برخی کارشناسان سازمان بورس و اوراق بهادار تهران با اعمال نظارت‌های سنگین (به‌ویژه در فضای مجازی) توانسته این امر ناصواب را کنترل کند اما متاسفانه همچنان شاهد چنین شبکه‌هایی در بخش‌های گوناگون بورس تهران هستیم. اغلب فعالان بازار سرمایه معتقدند سازمان بورس توانسته افراد حقیقی که به‌نام سبدگردانی یا نوسان‌گیری در حال سوءاستفاده از بازار بودند را کنترل کند اما همچنان سهامداران حقیقی و قدرتمند دیگری نیز در بازار سهام هستند که هر از گاهی با ایجاد حباب قیمتی سهام، درآمدهای کلانی به‌دست می‌آورند.

یادداشت

ایجاد تفکر سرمایه‌گذاری مستقل

مسعود میرزاباقری
کارشناس بازارسرمایه

این روزها شاهد آن هستیم که بازار سرمایه بسیار داغ‌تر از قبل شده و طیف‌های گسترده‌تری از قشرهای مختلف جامعه وارد این بازار شده‌اند. شاید اگر کمی حافظه یاری کند به یاد بیاوریم که وقتی صحبت از پول و سرمایه و خرید فروش می‌شد بخشی از جامعه به‌دلیل نداشتن کسب‌وکار ثابت و کمی هم سودجویی بازارهایی برای خود تعریف می‌کردند تا با سودهای عجیب از این بازار نفع ببرند. برای مثال در دهه ۷۰ بازار سیمکارت بسیار داغ شده بود، یا بازار خودرو در همین دوران کنونی، بازار خرید و فروش ملک و بنگاه‌بازی و... در نهایت هم دیده می‌شد که با کمال تعجب عده‌ای از این بازارها منفعت‌های بسیار کلانی می‌بردند. توجه به این نکته که در تمام این بازارهای ساختگی، چیزی به‌نام تولید و یا سرمایه‌گذاری به قصد تولید وجود ندارد. همین امر موجب شد این سرمایه‌گذاری‌های عمدتا کوتاه‌مدت، در بین مردم به‌نام «دلالی» شناخته شوند. اما به‌تازگی با رکود در سایر بازارها و تشویق دولتی‌ها به حضور گسترده مردم در بازار سهام، بخشی از این دلالی‌ها به بازار سهام هم وارد شده‌اند. اما نکته جالب‌تر این است که در بازارهای جهانی بورس در سراسر جهان از نخستین روزهای شکل گیری بازیگران کوتاه مدتی باعنوان «نوسان‌گیر» یا «سفته‌باز» شناخته می‌شدند. این دسته از بازیگران عموما بسیار حرفه‌ای هستند و برعکس «دلال»های بازارهای موازی مانند ارز و طلا، از سطح دانش به‌نسبت خوبی برخوردار هستند. اما به نظر می‌رسد تکرار خاطرات خوشی که دلال‌ها در سایر بازارهای کشور ما داشتند در بورس اوراق بهادار میسر نیست چراکه با توجه به حضور فعالان مجرب‌تر در بازار سرمایه کمی فضا برای این دست افراد سودجو چندان باز نیست. نگارنده بعد از سال‌ها حضور در این بازار به این نتیجه رسیده که بهترین روش کسب بازده، ایجاد تفکر سرمایه‌گذاری مستقل و همه جانبه با قدرت صبر بسیار بالاست. به‌عنوان مثال، سهام شناور بنگاه‌های اقتصادی در بازار سرمایه، با یک اشاره مالکان عمده می‌تواند چند برابر شده و قیمت‌ها را چنان کاهش دهد که دارندگان خرد سهام با نگرانی‌های زیادی مواجه شوند. تنها با دانش و اطلاع از ذات این بازار است که می‌توان بر نگرانی‌های ناشی از افت‌های مقطعی غلبه کرد و به سودها و بازدهی‌های بسیار خوب رسید. بنابراین به تمام مشتاقان این بازار که با نیت «شبه‌دلالی» اقدام به خرید سهام و فروش در کوتاه‌مدت و خروج کامل سرمایه با سود سرشار از این بازار کرده‌اند توصیه می‌شود پس از اتمام روند اصلاحی بازار، با تفکر سرمایه‌گذاری بلندمدت بار دیگر به این حوزه بازگردند و سرمایه‌گذاری را از سر بگیرند، چراکه بورس با بازارهای شناخته‌شده دیگر یک تفاوت بسیار بزرگ دارد و آن هم امکان متضرر شدن حتی تا نصف سرمایه در کوتاه‌مدت است.

نظرگاه

لابی‌گری را محدود کنیم

مجتبی فریدونی، کارشناس بازار سرمایه: در ماه‌های گذشته و پیش از آغاز روند نزولی بورس، رشد بی‌سابقه شاخص، بازار واسطه‌ها را گرم کرد و در این شرایط برخی افراد به‌عنوان واسطه میان شرکت و بورس تلاش کردند شرکت‌های گوناگون را وارد بازار کنند. در حالی که ارزش واقعی برخی شرکت‌ها با نرخ سهام آنها تفاوت چشمگیری داشت. گاهی سهام شرکت‌های بزرگ و اسم و رسم‌دارتر هم با لابی‌گری با قیمتی بالاتر از ارزش واقعی روی تابلو مبادله شد.این وضعیت به مراتب در عرضه اولیه‌ها بدتر بود. تجربه نشان داده فعالیت واسطه‌هایی که برای ورود شرکت‌ها به بورس رایزنی و لابی می‌کنند اشکالات زیادی به‌وجود آورده است. اگر حیطه فعالیت دلالان به مشاوره و راهنمایی برای ورود به بورس محدود باشد، ماجرا تغییر می‌کند. واسطه‌ها می‌توانند به شرکت‌ها برای ورود به بازار سرمایه مشاوره بدهند، اما این افراد گاه فعالیت‌شان به نحوی است که با غیرواقعی جلوه دادن سهام شرکت‌ها نرخ سهام را بالا می‌برند که نوعی خلاف به‌شمار می‌رود و هیچ جای بحثی درباره فعالیت آنها نمی‌گذارد. از سوی دیگر، برخی افراد با تبلیغات غیرواقعی و زد و بندهایی که می‌کنند نرخ سهام را به‌صورت کاذب بالا می‌برند و ارزش واقعی سهام را از سهامدار مخفی می‌کنند و متاسفانه عده‌ای از سهامداران هم بدون مطالعه و از سر ناچاری ناخواسته وارد بازی دلال‌ها می‌شوند.

> اغلب فعالان بازار سرمایه معتقدند سازمان بورس توانسته افراد حقیقی را که به‌نام سبدگردانی یا نوسان‌گیری در حال سوءاستفاده از بازار بودند کنترل کند

> همچنان سهامداران حقیقی و قدرتمند دیگری نیز در بازار سهام هستند که هر از گاهی با ایجاد حباب قیمتی سهام، درآمدهای کلانی به‌دست می‌آورند

گروه بورس
editor@smtnews.ir

شنبه
۲۹ شهریور ۱۳۹۹- اول صفر ۱۴۴۲ - ۱۹ سپتامبر ۲۰۲۰-شماره ۱۶۱۴-پیاپی ۲۹۳۲

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

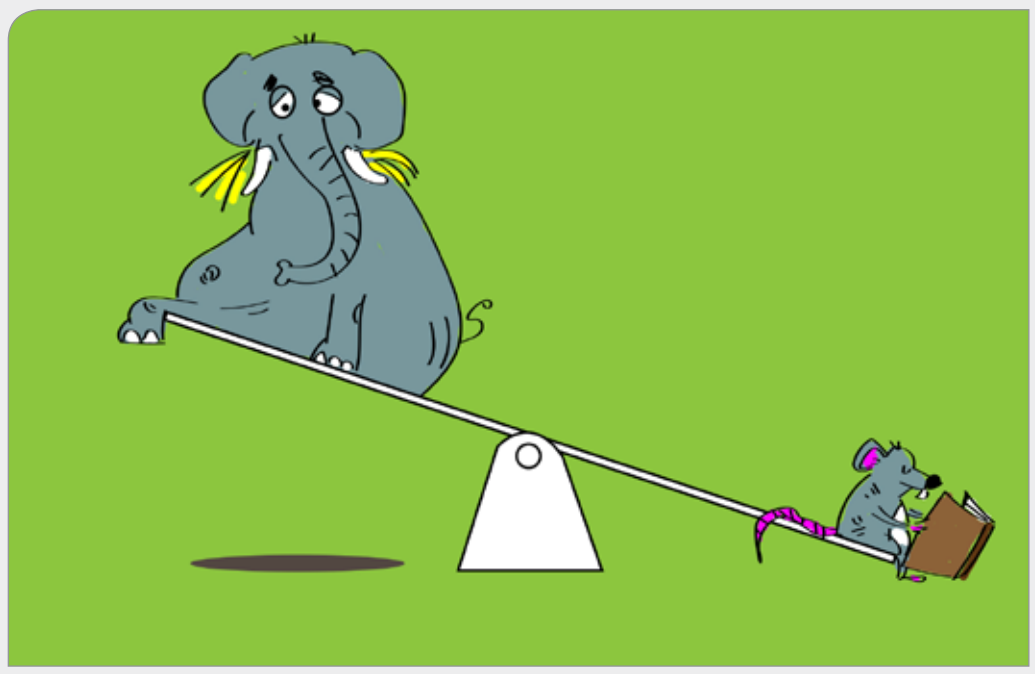
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: صمت

بازار ناصرخسرو در سیطره دلالان

طرح: آیدا فریدی

شاید تعداد ایرانیانی که «ناصرخسرو قبادیانی» را می‌شناسند و با آثار او آشنا هستند، کمتر از کسانی باشد که نام «ناصر خسرو» آنها را به یاد خیابانی معروف در تهران می‌اندازد؛ خیابانی که سال‌هاست بازار اصلی قاچاق داروی پایتخت و جولان دلالان دارو شده است.

ناصرخسرو، خیابانی که آخرین امید بیماران برای یافتن داروهای کمیاب و البته گران است. آمار می‌گوید سود قاچاق دارو ۲۰ برابر سود کوکائین است؛ تجارتی سودآور که در پنهانی‌ترین لایه‌های اقتصاد تمام کشورهای جهان ازجمله ایران ریشه دوانده است. تا آنجا که به‌گفته مسئولان، امروز مبارزه با قاچاق دارو نیازمند فرهنگ‌سازی در حوزه‌های مختلف از جمله قوه قضاییه، ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، بیمارستان‌ها، شرکت‌های تولیدکننده دارو و در نهایت بیماران است.

به گزارش صمت قاچاق کالا عبارت است از نقل‌وانتقال مخفیانه کالا بدون پرداخت عوارض گمرکی و سود بازرگانی و البته بدون توجه به قوانین و مقررات داخلی کشورها. «دارو» هم جزو اقلامی است که در لیست بلند بالای کالاهای قاچاق قرار دارد. داروهای قاچاق، به‌طور عمده در دو گروه داروهای بیماری‌های خاص و داروهای ممنوعه در سبد کالاهای قاچاق قرار می‌گیرند.

در این بین آنچه که قاچاق دارو را از قاچاق سایر اقلام و کالاها متمایز می‌کند، علاوه بر تاثیر بر بحث سلامت، قاچاق دوسویه این کالاست. مهم‌ترین دلیل قاچاق دارو به خارج، وجود اختلاف بین قیمت دارو در بازار داخلی و بازارهای خارجی به‌ویژه کشورهای همسایه است.

اما درباره داروهایی که به داخل کشور قاچاق می‌شوند، اختلاف‌نظرهایی وجود دارد. گرچه قاچاق دارو از لحاظ مقدار اندک است، اما از لحاظ ارزش، رقم قابل‌توجهی را به خود اختصاص می‌دهد؛ بنابراین برای بررسی چرایی قاچاق دارو ابتدا باید موشکافانه به بررسی جایگاه نیروهای اصلی بازار دارو پرداخت. با این همه نکته مهم آن است که مبارزه با قاچاق دارو و کوتاه کردن دست دلالان این بازار با ضرب‌الاجل و اقدام سریع ممکن نخواهد بود و نیاز به استراتژی بلندمدت و اقدامات پیوسته و متوالی دارد.

▣ اسرار سربه‌مهر

جمع کردن بساط دلالان دارو همواره یکی از دغدغه‌های دولت‌ها و البته خانواده‌های بیماران به‌ویژه بیماران خاص است؛ تجارتی که طی آن مشتری برای رساندن دارو به بیمار، حاضر به پرداخت هر میزان پول و تداوم این بازار است. باوجود تمام اقدامات دولت‌های مختلف هنوز قاچاق در این بازار حرف‌هایی برای گفتن دارد و هنوز ناصرخسرو در فروش داروهای ممنوعه پیشتاز است. در ماه‌های اخیر و شیوع کرونا فروش داروهای کرونا نیز این بازار آشفته را داغ‌تر از قبل کرد و حتی تبلیغ فروش و پیش‌فروش داروهای کرونا به آگهی‌های فضای مجازی هم رسید.

▣ مدیریت سلامت سلیقه‌ای نیست

دارو جزو اقلام استراتژیک و حساسی است که به‌دلیل اهمیتش برای سلامت جامعه، نمی‌توان مانند یک کالای تجاری با آن برخورد کرد و هیچ دولتی در هیچ جای دنیا خرید و فروش این کالا را نباید دستمایه سیاست‌های غلط و مدیریت‌های ناشیانه قرار دهد. مدیریت سلامت سلیقه‌ای نیست و بدون شک مبارزه با قاچاق دارو و جمع کردن بساط دلالان این بازار نیاز به یک استراتژی بلندمدت، اقدامات پیوسته و متوالی و فرهنگ‌سازی مصرف دارد.

▣ سخن آخر...

خلاصه کلام آنکه ناصرخسرو، یکی از قدیمی‌ترین خیابان‌های تهران جایی است که به مأمنی برای توزیع‌کنندگان داروهای قاچاق و کمیاب و جولان دلالان ریز و درشت این بازار تبدیل شده است. اغلب کسانی که در دو دهه گذشته با داروهای نایاب و کمیاب سروکار داشته‌اند، خیابان ناصرخسرو را به‌عنوان یکی از مراکز تهیه چنین داروهایی می‌شناسند. در سال‌های گذشته وضعیت از این هم بدتر بود؛ تا جایی که اغلب داروهای خاص، پس از ورود به کشور از چرخه توزیع داروخانه‌ای خارج و در خیابان ناصرخسرو عرضه می‌شدند. قدرت‌نمایی ناصرخسرو و فروشندگان این بازار در حالی هر روز بیشتر می‌شود که به‌عقیده برخی صاحب‌نظران، بازار ناصرخسرو محل خرده‌فروشی است و عمده‌فروشی دارو در دست دلالان واقعی است. به‌علاوه بسیاری بر این باورند که «به‌طور حتم اسراری در بازار ناصرخسرو وجود دارد که تاکنون مانع از جمع‌آوری آن شده است! بدون شک یکی از علت‌های اصلی آن اقتصاد ناسالمی است که وجود دارد.»

در این بازار سیاه کسی بازنده نیست

کاغذ A۴ نه‌چندان تمیزی که با دقت روی تیر چراغ‌برق تقاطع مدرس-مفتح نصب شده نظرم را جلب کرد. روی کاغذ با خطی خوانا نوشته «کلیه فروشی... فوری... گروه خونی A- شماره تماس ۰۹۱۹....». این آگهی تبلیغاتی از دید بسیاری از رهگذرانی که هر یک با کوله‌باری از خیال از کنار آن رد می‌شوند پنهان است. برخی هم با مکثی کوتاه نیم‌نگاهی به نوشته‌های کاغذ می‌اندازند و انگار با پدیده‌ای عادی مواجه شده‌اند. خوانده و نخوانده رد می‌شوند و به راه خود ادامه می‌دهند.

یکی فروش کلیه‌اش را راهی برای نجات از فقر می‌داند و دیگری پول فروش کلیه را برای ودیعه مسکن می‌خواهد؛ در مقابل اما خریداران همه از یک جنس‌اند. همه برای زنده ماندن احتیاج به عضو بدن انسانی دیگر دارند. داستان بازار خرید و فروش کبد، کلیه و... به همین جا ختم نمی‌شود و وجود تقاضا، باعث شده پای دلالان هم به این بازار باز شود. حتی آگهی‌ها از روی دیوار و تیر چراغ‌برق کوچه و خیابان به فضای مجازی هم منتقل شده و باوجود غیرقانونی بودن این نوع خرید و فروش، معامله اعضای بدن همچنان ادامه دارد و بازار دلالان این عرضه و تقاضا هم همچنان داغ است.

فروشندگان به‌راحتی آگهی می‌کنند و گیرندگان برای جور کردن پول، خود را به آب و آتش می‌زنند و دلال‌ها پا به پای تورم، نرخ می‌دهند. در کوران تغییر وضعیت اقتصادی کشور، فروشنده جانش را کف دستش می‌گذارد. تکلیف خریدار هم مشخص است؛ در این معامله، او «زندگی» می‌خرد. با گزارش صمت از این بازار مکاره همراه باشید.

▣ گشتی در بازار

از لابه‌لای انبوه آگهی‌هایی که در فضای مجازی وجود دارد، با چند مورد آنها تماس می‌گیرم. به یکی از آنها می‌گویم خبرنگار هستم و می‌پذیرد که به سوالاتم پاسخ دهد.

می‌گوید: «این آگهی مربوط به سال قبله. چند نفری تماس گرفتند و بعضی از اون‌ها که فکر کنم دلال بودند پول خوبی هم می‌دادند اما شرط‌شان این بود که عمل برداشتن کلیه در یکی از کشورها انجام بشه.»

در میان کسانی که با آنها تماس می‌گیرم یکی از آنها یک خانم ۳۵ ساله است. او تجربه عجیبی در این زمینه دارد و می‌گوید: «دلال اهل یکی از استان‌های غربی بود و زمینه سفر به کشور همسایه را فراهم کرد. قرارمان ۱۶۰ میلیون تومان بود که البته با خریدار خارجی ۲۰۰ میلیون تومان معامله کرده بود. ما به کشور همسایه رفتیم و در آنجا پزشک و کمیسیون پزشکی بیمارستان متوجه شدند که ما با گیرنده کلیه فامیل نیستیم و خرید و فروش انجام داده‌ایم و اجازه این کار را ندادند و من دست خالی برگشتم...»

▣ دلال نه، فرشته نجات!

در یکی از بیمارستان‌های تهران با رفت‌وآمد فراوان با یکی از دلال‌هایی صحبت می‌کنم که تاکید دارد در نگارش گزارش به‌جای عنوان «دلال»، از «فرشته نجات» استفاده کنیم!

به قول خودش، در این ۱۵ -۱۰ سالی که کار می‌کند، حسابی استخوان ترکانده و جان آدم‌های زیادی را نجات داده است. می‌گوید: «سود خرید و فروش کلیه بد نیست. در کمترین حالت ماهی ۳۵۰ میلیون درمی‌آورم. در حال حاضر ۲۰ بازاریاب دارم. بچه‌های شرکت هم ۶ نفر هستند. حق مشاوره دکتر متخصص هم هست و هزینه‌های روانشناس و وکیل که هرازگاهی دکشان می‌کنم. برای اینکه قفل دهن‌شان بسته بماند، مجبورم چند ۱۰ میلیونی به آنها بدهم.»

می‌گوید موهایش را در این راه سفید کرده تا قلق کار دستش آمده؛ ادامه می‌دهد: «اوایل خیلی سرم کلاه می‌رفت؛ مثلا مدت‌ها برای پیدا کردن خریدار یک کلیه سالم وقت می‌گذاشتم و آخر سر، فروشنده کلیه را به دیگری می‌فروخت یا چون برای انجام آزمایش خریدار و فروشنده با هم داخل آزمایشگاه می‌رفتند، مرا دور می‌زدند. حالا مقداری از مبلغ معامله را به‌عنوان پیش‌پرداخت به فروشنده می‌دهم و با او قرارداد می‌بندم که اگر کلیه را بفروشد باید ۲ برابر پیش‌پرداخت را به من بدهد. از خریدار هم مبلغی به‌عنوان پیش‌خرید می‌گیرم.»

▣ پیوند غیرقانونی

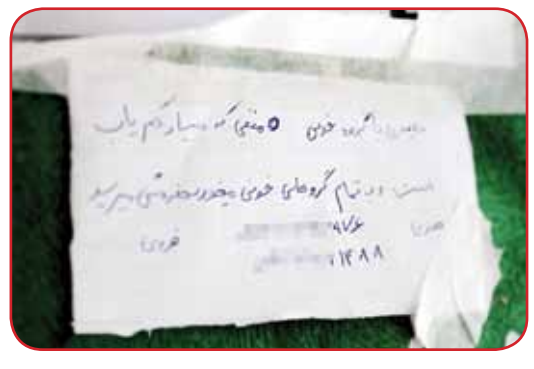
گرچه مدل پیوند به سبک ایرانی به الگویی برای کشورهای جهان تبدیل شده، اما کشور ما هم در این زمینه کم تاوان نداده است. تا همین چند سال پیش، پیوند کلیه از ایرانی‌ها به اتباع کشورهای دیگر، خبرساز شده بود و آنانکه دستی بر آتش داشتند، پیوند از افراد زنده غیرفامیل را مسبب این اتفاق نامبارک عنوان می‌کردند. شایعه‌ها و حاشیه‌سازی‌ها هم بسیار بود؛ برخی چنین ماجرایی را از اصل منکر و برخی مدعی بودند که حجم اعتراضات، بر این امر دلالت دارد که اتاق فرمانی واحد هدایت‌کننده تمام این جریان‌هاست.

در آن مقطع زمانی، کتایون نجفی‌زاده، رئیس اداره پیوند و بیماری‌های خاص وزارت بهداشت ایران، پس از انتشار این خبرها ضمن غیرمجاز دانستن آن گفت: «طبق قانون پیوند از اتباع ایرانی به اتباع خارجی یا برعکس، غیرقانونی است و به‌شدت با آن برخورد می‌شود و در این موضوع نیز شکی نیست.»

▣ سخن آخر...

می‌گویند قرار نیست در این بازار سیاه کسی بازنده باشد؛ آنکه چوبِ حراج بر جان می‌زند و آنکه دلال جان می‌شود، هر دو برنده‌اند، اما همه می‌دانند دلال‌ها، قاعده بازی را بلدند و برگ برنده در مشت‌شان است.

«زندگی» تنها کالای قابل‌عرضه در بازاری پرهیاهو است که میداندارش دلال‌ها هستند. چندان هم عجیب و غریب به‌نظر نمی‌رسد. در طول سال‌های متمادی، خرید و فروش عضوی از بدن، به امری بدیهی و پیش پا افتاده بدل شده و دلال‌ها با آگهی‌های عجیبی که در کوچه و خیابان و شبکه‌های اجتماعی دست به‌دست می‌شود، آدم‌ها را به شکل علنی و با وعده دریافت دستمزد بالا به فروش «کلیه» دعوت می‌کنند و چه‌بسا خود را فرشته نجات می‌نامند. هر دو به انتهای خط رسیده‌اند؛ هر دو در پی هم می‌گردند و در اینجاست که دهنده و گیرنده به تداوم حیات می‌اندیشند و بقای خویش را انتظار دارند. یکی می‌خرد و دیگری می‌فروشد و بنا بر جبر و اختیار، سر از بازاری درمی‌آورند که گردانندگانش دلال‌ها هستند؛ همان‌ها که مثل آب خوردن، با جان آدم‌ها معامله می‌کنند!

مشق روان

پیدا و پنهان رابطه

عاطفه برزین- روان‌شناس شخصیت و مربی سلامت‌زایی: «رابطه» برای هر آدمی که به خود و جفتش بها می‌دهد، معانی عام و بعد خاصی دارد. بهتر است حالا فقط از عامش بگوییم و خاصش را بسپریم به خودیابی و شناخت دو طرف از هم در فضای گفتار و رفتار و گذر زمان...

شرط اول مشارکت یک جفت، علاقه دوطرفه معنادارست که باید باشد تا دست آدم‌ها را بگیرد، بنشاند کنار سفره عشق، کنار با هم بودن.

اینکه نه به‌زور که به مهر، به چشم و به دل، هر دو رضایت دهند که آغاز کنند
و نه برای پایان، نه برای گذر
که برای دوام
برای رشد هر دو
برای گرفتن دست هم به‌وقت شادی
به‌وقت اسمش را نیاور، «سختی» که البته آدم‌ها را همین سختی‌ها بزرگ می‌کنند...

دوم، رابطه‌ای که همه چیز دارد، همه چیز هم می‌خواهد، مثل زمان با هم بودن و بیشتر از قبل با هم بودن، سفر و تماس تلفنی داشتن، اشتراک و همفکری، حتی در مسائلی که آدم‌ها دوست ندارند به هیچ‌کس دیگری، غیر جفت‌شان بگویند و...

رابطه مثل مهمانسرا نیست که هر وقت هوس سفر کردی، اتراق کنی و بعد هم نامرتب و مخدوش، تحویل دهی و بروی.

رابطه مثل محل کار هم نیست که سر ساعت بروی، سر ساعت برگردی؛ اگر مرئوس باشی، کار تحویل دهی و اگر رئیس، دستور
و بخواهی فقط جواب بگیری!

سوم اینکه رابطه‌ای زیبا و معنادار است که نخواهی پنهانش کنی و بتوانی به آن افتخار کنی.
هر وقت خواستی بفهمی و باور کنی که رابطه‌ات کم اشکال است، ببین توان مطرح و علنی کردنش را داری؟
ببین، وقتی کنار اویی به بودنش در جمع می‌توانی بنازی؟

پ.ن: باقی بماند برای بعد
وب‌سایت؛ barzin.org
ایمیل: barzin.org@gmail.com
اینستاگرام؛ www.instagram.com/behgashtself

یادداشت

رهبران، بزرگ‌اندیشی، کاریزما

نیما بیات: به‌طور معمول، رهبران را به‌عنوان اشخاصی بسیار گرفتار می‌شناسیم. واقعیت هم همین است. رهبری مستلزم محاط شدن با انبوهی از عوامل و مسائل است. با وجود این، مسئله‌ای که به‌طور معمول درباره این افراد نادیده گرفته می‌شود، آن است که آنها میزان قابل‌توجهی از وقت خود را در تنهایی می‌گذرانند، خلوتی که تنها فعل‌وانفعالات فکری خودشان، آن را پر می‌کند. اگر زندگی رهبران بزرگ مذهبی را از نظر بگذرانید، درمی‌یابید که همه آنها زمان‌های طولانی، در خلوت خودشان بوده‌اند. حضرت محمد، حضرت مسیح، بودا، کنفوسیوس، گاندی و خلاصه کلیه رهبران برجسته مذهبی بیشتر اوقات‌شان در انزوا و دور از هیاهوی زندگی گذشته است. رهبران سیاسی نیز که در تاریخ، به هر عنوان (خوب یا بد) نامی از خود بر جای گذاشته‌اند، در تنهایی توانسته‌اند خط فکری مشخصی برای خود بیابند. گاندی، نلسون ماندلا و بعضی رهبران دیگر ضرورتا سخنرانان خوبی نبوده‌اند اما اندیشه‌هایی که از ذهن‌شان صادر کردند نفوذ خود را تا امروز در قلب ما و کشورشان حفظ کرده است.

دانشگاه‌های معتبر، از استادان می‌خواهند که تنها به ۵ ساعت سخنرانی در هفته اکتفا کنند تا به این ترتیب، مدت زمانی را برای تفکر در اختیار داشته باشند. بسیاری از مدیران برجسته تجاری هم که هر روز در حلقه محاصره منشی، تماس تلفنی و گزارش‌ها هستند، مدت زمان قابل‌توجهی را در تفکر بی‌دغدغه می‌گذرانند.

نکته همین جاست! در کلیه زمینه‌ها، رهبران فرصتی را به گفت‌وگو با خود اختصاص می‌دهند. رهبران از انزوا و گوشه‌گیری بهره می‌گیرند تا راه‌حلی بیابند، نقشه‌ای طرح کنند و در یک کلام، به اوج تفکر خود دست یابند.

بسیاری از افراد نمی‌توانند قدرت خلاق خود را در رهبری، مورد استفاده قرار دهند، زیرا با همه کس و همه چیز جز خودشان مذاکره و مشورت می‌کنند. آنها کسانی هستند که برای تنها نبودن، خود را به آب و آتش می‌زنند. به‌گونه‌ای افراطی همواره عده‌ای را دور خود جمع می‌کنند. تحمل تنها ماندن در دفتر کار را ندارند، به همین منظور راه می‌افتند تا دیگران را ببینند و وقت بگذرانند. انگار احتیاج مبرمی دارند که در تمام لحظات بیداری با دیگران حرف بزنند. عاشق سیری‌ناپذیر حرف‌های بی‌سروته هستند.

کسی که تحمل تنهایی را ندارد، از اندیشه‌های مستقل دوری می‌جوید و ذهن خود را در برابر مسائل، خاموش و بی‌خبر نگه می‌دارد.

رهبران بزرگ می‌دانند چه کسی هستند و همین یاری‌شان می‌کند تا به جایی برسند که می‌خواهند.

آن کسی نباشید که تحمل تنهایی را ندارد. رهبران موفق، از طریق تنهایی، قدرت‌های ماورایی خود را مهار می‌کنند و به کار می‌گیرند. شما هم می‌توانید چنین کاری را بکنید.

بیایید ببینیم چگونه!

در بزرگ‌اندیشی، سرّی نهفته است؛ اما بسیار آسان به‌دست فراموشی سپرده می‌شود. هنگامی که به مشکلاتی برمی‌خورید، احتمال این خطر وجود دارد که ابعاد تفکر خود را بس کوچک کنید و نتیجه آن تنها باخت شماست.

تصمیمات، تفکرات و بررسی‌هایی که به‌تنهایی و در انزوای جهت‌مند انجام می‌شود، به‌گونه‌ای عجیب و حتی مرموز ۱۰۰ درصد درست از آب درمی‌آید. در علم مدیریت به آن توفان مغزی هم گفته می‌شود. سپس این اندیشه‌ها و افکار باید روی کاغذ آورده و با کارشناسان و متخصصان فن به شور و مشورت گذاشته شود و درباره‌اش گفت‌وگو و تحلیل‌ها انجام و نظرها شنیده شود تا به یک راهکار جامع در هر زمینه‌ای خواه بورس یا دلار یا اجازه ورود توریست به کشور -که به‌تبع آن ارز هم وارد کشور و اقتصاد دگرگون می‌شود- برسند.

در ایران ظرفیت‌های چشمگیری برای صنایع، معادن، بورس و... وجود دارد که هم باعث تولید اشتغال می‌شود و هم روح تعاون و پیشرفت را افزایش می‌دهد؛ به‌نوعی دیگر باعث امید در قلب‌ها می‌شود.

دنبال کردن یک چشم‌انداز خردمندانه است که باعث شکوفایی می‌شود. هنگامی که با مشکلات بزرگ روبه‌رو می‌شویم نباید آنقدر درنگ کنیم که فرصت از دست برود. تا زمانی که دست به اقدام نزده‌ایم، امید یافتن راه‌حل در تیرگی پنهان است. به یاد داشته باشید، مهم‌ترین کار یک رهبر اندیشیدن است و بهترین ابزار رهبری، تفکر. انزوای جهت‌مند، نتیجه‌بخش است. پس، از آن برای یافتن راه‌حل‌هایی برای مشکلات کشوری، شغلی و شخصی مدد بگیرید؛ مانند شیوه تفکری که تمام رهبران بزرگ دارند.